

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
DÖVLƏT STATİSTİKA KOMİTƏSİ**

№ _____

SOSIAL, İQTİSADI İNKİŞAF

11

YANVAR-NOYABR

Məlumatlardan istifadə edərkən Azərbaycan Respublikasının Dövlət Statistika Komitəsinə istinad etmək lazımdır.

Xüsusi işarələr:

"-" hadisə baş verməmişdir

"..." məlumat mövcud deyil

"0,0" məlumat çox kiçik rəqəmlə xarakterizə olunur

"x" müqayisə mümkün deyil

İzahlar:

-cari ilə dair məlumatlar növbəti dəqiqləşdirilmiş statistik hesabatlar əsasında sonrakı nəşrlərdə korrektə edilə bilər

-bəzi hallarda yekunla toplananların cəmi arasındakı fərq rəqəmlərin yuvarlaqlaşdırılması ilə izah olunur

-bu nəşrdə əvvəlki dövrlərə dair məlumatlarla əvvəlki nəşrlərdə həmin dövrlərə aid məlumatlar arasındakı bəzi fərqlər beynəlxalq praktikaya uyğun olaraq yekun statistik hesabatlar əsasında ilkin məlumatlarda aparılmış dəqiqləşdirmələrlə izah olunur

**Azərbaycan Respublikasının
Dövlət Statistika Komitəsi
Məruzə № 11
14 dekabr 2017-ci il**

**2017-ci İLİN YANVAR-NOYABR AYLARINDA ÖLKƏNİN
İQTİSADI VƏ SOSIAL İNKİŞAFININ MAKROİQTİSADI
GÖSTƏRİCİLƏRİ**

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə, təşkilat və fərdi sahibkarlar tərəfindən 63071,3 milyon manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 0,2 faiz az **ümumi daxili məhsul** istehsal edilmişdir. Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,4 faiz artmış, neft sektorunda isə 5,1 faiz azalmışdır.

Qeyri-neft sektorunun ÜDM-də xüsusi çəkisi 62,7 faiz təşkil etmişdir. Əlavə dəyərin 40,1 faizi sənayedə, 10,1 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,8 faizi tikinti, 6,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə, 17,0 faizi isə digər sahələrdə istehsal edilmişdir. Məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,7 faizini təşkil etmişdir. Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM 6481,8 manata bərabər olmuşdur.

Sənaye müəssisələri və bu sahədə fəaliyyət göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 35,7 milyard manatlıq və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,8 faiz az sənaye məhsulu istehsal edilmişdir.

Sənaye məhsulunun 69,9 faizi mədənçıxarma sektorunda, 24,9 faizi emal sektorunda, 4,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal olunmuşdur.

Mədənçıxarma sektorunda neft hasilatı 6,2 faiz, əmtəəlik qaz hasilatı isə 2,2 faiz azalmışdır.

Emal sektorunda qida məhsullarının istehsalı 0,6 faiz, içkilərin istehsalı 22,8 faiz, tütün məmulatlarının istehsalı 6,0 faiz, toxuculuq sənayesi məhsullarının istehsalı 47,8 faiz, geyim istehsalı 31,3 faiz, ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı 32,9 faiz, kimya sənayesi məhsullarının istehsalı 20,8 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalı 2,5 dəfə, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı 91,4 faiz, tikinti materiallarının istehsalı 29,8 faiz, kompüter və elektron məhsulların istehsalı 28,5 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı 50,1 faiz, maşın və avadanlıqların istehsalı 38,7 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı 16,9 faiz, mebel istehsalı 17,8 faiz artmış, dəri və dəri məmulatlarının, ayaqqabıların istehsalı 2,8 faiz, kağız və karton istehsalı 1,1 faiz, poliqrafiya məhsullarının istehsalı 9,3 faiz, metallurgiya sənayesi məhsullarının istehsalı 9,9 faiz, hazır metal məmulatlarının istehsalı 14,9 faiz, maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri işləri isə 46,6 faiz azalmışdır.

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda istehsalın həcmi 1,6 faiz, su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda isə 1,4 faiz azalmışdır.

Sənayenin qeyri-neft sektorunda məhsul istehsalı 3,5 faiz artmış, neft sektorunda isə 5,0 faiz azalmışdır.

İstehsal edilmiş sənaye məhsulunun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2017-ci il vəziyyətinə 542,3 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımına başa çatmaq üzrədir. Dekabr ayının 1-nə kimi dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,97 faizi, yaxud 940,5 min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 2691,5 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz az məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 28,6 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 35,6 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 226,3 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 63,6 sentner qarğıdalı dənə götürülmüşdür.

Qarğıdalı dənə nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 2917,8 min ton olmuşdur.

2017-ci il dekabr ayının 1-nə kimi tarlalardan 889,4 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,1 faiz çox kartof, 1370,5 min ton (10,9 faiz çox) tərəvəz, 437,5 min ton (5,8 faiz az) bostan məhsulları, 923,7 min ton (5,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 145,8 min ton (8,4 faiz çox) üzüm, 772,2 ton (22,9 faiz az) yaşıl çay yarpağı, 408,2 min ton (44,0 faiz çox) şəkər çuğunduru, 194,5 min ton (2,5 dəfə çox) pambıq, 30,0 min ton (75,2 faiz çox) dən üçün günəbaxan, 5,1 min ton (41,1 faiz çox) tütün yığılmışdır.

Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-noyabr aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,4 faiz artaraq 450,1 min ton, süd istehsalı 0,8 faiz artaraq 1847,1 min ton, yumurta istehsalı 6,4 faiz artaraq 1564,9 milyon ədəd, yun istehsalı isə 3,8 faiz azalaraq 15,9 min ton olmuşdur.

2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 2,8 faiz, bitkiçilik məhsullarının istehsalı isə 5,9 faiz artmışdır.

Gələn ilin məhsulu üçün 1034,5 min hektar sahədə şum qaldırılmış, 864,6 min hektar sahəyə dən üçün taxıl, ondan 584,1 min hektar sahəyə buğda, 280,4 min hektar sahəyə isə arpa səpilmişdir.

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əsas kapitalla** 13688,4 milyon manat məbləğində, yaxud 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş vəsaitin 10538,2 milyon manatı və ya 77,0 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 2336,4 milyon manatı (17,1 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 813,8 milyon manatı (5,9 faizi) isə ümumi sahəsi 1536,0 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 5779,1 milyon manatını və ya 42,2 faizini daxili vəsaitlər təşkil etmişdir. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin 10050,4 milyon manatı və ya 73,4 faizi bilavasitə tikinti-quraşdırma işlərinin yerinə yetirilməsinə sərf olunmuşdur.

Nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən müəssisələr və fiziki şəxslər tərəfindən 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 206,2 milyon ton yük və 1786,3 milyon sərnişin daşınmışdır. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə yük daşınması 1,8 faiz, sərnişin daşınması isə 2,3 faiz artmışdır. Yüklərin 64,1 faizi avtomobil, 25,9 faizi boru kəməri, 6,3 faizi dəmir yolu, 3,6 faizi dəniz, 0,1 faizi isə hava nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Sərnişinlərin 88,1 faizi avtomobil, 11,6 faizi metro, qalanları isə hava və dəniz nəqliyyatı vasitələri ilə daşınmışdır.

İnformasiya və rabitə müəssisələri tərəfindən göstərilən 1552,9 milyon manatlıq xidmətlərin 72,6 faizi əhali sektoruna aid olmuşdur. 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında göstərilmiş informasiya və rabitə xidmətlərinin həcmi dəyər ifadəsində 5,9 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **pərakəndə ticarət** şəbəkəsindən əhaliyə 30862,8 milyon manatlıq məhsul satılmış, xidmət subyektləri tərəfindən 7532,5 milyon manatlıq **ödənişli xidmət** göstərilmişdir. Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə əmtəə dövriyyəsi 2,3 faiz, əhaliyə göstərilmiş ödənişli xidmətlərdən əldə olunan gəlir 1,0 faiz artmış, ticarət şəbəkəsində 15623,8 milyon manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 15239,0 milyon manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları satılmışdır.

Dövlət Gömrük Komitəsinin məlumatlarına əsasən 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkənin **xarici ticarət** dövriyyəsi 16012,6 milyon ABŞ dolları təşkil etmişdir. Ticarət dövriyyəsinin 9054,2 milyon dollarını və ya 56,5 faizini ölkədən ixrac olunmuş məhsulların, 6958,4 milyon dollarını (43,5 faizini) isə idxal məhsullarının dəyəri təşkil etmiş, nəticədə 2095,8 milyon dollar məbləğində müsbət saldo yaranmışdır. 2016-cı ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə xarici ticarət dövriyyəsi faktiki qiymətlərlə 11,8 faiz artmış, real ifadədə isə 12,2 faiz, o cümlədən ixrac 6,8 faiz, idxal isə 18,0 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 35,4 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 16,0 faizi

MDB üzvü ölkələrinin, 48,6 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

İdxalın ümumi dəyərinin 21,1 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 26,6 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 52,3 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

İxracın ümumi dəyərinin 46,4 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 7,9 faizi MDB üzvü ölkələrinin, 45,7 faizi isə digər ölkələrin hesabına formalaşmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2016-cı ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 25,1 faiz, real ifadədə isə 22,8 faiz artaraq 1218,7 milyon dollar təşkil etmişdir.

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən **istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri** 13,4 faiz, o cümlədən ərzaq məhsullarının qiymətləri 17,1 faiz, qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri 12,1 faiz, əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri isə 9,6 faiz artmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında muzzla işləyənlərin **orta aylıq nominal əmək haqqı** 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 6,4 faiz artaraq 525,4 manat təşkil etmişdir.

Əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **əhəlinin gəlirləri** nominal ifadədə 8,2 faiz artaraq 43389,9 milyon manata çatmışdır.

Maliyyə Nazirliyinin operativ məlumatlarına əsasən 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında **dövlət büdcəsinə** 14749,3 milyon manat vəsait daxil olmuş, büdcədən 15463,1 milyon manat vəsait xərclənmiş, büdcənin icrasında yaranmış 713,8 milyon manatlıq kəsir ümumi daxili məhsulun 1,1 faizi səviyyəsində olmuşdur.

Mərkəzi Bankın məlumatlarına görə, 2017-ci il noyabr ayının 1-nə ölkənin bank və bank olmayan kredit təşkilatlarının **kredit portfeli** milli valyuta ekvivalentində 12152,2 milyon manat təşkil etmiş, onun 9869,0 milyon manatı uzunmüddətli kreditlər olmuşdur. Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği ümumi kredit portfelinin 15,5 faizini təşkil etmişdir.

Əhalinin banklardakı **əmanətlərinin** milli valyuta ekvivalentində məbləği 2017-ci il noyabr ayının 1-nə 7280,1 milyon manat təşkil etmişdir.

Noyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 manata (ilin əvvəlindən 1,72 manata), 1 Avroya – 2,00 manata (1,94), 100 Rusiya rubluna – 2,89 manata (2,96) bərabər olmuşdur.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında **əhalinin sayı** 73360 nəfər və ya 0,7 faiz artaraq 2017-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9883341 nəfərə çatmışdır.

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

Göstəricinin adı	2017-ci ilin yanvar- noyabr ayları, faktiki	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	<u>Məlumat üçün</u> 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
A	1	2	3
Ümumi daxili məhsul, milyon manat	63 071,3	99,8	96,1
o cümlədən qeyri-neft ÜDM	39 570,3	102,4	94,4
Əhalinin hər nəfərinə düşən ÜDM, manat	6 481,8	98,8	95,0
Sənaye məhsulu, milyon manat	35 650,6	96,2	99,4
o cümlədən qeyri-neft sənayesi	8 537,8	103,5	104,9
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	13 688,4	97,2	72,0
o cümlədən tikinti-quraşdırma işlərinə	10 050,4	98,3	72,1
Kənd təsərrüfatı məhsulu, milyon manat	6 200,6	104,2	102,3
o cümlədən: bitkiçilik	2 942,0	105,9	102,1
heyvandarlıq	3 258,6	102,8	102,5
Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, milyon ton	206,2	101,8	99,5
Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, milyon sərnişin	1 786,3	102,3	102,0
İnformasiya və rabitə xidmətləri, milyon manat	1 552,9	105,9	104,4
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi, milyon manat	30 862,8	102,3	101,7
Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər, milyon manat	7 532,5	101,0	99,9
Dövlət büdcəsinin gəlirləri, milyon manat	14 749,3	113,8	83,9
Dövlət büdcəsinin xərcləri, milyon manat	15 463,1	111,0	90,0
Dövlət büdcəsinin kəsiri, milyon manat	713,8	x	x
Əhalinin nominal gəlirləri, milyon manat	43 389,9	108,2	108,9
Əhalinin hər nəfərinə düşən nominal gəlirlər, manat	4 459,1	107,2	107,7

MAKROİQTİSADI GÖSTƏRİCİLƏR

...ardı

A	1	2	3
Əhalinin banklardakı əmanətləri, 2017-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	7 280,1	98,2	103,3
Kredit qoyuluşları, 2017-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, milyon manat	12 152,2	76,8	85,2
o cümlədən vaxtı keçmiş kreditlər	1 889,6	137,4	105,7
Orta aylıq nominal əmək haqqı, manat	525,4*	106,4**	106,9***
İstehlak qiymətlərinin indeksi	x	113,4	112,1
Əhalinin sayı, 2017-ci il 01 noyabr vəziyyətinə, min nəfər	9 883,3	100,9	101,1
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$ (statistika məlumatı ¹)			
faktiki qiymətlərlə	19 459,0*	109,4**	82,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	88,0**	94,8***
<i>o cümlədən: ixrac</i>			
faktiki qiymətlərlə	12 500,6*	115,5**	76,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	91,9**	96,4***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	6 958,4*	99,9**	93,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	82,0**	91,9***
Xarici ticarət dövriyyəsi, mln. ABŞ \$ (gömrük məlumatı ²)			
faktiki qiymətlərlə	16 012,6*	111,8**	77,7***
müqayisəli qiymətlərlə	x	87,8**	88,6***
<i>o cümlədən: ixrac</i>			
faktiki qiymətlərlə	9 054,2*	123,0**	67,0***
müqayisəli qiymətlərlə	x	93,2**	86,3***
<i>ondan qeyri-neft ixracı</i>			
faktiki qiymətlərlə	1 218,7*	125,1**	73,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	122,8**	79,4***
idxal			
faktiki qiymətlərlə	6 958,4*	99,9**	93,5***
müqayisəli qiymətlərlə	x	82,0**	91,9***

Qeyd:

* 2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları.

** 2017-ci ilin yanvar-oktyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən.

*** 2016-cı ilin yanvar-oktyabr ayları 2015-ci ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən.

¹⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılmış, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmamış ixrac olunan xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

²⁾ Hesabat dövründə gömrük orqanlarında rəsmiləşdirilməsi başa çatdırılmış ixrac olunan xam neft və təbii qazın dəyərində dair məlumatlar nəzərə alınmaqla.

Ümumi Daxili Məhsul

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə rezidentləri tərəfindən 63071,3 milyon manatlıq və ya əhalinin hər nəfərinə 6481,8 manat məbləğində ümumi daxili məhsul istehsal edilmişdir.

Bu dövrdə iqtisadiyyatın qeyri-neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər 2,4 faiz artmış, onun ÜDM-də payı isə 62,7 faizə çatmışdır. Neft sektorunda istehsal olunmuş əlavə dəyər əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən 5,1 faiz azalmışdır.

ÜDM istehsalının 40,1 faizi sənayedə, 10,1 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri sahələrində, 8,8 faizi tikintidə, 6,8 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 5,5 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,4 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,6 faizi informasiya və rabitə sahələrində, 17,0 faizi digər sahələrdə istehsal edilmiş, məhsula və idxala xalis vergilər ÜDM-in 7,7 faizini təşkil etmişdir.

Ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar-noyabr		2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2017	2016*	
Ümumi Daxili Məhsul	63071,3	54170,6	99,8
o cümlədən: Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	3471,9	2990,3	104,2
Sənaye	25296,0	20100,6	95,6
o cümlədən: mədənçıxarma sənayesi	21564,8	16806,7	95,4
emal sənayesi	3017,3	2791,9	96,7
elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	608,1	408,6	98,4
su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	105,9	93,4	98,6
Tikinti	5519,5	5189,4	98,3
Ticarət və nəqliyyat vasitələrinin təmiri	6361,5	5426,2	102,3
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	4311,3	3721,3	107,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	1482,5	1286,1	103,2
İnformasiya və rabitə	1028,0	971,2	105,9
Digər sahələr	10749,5	9946,6	101,2
Məhsula və idxala xalis vergilər	4851,1	4538,9	102,3
ÜDM-in deflyatoru	116,7	x	x

Cədvəl 3

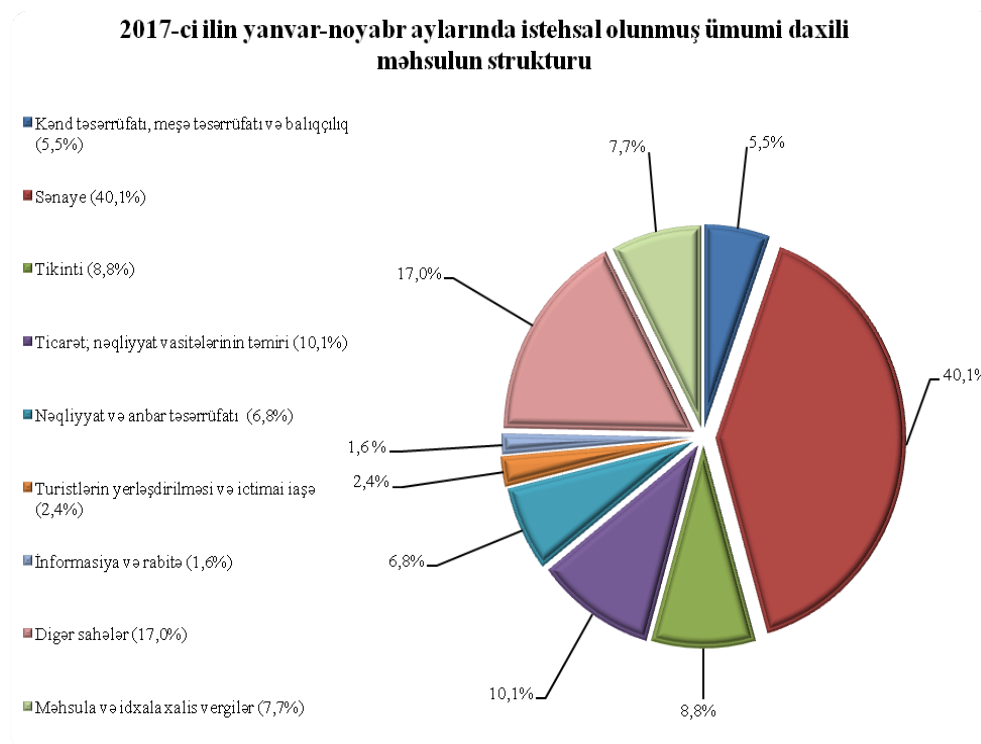
Neft və qeyri-neft sektorlarında ümumi daxili məhsul istehsalı

milyon manat

	Yanvar- noyabr		2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
	2017	2016*	
Ümumi Daxili Məhsul	63071,3	54170,6	99,8
o cümlədən:			
neft sektoru	23501,0	18737,1	94,9
qeyri-neft sektoru	39570,3	35433,5	102,4

*) 2016-cı ilin aylıq göstəriciləri ilin yekun məlumatları əsasında dəqiqləşdirilmişdir.

Qrafik 1

Sənaye

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında sənayedə istehsal olunmuş məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin həcmi 3,8 faiz azalaraq 35,7 milyard manat təşkil etmişdir. Sənayenin qeyri-neft sektorunda istehsal əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 3,5 faiz artmış, neft sektorunda isə 5,0 faiz azalmışdır. Sənaye məhsulunun 69,9 faizi mədənçıxarma, 24,9 faizi emal, 4,4 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı, 0,8 faizi isə su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuşdur.

Sənayedə qeyri-dövlət sektorunun payı 80,0 faiz olmuşdur. Ümumi istehsalın 89,8 faizi sənaye məhsulunun istehsalı, 10,2 faizi isə sənaye xarakterli xidmətlərin göstərilməsi hesabına yaradılmışdır.

Cədvəl 4

**Sənaye istehsalı indeksləri,
sabit qiymətlərlə, faizlə**

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
<u>2016-cı il</u>		
Yanvar	101,9	96,9
Fevral	99,2	99,9
Mart	107,8	99,4
Aprel	95,1	98,9
May	108,4	99,7
İyun	99,2	100,6
İyul	99,4	100,9
Avqust	92,1	101,0
Sentyabr	91,2	100,2
Oktyabr	100,9	99,8
Noyabr	100,4	99,4
Dekabr	107,9	99,6
<u>2017-ci il</u>		
Yanvar	101,2	101,0
Fevral	90,0	96,3
Mart	102,9	93,2
Aprel	104,5	94,0
May	108,6	94,5
İyun	97,8	94,5

	Əvvəlki aya nisbətən	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən
İyul	98,5	94,6
Avqust	89,0	94,0
Sentyabr	101,5	94,7
Oktyabr	102,2	95,4
Noyabr	103,0	96,2

İstehsal edilmiş məhsulun böyük hissəsi istehlakçılara göndərilmiş, əvvəlki dövrlərdə yaranmış ehtiyatlar da nəzərə alınmaqla sənaye müəssisələrinin anbarlarında 01 dekabr 2017-ci il vəziyyətinə 542,3 milyon manatlıq hazır məhsul olmuşdur.

Ehtiyatların 65,9 faizi Bakı, 6,3 faizi Sumqayıt, 2,9 faizi Gəncə, 2,2 faizi Şirvan, 0,1 faizi Mingəçevir şəhərlərinin, qalan hissəsi isə digər şəhər və rayonların sənaye müəssisələrinin anbarlarında qalmışdır. Sənaye müəssisələrinin anbarlarında başqa müəssisələrdən alınmış və satış üçün nəzərdə tutulmuş 29,7 milyon manat məbləğində digər məhsullar da mövcud olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesi

Mədəncixarma sənayesində istehsalın ümumi dəyəri 24,9 milyard manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən 4,1 faiz azalmışdır.

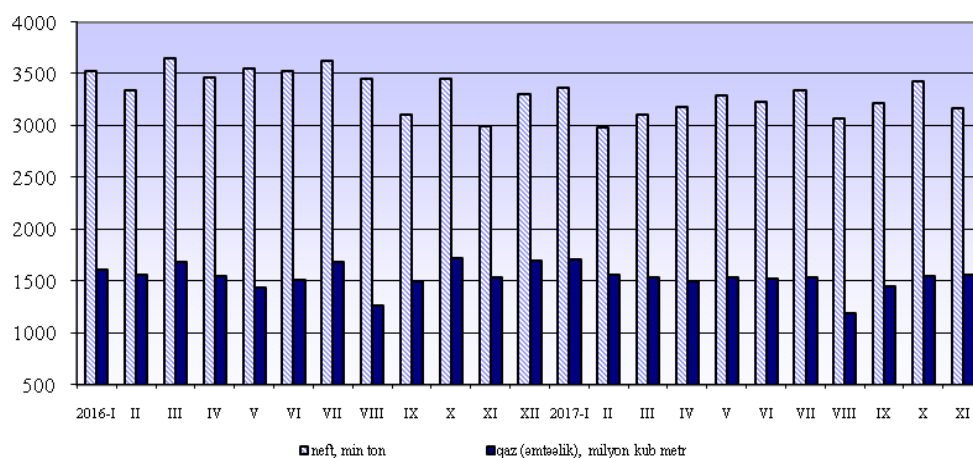
Sahənin əsas məhsulu olan xam neftin hasilatı 35,3 milyon ton, əmtəəlik təbii qazın hasilatı isə 16,6 milyard kub metr təşkil etmişdir. Neft hasilatı 6,2 faiz, əmtəəlik qaz hasilatı isə 2,2 faiz azalmışdır.

**Mədənçıxarma sənayesində istehsal olunmuş
əsas məhsul növləri**

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xam neft və təbii qaz hasilatı			
Xam neft (qaz kondensatı daxil olmaqla), min ton	35 413,1	93,9	232,6
ondan əmtəlik	35 343,8	93,8	232,6
Təbii qaz, milyon kub metr	26 051,2	97,0	-
ondan əmtəlik	16 606,1	97,8	-
Metal filizlərinin hasilatı			
Dəmir filizi, min ton	-	-	38,5
Mis filizləri və konsentratları, ton	1 955,7	109,6	72,3
Qiymətli metal filizləri və konsentratları, kq	6 235,8	3,0 d.	137,0
o cümlədən : qızıl	5 669,0	3,2 d.	63,5
gümüş	566,8	167,9	73,5
Mədənçıxarma sənayesinin digər məhsulları			
Tikinti qumu, min ton	720,5	2,9 d.	1,9
İnşaat üçün əhəng daşı, min ton	183,7	89,4	-
Çınqıl, qırmadaş, xırda çay daşı, min ton	1 077,2	176,1	28,9
Duz, ton	61 676,1	106,1	236,9
ondan əmtəlik	4 295,0	99,3	236,9
Bentonit, min ton	198,9	4,7 d.	75,3
ondan əmtəlik	190,4	5,1 d.	75,3
Gips və anhidrit, ton	21 350,8	140,6	3 035,6

Qrafik 2

Neft və qaz hasilatının aylar üzrə dinamikası

Emal sənayesi

Emal sənayesində yanvar-noyabr aylarında 8888,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş və sənaye xarakterli xidmətlər göstərilmişdir.

Cədvəl 6

Emal sənayesində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2016-cı il		
Yanvar	102,4	106,9
Yanvar-fevral	106,4	111,9
Yanvar-mart	105,7	112,8
Yanvar-aprel	102,6	112,0
Yanvar-may	102,3	110,9
Yanvar-iyun	104,2	109,7
Yanvar-iyul	102,8	108,5
Yanvar-avqust	100,4	108,3
Yanvar-sentyabr	100,7	108,5
Yanvar-oktyabr	100,2	107,6
Yanvar-noyabr	101,3	109,8
Yanvar-dekabr	101,3	109,4

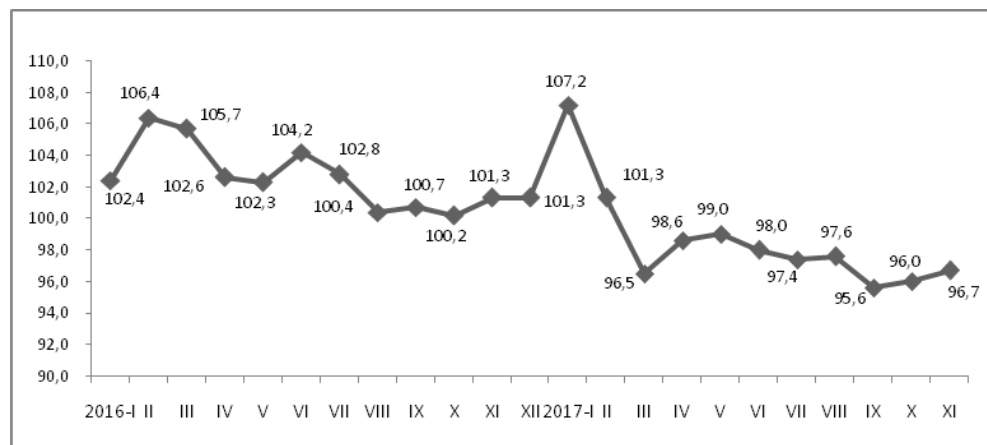
REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Emal sənayesi-cəmi	ondan qeyri-neft emal sənayesi
2017-ci il		
Yanvar	107,2	118,4
Yanvar-fevral	101,3	106,1
Yanvar-mart	96,5	101,7
Yanvar-aprel	98,6	102,8
Yanvar-may	99,0	102,3
Yanvar-iyun	98,0	101,4
Yanvar-iyul	97,4	100,7
Yanvar-avqust	97,6	100,9
Yanvar-sentyabr	95,6	99,1
Yanvar-oktyabr	96,0	99,9
Yanvar-noyabr	96,7	100,4

Qrafik 3

Emal sənayesi üzrə istehsal indeksinin dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 7

Emal sənayesinin fəaliyyət növləri üzrə məhsul buraxılışı^{*)}

Fəaliyyət növlərinin adı	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir, min manat	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Emal sənayesi –cəmi	8 888 696,8	96,7
o cümlədən:		
qida məhsullarının istehsalı	3 025 194,3	100,6
ıçki istehsalı	227 034,6	122,8
tütün məmulatlarının istehsalı	35 213,3	106,0
toxuculuq sənayesi	144 536,4	147,8
geyim istehsalı	81 016,6	131,3
dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı	18 183,9	97,2
mebeldən başqa ağacın emalı və ağacdən məmulatların istehsalı	13 081,4	132,9
kağız və karton istehsalı	60 004,9	98,9
poliqrafiya məhsullarının istehsalı	54 367,5	90,7
neft məhsullarının istehsalı	2 469 217,0	91,0
kimya sənayesi	450 565,9	120,8
əczaçılıq məhsullarının istehsalı	1 180,1	2,5 d.
rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı	206 595,0	191,4
tikinti materiallarının istehsalı	509 743,2	129,8
metallurgiya sənayesi	391 007,2	90,1
hazır metal məmulatlarının istehsalı	317 985,9	85,1
kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	75 803,4	128,5
elektrik avadanlıqlarının istehsalı	112 907,6	150,1
maşın və avadanlıqların istehsalı	178 895,6	138,7
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	68 272,9	1,2
sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı	12 007,1	116,9
mebellərin istehsalı	58 194,1	117,8
zərgərlik məmulatları, musiqi alətləri, idman mallarının və tibb avadanlıqlarının istehsalı	12 603,7	130,1
maşın və avadanlıqların quraşdırılması və təmiri	365 085,2	53,4

^{*)} ev təsərrüfatlarında sənaye məhsulu istehsalının, habelə hüquqi şəxs yaratmadan fərdi sahibkar kimi sənaye sahəsində fəaliyyət göstərənlərin işinin qiymətləndirilməsi də nəzərə alınmaqla

Əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə tütün məmulatlarının istehsalında 6,0 faiz, qida məhsullarının istehsalında 0,6 faiz, içki istehsalında isə 22,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Bu sahələrin əsas məhsullarından pendir və kəsmik istehsalı 4,6 faiz, kolbasa məmulatlarının istehsalı 36,3 faiz, duru bitki yağlarının istehsalı 2,6 faiz, marqarin istehsalı 11,4 faiz, cem və marmeladların istehsalı 1,3 faiz, pivə istehsalı 40,6 faiz, alkoqolsuz içkilərin istehsalı 4,6 faiz artmış, qənd və şəkər tozu istehsalı isə 47,9 faiz azalmışdır.

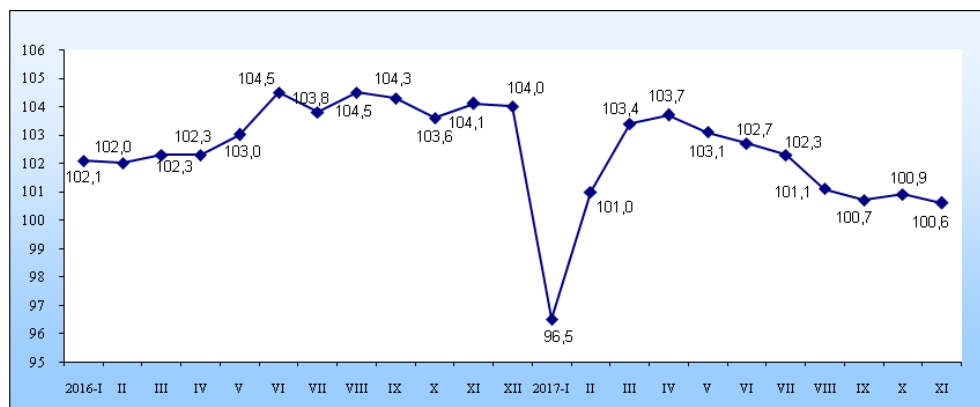
Cədvəl 8

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Qida məhsullarının istehsalı	İçki istehsalı	Tütün məmulatlarının istehsalı
2016-cı il			
Yanvar	102,1	88,6	138,2
Yanvar-fevral	102,0	81,3	180,4
Yanvar-mart	102,3	90,7	187,5
Yanvar-aprel	102,3	108,2	152,1
Yanvar-may	103,0	106,2	133,9
Yanvar-iyun	104,5	91,8	117,2
Yanvar-iyul	103,8	88,0	110,5
Yanvar-avqust	104,5	88,3	96,8
Yanvar-sentyabr	104,3	87,8	93,1
Yanvar-oktyabr	103,6	86,4	83,6
Yanvar-noyabr	104,1	87,1	87,4
Yanvar-dekabr	104,0	90,0	86,6
2017-ci il			
Yanvar	96,5	132,4	56,1
Yanvar-fevral	101,0	159,8	36,5
Yanvar-mart	103,4	137,1	41,9
Yanvar-aprel	103,7	139,4	51,0
Yanvar-may	103,1	137,4	61,4
Yanvar-iyun	102,7	130,6	68,6
Yanvar-iyul	102,3	130,0	76,4
Yanvar-avqust	101,1	128,6	84,1
Yanvar-sentyabr	100,7	126,9	87,2
Yanvar-oktyabr	100,9	124,7	93,4
Yanvar-noyabr	100,6	122,8	106,0

Qrafik 4

Qida məhsullarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

Cədvəl 9

Qida məhsullarının, içki və tütün məmulatlarının istehsalı
sahələrində əsas məhsul növlərinin istehsalı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Qida məhsulları			
Ət (quş əti daxil olmaqla), min ton	267,0	100,9	-
Kolbasa məmulatları, ton	4 881,8	136,3	3,3
Üzlü süd, min ton	837,8	103,8	-
Qaymaq və xama, ton	4 347,6	100,1	-
Pendir və kəsmik, ton	47 446,3	104,6	65,8
Kərə yağı, ton	22 991,4	98,1	10,3
Cem və marmeladlar, ton	32 215,9	101,3	10,5
Duru bitki yağları, ton	50 254,9	102,6	746,2
Marqarin, ton	46 833,1	111,4	1 001,6
İnsanın qidalanması üçün yararlı olan duz, min ton	58,8	106,7	0,2
Qənd və şəkər tozu, min ton	205,7	52,1	46,5

REAL SEKTOR

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	...
			ardı
Çörək və çörək-bulka məmulatları (əmtəlik), min ton	706,2	101,1	-
İçki məhsulları			
Şampan şərabi, min dkl	0,8	42,1	3,7
Araq, min dkl	475,6	23,3	99,6
Brendi (konyak), min dkl	5,3	88,3	29,5
Üzüm şərabi, min dkl	925,4	123,2	1 031,1
Pivə, min dkl	4 274,2	140,6	294,6
Likörler, min dkl	86,6	67,3	72,0
Alkoqolsuz içkilər, min dkl	17 706,0	104,6	411,0
Tütün məmulatları			
Fermentləşdirilmiş tütün, ton	2 949,2	169,1	-
Papiros və siqaretlər, milyon ədəd	1 028,9	67,6	1,1

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində 243,7 milyon manat dəyərində məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə toxuculuq sənayesində 47,8 faiz, geyim istehsalında 31,3 faiz artım, dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabı istehsalında isə 2,8 faiz azalma müşahidə olunmuşdur.

Cədvəl 10

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
2016-cı il			
Yanvar	2,9 d.	58,7	31,2
Yanvar-fevral	3,1 d.	123,5	17,0
Yanvar-mart	3,2 d.	86,0	21,9

REAL SEKTOR

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Toxuculuq sənayesi	Geyim istehsalı	Dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı
Yanvar-aprel	3,5 d.	80,4	27,1
Yanvar-may	2,9 d.	100,3	26,4
Yanvar-iyun	3,0 d.	95,8	23,6
Yanvar-iyul	2,8 d.	109,6	24,6
Yanvar-avqust	2,7 d.	120,3	24,9
Yanvar-sentyabr	2,7 d.	134,6	31,1
Yanvar-oktyabr	2,4 d.	135,3	36,1
Yanvar-noyabr	2,6 d.	139,1	34,1
Yanvar-dekabr	2,7 d.	141,0	32,1
2017-ci il			
Yanvar	2,6 d.	3,0 d.	75,3
Yanvar-fevral	2,6 d.	148,5	63,8
Yanvar-mart	2,4 d.	2,0 d.	46,0
Yanvar-aprel	2,2 d.	173,6	39,6
Yanvar-may	2,2 d.	162,1	41,2
Yanvar-iyun	2,1 d.	157,1	44,2
Yanvar-iyul	198,5	149,0	61,7
Yanvar-avqust	182,1	143,5	65,2
Yanvar-sentyabr	173,8	137,9	78,7
Yanvar-oktyabr	168,4	136,2	90,1
Yanvar-noyabr	147,8	131,3	97,2

Cədvəl 11

Toxuculuq sənayesi, geyim, dəri və dəridən məmulatların, ayaqqabıların istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Toxuculuq məhsulları			
Pambıq lifi, ton	28 395,4	2,3 d.	10 118,4
Hazır pambıq parçalar, min kv.m	15 015,7	9,3 d.	913,7
ondan əmtəəlik	14 831,6	9,5 d.	913,7
Pambıq iplik, ton	15 455,5	98,6	509,7
ondan əmtəəlik	15 455,5	107,1	509,7
Pambıq yataq ağları, min ədəd	303,4	28,7	2,6

REAL SEKTOR

... ardı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Xalça və xalça məmulatları, kv.m	552,9	3,1 d.	1 385,3
Geyim istehsalı			
Üst trikotaj, min ədəd	272,5	62,8	6,5
Alt trikotaj, min ədəd	538,3	2,9 d.	109,9
Corab, min cüt	2 087,6	126,8	15,8
Kişilər üçün kostyum və komplektlər, min ədəd	342,1	98,1	-
Dəri və dəridən məmulatlar, ayaqqabılar			
Dəri, min kv.m	30,5	14,4	140,0
Aşılانmış xəz dərilər, min kv.m	119,5	139,8	22,6
Ayaqqabı, min cüt	193,4	59,5	27,3

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində istehsalın ümumi dəyəri 2469,2 milyon manat olmaqla əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 9,0 faiz azalmışdır. Neft məhsullarından ağ neftin istehsalı 6,9 faiz, yanacaq mazutunun istehsalı 42,6 faiz, dizel yanacağının istehsalı 20,0 faiz azalmışdır. Avtomobil benzininin, sürtkü yağlarının, neft bitumunun və neft kokusunun istehsalı artmışdır.

Cədvəl 12

Neft məhsullarının istehsalı sahəsində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Avtomobil benzini, min ton	1 097,6	104,7	55,2
Neft-kimya sənayesində istifadə üçün benzin, min ton	169,0	96,5	1,1
Ağ neft, min ton	539,0	93,1	13,4
Dizel yanacağı, min ton	1 718,4	80,0	53,1
Yanacaq mazutu, min ton	262,5	57,4	7,0
Sürtkü yağları, min ton	33,6	3,7 d.	8,2

...ardı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Neft bitumu, min ton	208,8	122,7	2,9
Neft koksu, min ton	197,5	106,8	1,3

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində 658,3 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə məhsul buraxılışı kimya sənayesində 20,8 faiz, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalında 91,4 faiz, əczaçılıq məhsullarının istehsalında isə 2,5 dəfə artmışdır.

Əsas kimya məhsullarından izopropil spirti istehsalı 35,6 faiz, lak-boya məmulatlarının istehsalı 27,7 faiz, metil spirti istehsalı 2,3 dəfə artmış, polietilen istehsalı 7,3 faiz, propilen istehsalı 8,0 faiz, oksigen istehsalı isə 61,6 faiz azalmışdır. Rezin və plastmas məmulatlarından plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fitinqlərin istehsalı 2,8 dəfə, polivinilxlorid borular, borucuqlar, qollar, şlanqların istehsalı isə 31,0 dəfə artmışdır.

Cədvəl 13

Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
2016-cı il			
Yanvar	78,6	38,0	59,4
Yanvar-fevral	86,3	63,1	49,5
Yanvar-mart	93,6	88,8	54,1
Yanvar-aprel	86,2	92,4	75,6
Yanvar-may	81,2	87,8	77,4
Yanvar-iyun	83,9	81,2	77,1
Yanvar-iyul	88,5	96,3	83,4
Yanvar-avqust	85,0	109,6	86,2

REAL SEKTOR

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Kimya sənayesi	Əczaçılıq məhsullarının istehsalı	Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı
Yanvar-sentyabr	84,7	113,2	86,7
Yanvar-oktyabr	85,5	121,9	86,7
Yanvar-noyabr	85,9	118,8	86,1
Yanvar-dekabr	87,3	122,4	86,7
2017-ci il			
Yanvar	93,3	111,7	2,4 d.
Yanvar-fevral	93,3	158,9	182,3
Yanvar-mart	95,7	2,4 d.	142,4
Yanvar-aprel	111,7	2,3 d.	160,6
Yanvar-may	122,0	2,0 d.	157,0
Yanvar-iyun	122,4	2,3 d.	148,5
Yanvar-iyul	120,3	2,2 d.	157,3
Yanvar-avqust	122,2	2,0 d.	175,0
Yanvar-sentyabr	118,1	2,4 d.	185,2
Yanvar-oktyabr	120,7	2,4 d.	189,1
Yanvar-noyabr	120,8	2,5 d.	191,4

Qrafik 5

Kimya sənayesi məhsullarının istehsalının dinamikası (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Kimya sənayesi, əczaçılıq məhsullarının, rezin və plastik
kütlə məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul
növlərinin buraxılışı**

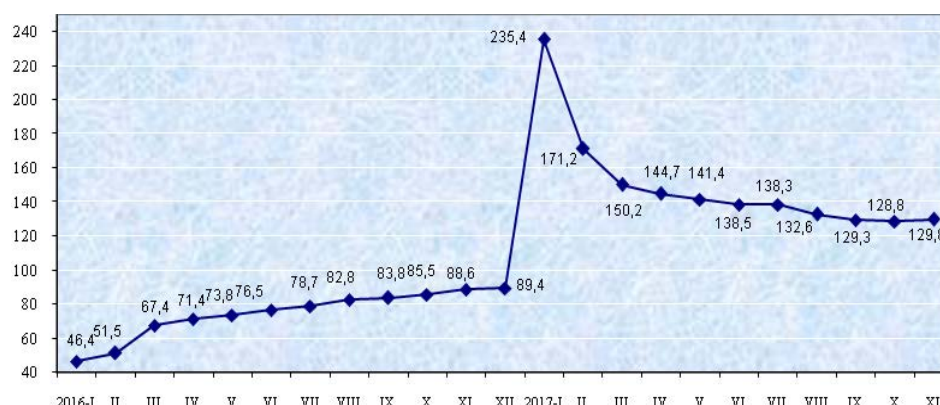
Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Kimya sənayesi məhsulları			
Azot, min kub m	21 149,6	103,4	85,6
ondan əmtəəlik	1 311,6	2,5 d.	85,6
Yod, ton	181,5	94,7	5,1
Oksigen, min kub m	2 979,3	38,4	46,0
ondan əmtəəlik	2 847,0	37,7	46,0
Propilen, min ton	43,0	92,0	3,3
ondan əmtəəlik	33,6	84,4	3,3
Polietilen, min ton	82,9	92,7	4,6
Etilen, min ton	85,4	92,5	0,05
İzopropil spirti (mütləq), ton	10 145,7	135,6	404,7
Metanol (metil spirti), min ton	265,8	2,3 d.	-
Lak-boya məmulatları, ton	8 855,9	127,7	191,2
Sair üzvi kompozisiya həllədiciləri və durulaşdırıcıları, ton	10 784,3	104,3	31,8
Rezin və plastik kütlə məmulatlarının istehsalı			
Bərk polietilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	8 111,8	114,6	3 987,8
Bərk polipropilen borular, borucuqlar, şlanqlar, qollar, ton	1 819,0	107,0	273,0
Polivinilxlorid borular, borucuqlar, qollar, şlanqlar, ton	2 091,5	31,0 d.	123,5
Məsaməli polistirol lövhələr və zolaqlar, ton	737,8	117,7	168,4
Butullar, butulkalar və tutumu 2 litrdən çox olmayan oxşar plastik məmulatlar, min ədəd	3 240,8	78,9	4 546,7
Plastik borular, borucuqlar və şlanqlar üçün fittinglər, ton	517,5	2,8 d.	226,6

...ardı			
Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Əczaçılıq məhsullarının istehsalı			
Tərkibində digər antibiotiklər olan, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan dərmanlar, min manat	69,1	87,0	36,2
Tərkibində qarışıq və ya xalis məhsullar olan, digər qruplara daxil edilməyən, pərakəndə satış üçün qablaşdırılan sair dərmanlar, min manat	526,1	3,1 d.	169,4

Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində fəaliyyət göstərən müəssisələr tərəfindən istehsal edilmiş məhsulun ümumi dəyəri 29,8 faiz artaraq 509,7 milyon manat təşkil etmişdir. Sementin istehsalı 24,8 faiz, betondan yığma tikinti konstruksiyaların istehsalı 1,7 dəfə, şüşə lifindən ipliğin istehsalı 1,9 dəfə, tikinti kərpici 55,0 faiz, hörmə üçün hazır beton qarışığının istehsalı 75,4 faiz artmışdır.

Qrafik 6

Tikinti materiallarının istehsalının dinamikası
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

**Tikinti materiallarının istehsalı sahəsində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Sement, min ton	2 658,9	124,8	85,8
Şüşə lifindən iplik, ton	776,5	1,9 d.	-
Qəlpəsiz şüşə, min kv.m	578,5	37,7 d.	-
Tikinti gipsi, min ton	83,3	59,2	1,1
ondan əmtəlik	31,2	28,7	1,1
Tikinti əhəngi, ton	27 624,7	111,7	10,0
Sementdən, süni daşdan və ya betondan tikinti blokları və kərpicləri, ton	91 722,2	101,8	2 257,1
Betondan yığma tikinti konstruksiyaları, min kub m	141,2	1,7 d.	3,1
Asfalt, min ton	133,4	39,4	-
Tikinti kərpici, min kub metr	268,7	155,0	22,1
Hörmə üçün hazır beton qarışığı, min ton	678,3	175,4	-
Emal edilmiş mərmər, travertin, alebastr və onlardan məmulatlar, ton	22 112,7	3,2 d.	51,7

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində yanvar-noyabr aylarında 709,0 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, metallurgiya sənayesində 9,9 faizlik, hazır metal məmulatlarının istehsalı sahəsində isə 14,9 faizlik azalma müşahidə olunmuşdur. On bir ay ərzində sahə üzrə 356,7 min ton (5,7 faiz çox) polad tökmə, 639,5 ton (90,3 faiz çox) alüminium çubuqlar, millər və profillər istehsal edilmişdir. Çuqun tökmənin, alüminium ərintilərinin istehsalı və metalların üst təbəqəsinin emalı üzrə xidmətlərin həcmi azalmışdır.

Cədvəl 16

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində indekslərin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Metallurgiya sənayesi	Hazır metal məmulatlarının istehsalı
2016-cı il		
Yanvar	106,9	2,1 d.
Yanvar-fevral	150,8	193,7
Yanvar-mart	111,5	180,2
Yanvar-aprel	100,4	136,5
Yanvar-may	90,6	118,6
Yanvar-iyun	105,5	109,4
Yanvar-iyul	102,3	117,4
Yanvar-avqust	100,9	117,2
Yanvar-sentyabr	98,9	118,5
Yanvar-oktyabr	97,8	118,8
Yanvar-noyabr	102,0	118,9
Yanvar-dekabr	100,3	124,9
2017-ci il		
Yanvar	135,2	127,3
Yanvar-fevral	123,0	89,0
Yanvar-mart	103,8	79,0
Yanvar-aprel	102,4	70,5
Yanvar-may	93,5	65,8
Yanvar-iyun	90,5	69,7
Yanvar-iyul	90,6	69,2
Yanvar-avqust	91,5	68,2
Yanvar-sentyabr	86,3	73,2
Yanvar-oktyabr	86,9	84,0
Yanvar-noyabr	90,1	85,1

Cədvəl 17

Metallurgiya sənayesi və hazır metal məmulatlarının istehsalı sahələrində əsas məhsul növlərinin buraxılışı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Metallurgiya sənayesi məhsulları			
Çuqun tökmə, ton	321,8	13,6	255,6
ondan əmtəlik	315,4	13,5	255,6

REAL SEKTOR

...ardı

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Polad tökmə (ümumi), min ton	356,7	105,7	1,9
Armatur, min ton	225,9	102,6	3,2
ondan əmtəlik	221,2	100,9	3,2
Polad borular, min ton	41,5	86,9	0,02
Emal edilməmiş alüminium ərintiləri, min ton	24,6	79,2	0,8
Alüminium çubuqlar, millər və profilər, ton	639,5	190,3	161,7
Hazır metal məmulatlarının istehsalı			
Qara metallardan qeyri-elektrik radiatorlar və onların hissələri, ton	123,3	5,1d.	-
Qara metallardan sair konstruksiyalar, ton	27893,4	5,1d.	5 367,8
Metalların üst təbəqəsinin emalı üzrə xidmətlər, min manat	7 170,8	20,7	-
Mayelər üçün çənlər, sisternlər, ton	135,3	59,2	-
Misdən elektrik izolyasiyası olmayan çoxdamarlı məftil, tros və kəbellər, ton	10 997,2	2,2d.	-

Kompüter və elektron məhsullarının, elektrik avadanlıqlarının istehsalı sahələrində 188,7 milyon manatlıq məhsul istehsal olunmuş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kompüter və elektron məhsullarının istehsalı 28,5 faiz, elektrik avadanlıqlarının istehsalı isə 50,1 faiz artmışdır. On bir ay ərzində əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazların istehsalı 10,4 faiz, elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələrinin istehsalı 1,6 dəfə, 1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqillərinin istehsalı 44,4 faiz artmışdır.

**Kompüter və elektron məhsullarının, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	
	Kompüter, elektron və optik məhsulların istehsalı	Elektrik avadanlıqlarının istehsalı
<u>2016-cı il</u>		
Yanvar	105,0	44,2
Yanvar-fevral	167,6	55,7
Yanvar-mart	2,4 d.	102,3
Yanvar-aprel	2,7 d.	107,8
Yanvar-may	3,1 d.	154,8
Yanvar-iyun	123,6	2,1 d.
Yanvar-iyul	110,8	2,2 d.
Yanvar-avqust	114,8	2,2 d.
Yanvar-sentyabr	114,9	2,6 d.
Yanvar-oktyabr	114,5	2,7 d.
Yanvar-noyabr	110,6	3,2 d.
Yanvar-dekabr	107,4	3,3 d.
<u>2017-ci il</u>		
Yanvar	3,3 d.	4,6 d.
Yanvar-fevral	182,8	3,4 d.
Yanvar-mart	2,2 d.	2,9 d.
Yanvar-aprel	2,1 d.	2,4 d.
Yanvar-may	172,1	2,1 d.
Yanvar-iyun	175,7	184,2
Yanvar-iyul	157,6	169,0
Yanvar-avqust	142,9	163,8
Yanvar-sentyabr	135,0	165,7
Yanvar-oktyabr	130,5	159,9
Yanvar-noyabr	128,5	150,1

**Kompüter və elektron məhsullarının, elektrik
avadanlıqlarının istehsalı sahələrində əsas
məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Maye və qazların məsrəfinin və ya səviyyəsinin ölçülməsi üçün cihazlar, ədəd	179 161	110,4	50
Qəbuledici qurğuları olmayan radio və televiziya verilişləri aparatları, ədəd	9 100	89,6	203
Elektrik paylayıcı və nəzarət cihazlarının hissələri, ədəd	53 513	160,6	-
1000 V-dək gərginlik üçün hesablanmış elektrik cərəyanı naqilləri, ton	4 377,7	144,4	3 954,2
Güc transformatorları, ədəd	1 004	2,7d.	-
1 kV-dan çox gərginlik üçün elektrik cərəyanı naqilləri, ton	520,3	173,5	4 166,9
Televizorlar, ədəd	-	-	4 314
Məişət soyuducuları, ədəd	1 925	99,2	1 082

Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin, avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində 259,2 milyon manatlıq məhsul istehsal edilmiş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə maşın və avadanlıqların istehsalı 38,7 faiz, sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı isə 16,9 faiz artmışdır. On bir ay ərzində fəvvarə armaturunun istehsalı 88,4 faiz, minik avtomobillərinin istehsalı 88,9 faiz, yük avtomobillərinin istehsalı 99,0 faiz azalmış, ştanqlı quyu nasoslarının istehsalı 42,1 faiz, xüsusi təyinatlı kommunal maşınların istehsalı 2,1 dəfə, traktorların istehsalı 30,0 faiz artmışdır.

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
istehsalın dinamikası**

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Maşın və avadanlıqların istehsalı	Avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı	Sair nəqliyyat vasitələrinin istehsalı
<u>2016-cı il</u>			
Yanvar	70,7	2,4 d.	89,4
Yanvar-fevral	68,3	119,6	89,0
Yanvar-mart	72,8	118,2	87,4
Yanvar-aprel	79,5	148,4	91,4
Yanvar-may	70,7	141,5	93,8
Yanvar-iyun	77,0	143,8	95,7
Yanvar-iyul	89,1	126,8	97,7
Yanvar-avqust	87,7	125,6	94,9
Yanvar-sentyabr	89,9	114,0	96,2
Yanvar-oktyabr	88,9	117,1	98,6
Yanvar-noyabr	85,5	141,9	101,2
Yanvar-dekabr	85,1	117,0	103,2
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	44,5	-	123,6
Yanvar-fevral	33,8	-	125,6
Yanvar-mart	57,6	-	124,7
Yanvar-aprel	99,0	1,8	132,5
Yanvar-may	118,7	1,6	124,4
Yanvar-iyun	125,1	1,4	118,8
Yanvar-iyul	119,1	1,6	119,3
Yanvar-avqust	132,4	1,6	123,7
Yanvar-sentyabr	127,7	1,8	123,7
Yanvar-oktyabr	123,6	1,7	119,1
Yanvar-noyabr	138,7	1,2	116,9

**Maşın və avadanlıqların, sair nəqliyyat vasitələrinin,
avtomobil, qoşqu və yarımqoşquların istehsalı sahələrində
əsas məhsul növlərinin buraxılışı**

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Fəvvarə armaturu, ton	15,3	11,6	11,8
Ştanqlı quyu nasoslari, ədəd	4 235	142,1	105
Mancanaq dəzgahları, ədəd	177	5,1d	9
Qazlift quyu avadanlıqları və onların hissələri, ədəd	872	110,2	-
Məişət kondisionerləri, ədəd	-	-	2 241
Odsöndürənlər, ədəd	19 613	87,0	-
Traktorlar, ədəd	1 317	130,0	4
Xüsusi təyinatlı kommunal maşınlar, ədəd	3 020	2,1d	461
Yük avtomobilləri, ədəd	71	1,0	2
Minik avtomobilləri, ədəd	30	11,1	120
Yüklərin daşınması üçün sair qoşqular və yarımqoşqular, ədəd	3	2,1	2

**Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı
bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların
təmizlənməsi və emalı sektorları**

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sektorunda on bir ay ərzində 1563,1 milyon manat dəyərində məhsul istehsal olunmuş və xidmətlər göstərilmiş, əvvəlki ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 1,6 faizlik azalma müşahidə olunmuşdur.

Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorunda istehsal edilmiş məhsulların həcmi 1,4 faiz azalaraq 270,7 milyon manat təşkil etmişdir.

Cədvəl 22

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında məhsul buraxılışı

Fəaliyyət növlərinin adı	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir, milyon manat	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən (sabit qiymətlərlə), faizlə
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	1 563,1	98,4
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı	270,7	98,6

Cədvəl 23

Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı; su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı sektorlarında istehsal olunmuş əsas məhsul növləri

Məhsul növləri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehsal edilmişdir	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	01.12.2017-ci il vəziyyətinə hazır məhsul ehtiyatı
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı			
Elektrik enerjisi, milyon kVt-saat	20 557,9	98,8	-
ondan əmtəəlik	19 683,2	99,0	-
su elektrik stansiyalarının istehsalı	1 623,8	90,4	-
istilik elektrik stansiyalarının istehsalı	18 009,8	100,0	-
küləklə işləyən stansiyaların istehsalı	11,3	70,6	-
günəş enerjisi ilə işləyən stansiyaların istehsalı	38,3	69,1	-
Su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı			
Suyun təmizlənməsi və bölüşdürülməsi, milyon kub metr	201,4	88,5	-

Tikinti

Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrindən əsas kapitala 13688,4 milyon manat və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2,8 faiz az vəsait yönəldilmişdir. İstifadə olunmuş vəsaitin 10538,2 milyon manatı və ya 77,0 faizi məhsul istehsalı obyektlərinin, 2336,4 milyon manatı (17,1 faizi) xidmət sahələri üzrə obyektlərin, 813,8 milyon manatı (5,9 faizi) isə ümumi sahəsi 1536,0 min kvadrat metr olan yaşayış evlərinin tikintisinə sərf olunmuşdur.

Ümumi sərmayənin 34,5 faizi dövlət, 65,5 faizi qeyri-dövlət sektorunun sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin 73,4 faizi tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilmişdir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitin dəyəri ümumi sərmayənin 42,2 faizini təşkil etmişdir.

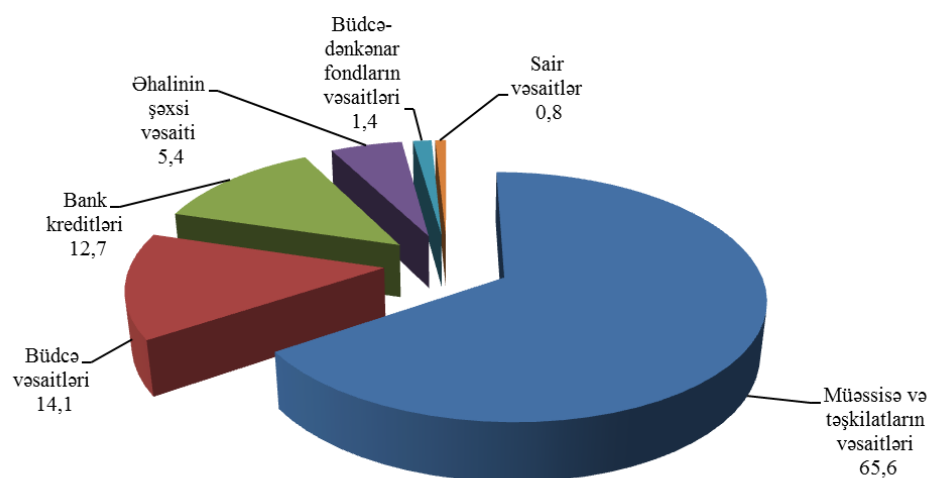
Əsas kapitala yönəldilmiş sərmayədə müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 8979,9 milyon manat, bank kreditləri 1744,8 milyon manat, büdcə vəsaitləri 1930,1 milyon manat, büdcədən kənar fondların vəsaitləri 189,8 milyon manat, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 740,9 milyon manat, sair vəsaitlər 102,9 milyon manat təşkil etmişdir.

**Maliyyə mənbələri üzrə
əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər**

	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Cəmi	13 688,4	97,2	100,0
o cümlədən:			
Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri	8 979,9	89,7	65,6
Bank kreditləri	1 744,8	112,8	12,7
Büdcə vəsaitləri	1 930,1	99,6	14,1
Büdcədən kənar fondların vəsaitləri	189,8	127,9	1,4
Əhalinin şəxsi vəsaiti	740,9	146,0	5,4
Sair vəsaitlər	102,9	33,2	0,8

Qrafik 7

**Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyə
mənbələri üzrə strukturu, faizlə**

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əsas kapitala yönəldilmiş ümumi vəsaitin 64,5 faizi sənaye, 16,2 faizi tikinti, 10,9 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 2,3 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq, 2,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 1,1 faizi informasiya və rabitə, 0,8 faizi səhiyyə, 0,6 faizi təhsil, 0,5 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət, hər birində 0,4 faiz olmaqla ticarət, inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 0,2 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə sahələrinə sərf edilmişdir.

Cədvəl 25

**İqtisadiyyatın sahələri üzrə əsas kapitala
yönəldilmiş vəsaitlərin dəyəri**

İqtisadiyyatın sahələri	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
CƏMİ	13 688,4	97,2	100,0
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	307,2	124,6	2,3
Sənaye	8 828,8	93,9	64,5
o cümlədən:			
Mədənçıxarma sənayesi	7 576,0	89,7	55,4
Emal sənayesi	304,6	133,7	2,2
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	469,5	154,9	3,4
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	478,7	111,6	3,5
Tikinti	2 216,0	93,7	16,2
ondan yaşayış evlərinin tikintisi	813,8	143,5	5,9
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	55,9	109,6	0,4

REAL SEKTOR

Sahələrin adı	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə	...ardı
			Ümumi həcmdə xüsusi çəkisi, faizlə
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	1 489,5	116,1	10,9
o cümlədən:			
nəqliyyat	1 487,2	116,0	10,9
poçt və kuryer fəaliyyəti	2,3	2,0 d.	0,0
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	29,4	142,7	0,2
İnformasiya və rabitə	146,2	111,3	1,1
ondan rabitə	133,5	103,5	1,0
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	5,7	2,0 d.	0,0
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	-	-	-
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	5,5	55,7	0,0
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	56,2	56,8	0,4
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	293,1	131,8	2,1
Təhsil	75,6	56,5	0,6
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	111,1	102,4	0,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	63,4	103,5	0,5
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	4,8	31,7	0,0

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında neft sektoruna 7636,7 milyon manatlıq vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft sektorunun inkişafına sərf edilmiş 6051,7 milyon manatlıq vəsaitin 1192,1 milyon manatı (ümumi sərmayənin 8,7 faizi) qeyri-neft sənayesi sektorunda istifadə edilmişdir.

**Neft və qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitalla
yönəldilmiş vəsaitlər**

	Neft sektoru		Qeyri-neft sektoru	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	751,5	78,8	202,7	21,2
Fevral	751,8	66,0	387,7	34,0
Mart	710,9	65,3	377,7	34,7
Aprəl	767,8	56,8	583,3	43,2
May	681,5	59,9	456,8	40,1
İyun	680,5	46,4	786,4	53,6
İyul	1 051,0	66,1	539,2	33,9
Avqust	574,9	50,4	564,8	49,6
Sentyabr	497,9	40,7	724,4	59,3
Oktyabr	627,3	43,4	818,4	56,6
Noyabr	541,6	47,0	610,3	53,0

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında Bakı şəhərində Bakı Ali Neft Məktəbinin yeni kampusu, Nərimanov Rayon Məhkəməsinin yeni inzibati binası, Pirallahı rayonunda körpü, “Pirallahı” Günəş Elektrik Stansiyası, Balaxanı Sənaye Parkı, Bakı-Tbilisi-Qars dəmir yolu, Pırşağı-Novxanı və Binəqədi-Novxanı-Corat avtomobil yolu, Gəncə şəhərində “Yeni Gəncə” elektrik yarımstansiyası, Gəncə Dövlət Filarmoniyasının yeni binası, “Grand Qafqaz” Ticarət Kompleksi, “Gəncə Mall” Ticarət Mərkəzi, Yevlax şəhərində Varvara balıqartırma və balıqyetişdirmə zavodu, Lənkəran şəhərində Çəltik zavodu, “Xəzər Palace” otel kompleksi, Abşeron rayonunda Olimpiya İdman Kompleksi, Ağcabədi rayonunda Çörək və un məmulatları zavodu, Olimpiya İdman Kompleksi, Balakən rayonunda Balakən Su elektrik stansiyası, Cəlilabad rayonunda dənli və paxlalı bitkilərin təmizlənməsi və qablaşdırılması müəssisəsi, Ələt-Astara-İran ilə dövlət sərhədi avtomobil yolunun Masallı-Cəlilabad hissəsi, Gədəbəy rayonunda Limonad zavodu, 35/10 kV-luq “Gədəbəy” elektrik yarımstansiyası, Göygöl rayonunda Respublika Süni Mayalanma Mərkəzi, Qax rayonunda 110/35/10

kV-luq elektrik yarımstansiyası, Neftçala rayonunda Neftçala Sənaye Məhəlləsi, 110/35/6 kV-luq “Neftçala” yarımstansiyası, Saatlı rayonunda 110/35/10 kV-luq “Sarıcalar” elektrik yarımstansiyası, Sabirabad rayonunda Mərkəzi Xəstəxana, Salyan rayonunda 110/35/10 kV-luq “Qaraqaşlı” yarımstansiyası, Şəmkir rayonunda “Azərişiq” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Şəmkir avtomat idarəetmə və nəzarət mərkəzi, “Şəmkir Aqroparkı”nın Logistika Mərkəzi, “Azərxaçça” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Şəmkir filialı, Zaqatala rayonunda “Bəhmənli” elektrik yarımstansiyası, bunlardan əlavə Naxçıvan Muxtar Respublikasında, Cəbrayıl rayonunun Cəbrayıl kəndində, Gədəbəy, Salyan və Şamaxı rayonlarında 3960 şagird yerlik 9 ümumtəhsil məktəb binası, Naxçıvan Muxtar Respublikasında, Mingəçevir şəhərində, Qazax, Saatlı və Samux rayonlarında 724 yerlik 6 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi və s. obyektlər istifadəyə verilmişdir.

**Xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında xarici müəssisə və təşkilatlar tərəfindən əsas kapitalla 7909,3 milyon manat vəsait yönəldilmişdir.

Cədvəl 27

**Daxili və xarici mənbələrdən
əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər**

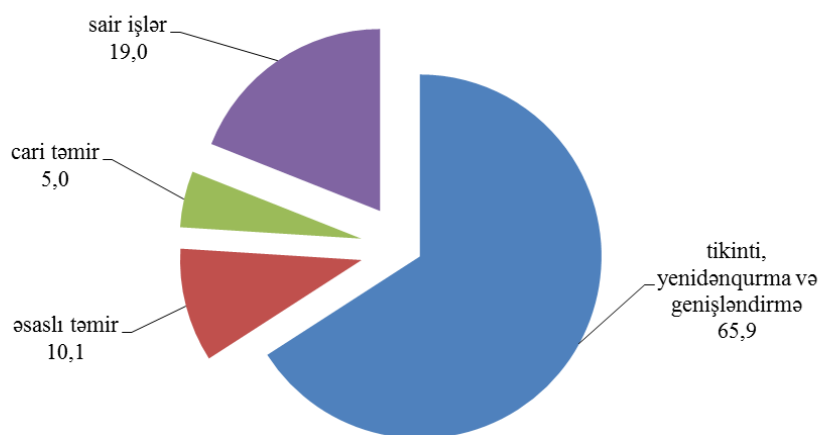
	Daxili mənbələr üzrə		Xarici mənbələr üzrə	
	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	milyon manat	ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə
Yanvar	300,1	31,5	654,1	68,5
Fevral	387,9	34,0	751,6	66,0
Mart	387,4	35,6	701,2	64,4
Aprel	580,9	43,0	770,2	57,0
May	458,7	40,3	679,6	59,7
İyun	740,9	50,5	726,0	49,5
İyul	591,8	37,2	998,4	62,8
Avqust	401,3	35,2	738,4	64,8
Sentyabr	637,9	52,2	584,4	47,8
Oktyabr	773,3	53,5	672,4	46,5
Novabr	518,9	45,0	633,0	55,0

Xarici ölkələr və beynəlxalq təşkilatların vəsaitləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitin 6585,2 milyon manatı (83,3 faizi) Birləşmiş Krallıq, Türkiyə, Malayziya, İsveçrə, Rusiya, İran, Yaponiya, ABŞ və Çexiya sərmayədarlarına məxsus olmuşdur.

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin 65,9 faizini tikinti, yenidənqurma və genişləndirmə, 10,1 faizini əsaslı təmir, 5,0 faizini cari təmir, 19,0 faizini isə sair tikinti işləri təşkil etmişdir. Ümumi inşaat işlərinin 85,2 faizini qeyri-dövlət tikinti müəssisələri yerinə yetirmişlər.

Qrafik 8

Tikinti müəssisələri tərəfindən yerinə yetirilmiş inşaat işlərinin strukturu (ümumi yekuna görə, faizlə)

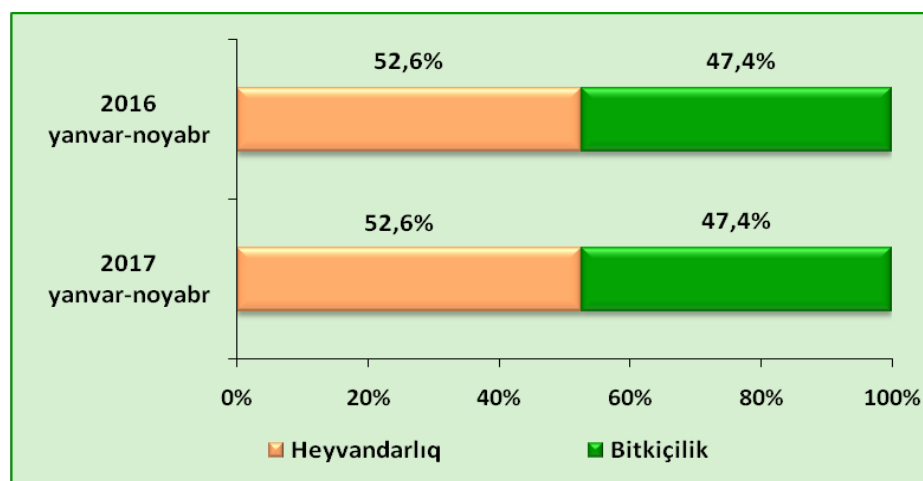

Kənd təsərrüfatı

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları üzrə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun dəyəri faktiki qiymətlərlə 6200,6 milyon manat təşkil etmişdir ki, onun da 3258,6 milyon manatı heyvandarlıq, 2942,0 milyon manatı isə bitkiçilik məhsullarının payına düşmüşdür.

Qrafik 9

Kənd təsərrüfatının ümumi məhsulunun strukturu

2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə kənd təsərrüfatının ümumi məhsulu 4,2 faiz, o cümlədən heyvandarlıq məhsullarının istehsalı 2,8 faiz, bitkiçilik məhsullarının istehsalı isə 5,9 faiz artmışdır.

Kənd təsərrüfatı üzrə istehsal indeksinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə		
	Cəmi	o cümlədən:	
		heyvandarlıq məhsulları	bitkiçilik məhsulları
<u>2016-cı il</u>			
Yanvar	101,8	101,7	104,7
Yanvar-fevral	102,6	102,6	104,5
Yanvar-mart	102,7	102,5	109,2
Yanvar-aprel	103,5	103,1	112,3
Yanvar-may	105,8	103,3	124,0
Yanvar-iyun	103,1	103,8	102,4
Yanvar-iyul	102,6	102,8	102,5
Yanvar-avqust	102,4	102,8	102,1
Yanvar-sentyabr	102,4	103,1	101,8
Yanvar-oktyabr	101,8	102,5	101,2
Yanvar-noyabr	102,3	102,5	102,1
Yanvar-dekabr	102,6	102,8	102,5
<u>2017-ci il</u>			
Yanvar	103,5	102,9	133,2
Yanvar-fevral	103,2	102,8	128,8
Yanvar-mart	103,5	103,0	124,6
Yanvar-aprel	103,2	102,6	115,8
Yanvar-may	102,0	102,3	100,1
Yanvar-iyun	102,2	102,6	101,7
Yanvar-iyul	101,2	103,0	99,2
Yanvar-avqust	101,7	102,5	100,9
Yanvar-sentyabr	102,8	103,0	102,6
Yanvar-oktyabr	104,0	102,8	105,3
Yanvar-noyabr	104,2	102,8	105,9

Bitkiçilik. Ölkədə kənd təsərrüfatı bitkilərinin yığımı başa çatmaq üzrədir və yanvar-noyabr aylarında dənli və dənli paxlalı bitkilərin (qarğıdalısız) əkin sahəsinin 99,97 faizi, yaxud 940,5

min hektarı biçilmiş və həmin sahələrdən 2691,5 min ton və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 5,2 faiz az məhsul götürülmüşdür. Orta hesabla hər hektardan əldə edilmiş məhsul 28,6 sentner təşkil etmişdir. Bundan əlavə, məhsulu toplanmış 35,6 min hektar dən üçün qarğıdalı sahəsindən 226,3 min ton məhsul toplanmış, hər hektardan orta hesabla 63,6 sentner qarğıdalı dənı götürülmüşdür. Qarğıdalı dənı nəzərə alınmaqla ölkə üzrə taxıl istehsalı 2917,8 min ton olmuşdur.

2017-ci il yanvar-noyabr aylarında tarlalardan 889,4 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,1 faiz çox kartof, 1370,5 min ton (10,9 faiz çox) tərəvəz, 437,5 min ton (5,8 faiz az) bostan məhsulları toplanmışdır. Eyni zamanda, hektarın orta məhsuldarlığı kartof üzrə 11 sentner, tərəvəz üzrə 31 sentner, bostan məhsulları üzrə 11 sentner artmış və uyğun olaraq 151, 199 və 187 sentner olmuşdur.

2017-ci ildə 136,4 min hektar sahədə pambıq, 14,9 min hektar sahədə dən üçün günəbaxan, 14,1 min hektar sahədə şəkər çuğunduru və 3,2 min hektar sahədə tütün əkilmişdir. Yanvar-noyabr aylarında həmin sahələrdən 194,5 min ton və ya keçən ilin müvafiq dövrünə nisbətən 2,5 dəfə çox pambıq, 30,0 min ton (75,2 faiz çox) dən üçün günəbaxan, 408,2 min ton (44,0 faiz çox) şəkər çuğunduru və 5,1 min ton (41,1 faiz çox) tütün yarpağı yığılmışdır.

Hesabat dövrünə 923,7 min ton (5,4 faiz çox) meyvə və giləmeyvə, 145,8 min ton (8,4 faiz çox) üzüm, 772,2 ton (22,9 faiz az) yaşıl çay yarpağı toplanmışdır.

**Bütün təsərrüfat kateqoriyaları üzrə
bitkiçilik məhsullarının yığımı**

	2017-ci il yanvar-noyabr				2016-cı il yanvar-noyabr		
	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış sahə əkin sahəsinə %-lə	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha	Yığılmış sahə, min hektar	Yığılmış məhsul, min ton	Məhsul- darlıq, sent/ha
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	940,5	99,97	2 691,5	28,6	961,8	2 840,4	29,5
Dən üçün qarğıdalı	35,6	98,6	226,3	63,6	35,5	219,7	61,8
Dənli və dənli paxlalı bitkilər- cəmi	976,1	99,92	2 917,8	29,9	997,3	3 060,1	30,7
Pambıq	136,4 ^{x)}	-	194,5	-	52,1 ^{x)}	78,2	-
Dən üçün günəbaxan	14,9	99,8	30,0	20,1	8,2	17,1	20,8
Şəkər çuğunduru	13,0	91,7	408,2	315	6,8	283,5	415
Tütün	3,2 ^{x)}	-	5,1	-	2,4 ^{x)}	3,6	-
Kartof	58,8	100,0	889,4	151	62,8	880,2	140
Tərəvəz	69,0	99,8	1 370,5	199	73,6	1 235,4	168
Bostan məhsulları	23,4	100,0	437,5	187	26,4	464,5	176
Meyvə və giləmeyvə	-	-	923,7	-	-	876,2	-
Üzüm	-	-	145,8	-	-	134,4	-
Yaşıl çay yarpağı, ton	-	-	772,2	-	-	1 002,1	-

x) əkin sahəsi

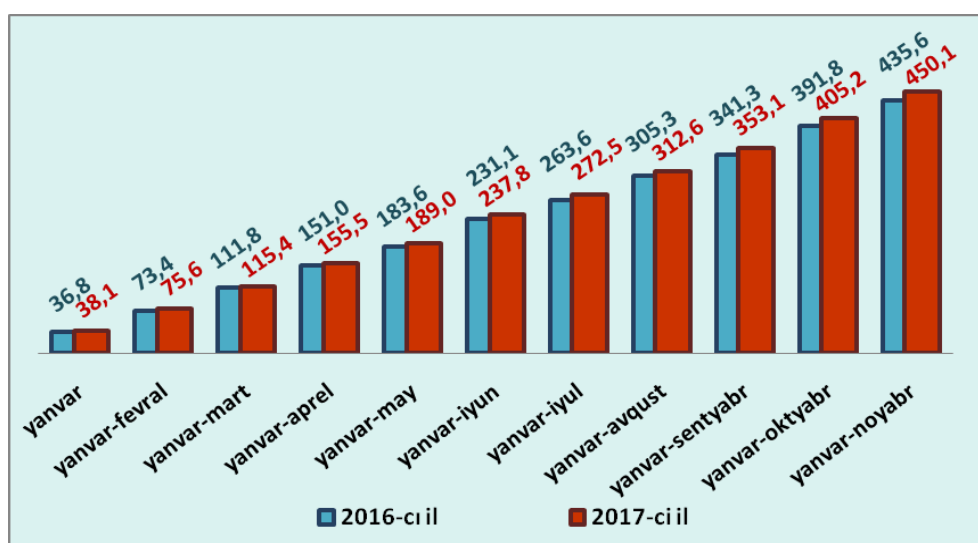
Təsərrüfatlarda 2018-ci ilin məhsulu üçün payız-tarla işləri davam etdirilir. Təmiz herik şumu daxil olmaqla cari ilin payızlıq əkinləri üçün 1034,5 min hektar sahədə şum qaldırılmışdır. Gələn ilin məhsulu üçün 864,6 min hektar sahəyə dən üçün payızlıqlar, ondan 584,1 min hektar sahəyə buğda, 280,4 min hektar sahəyə isə arpa səpilmişdir.

Heyvandarlıq. Keçən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə cari ilin yanvar-noyabr aylarında diri çəkiddə ət istehsalı 3,4 faiz artaraq 450,1 min ton, süd istehsalı 0,8 faiz artaraq 1847,1 min ton, yumurta istehsalı 6,4 faiz artaraq 1564,9 milyon ədəd, yun istehsalı isə 3,8 faiz azalaraq 15,9 min ton olmuşdur. Bundan başqa, ölkədə 245,2 ton barama istehsal olunmuşdur.

Əsas növ heyvandarlıq məhsullarının istehsalı
(artan yekunla)

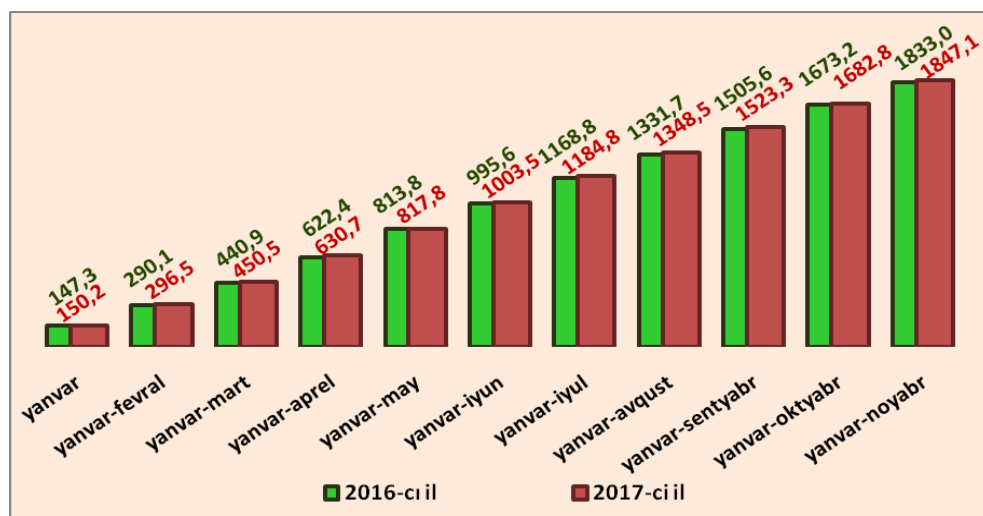
Qrafik 10

Ət istehsalı (diri çəkiddə), min ton

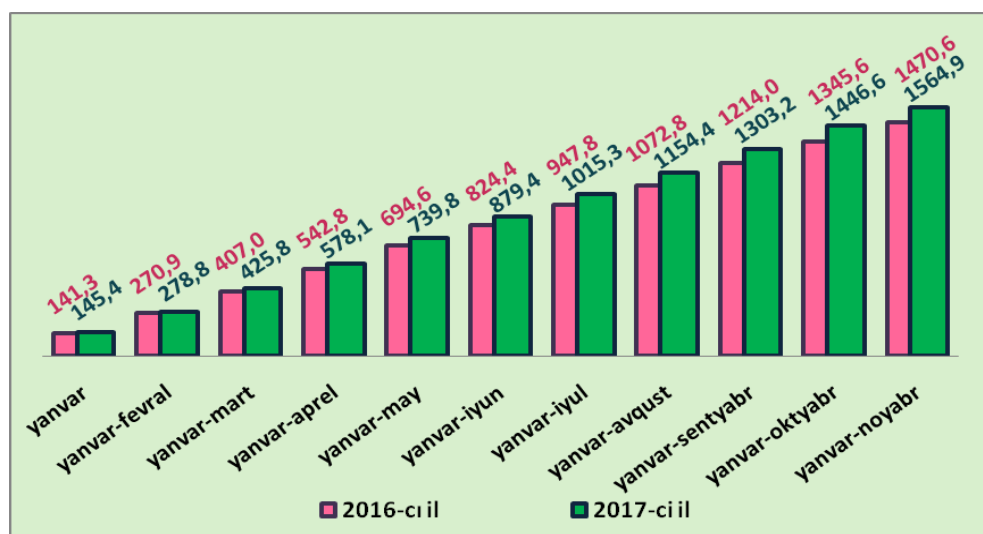
Qrafik 11

Süd istehsalı, min ton

Qrafik 12

Yumurta istehsalı, milyon ədəd

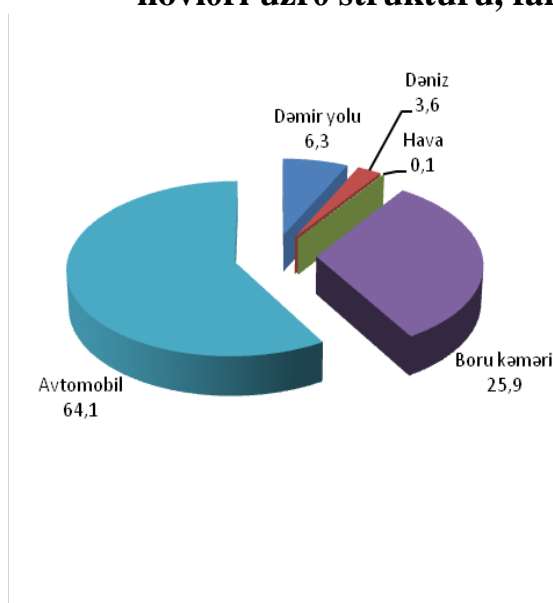

Nəqliyyat

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində nəqliyyat sektorunda fəaliyyət göstərən təsərrüfat subyektləri tərəfindən 206,2 milyon ton yük daşınmış və 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 1,8 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Yüklərin 3,6 faizi dəniz, 6,3 faizi dəmir yolu, 0,1 faizi hava, 64,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 25,9 faizi isə boru kəməri ilə daşınmışdır. Qeyri-neft yüklərinin həcmi 3,5 faiz artaraq 156,6 milyon ton təşkil etmişdir.

Qrafik 13

Yük daşınmasının nəqliyyat növləri üzrə strukturu, faizlə

Qeyri-dövlət sektoruna məxsus nəqliyyat vasitələri ilə daşınmış yüklərin həcmi 1,2 faiz artmış, daşınmış yüklərin ümumi həcmində onların xüsusi çəkisi 81,6 faiz təşkil etmişdir.

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında nəqliyyatçılar 1786,3 milyon nəfərə və ya 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 2,3 faiz çox sərnəşinə xidmət göstərmişlər. Sərnəşinlərin 88,1 faizi avtomobil nəqliyyatı, 11,6 faizi metro, qalan hissəsi isə digər nəqliyyat növləri ilə daşınmışdır.

Dəmir yolu nəqliyyatı ilə 2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində 13,0 milyon ton yük, 2,2 milyon sərnişin daşınmış, 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə yük daşınmasında 7,1 faiz azalma, sərnişin daşınmasında isə 25,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur.

Orta hesabla sutkada 348 vaqon yüklənmiş, 419 vaqon isə boşaldılmışdır.

Sutka ərzində dəmir yolunun Şimal istiqaməti üzrə 13,3 min ton, Qərb istiqaməti üzrə 5,2 min ton, Cənub istiqaməti üzrə isə 0,8 min ton yüklənmə işi yerinə yetirilmişdir.

Dəniz nəqliyyatı ilə 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında daşınmış yüklərin həcmi 7466,1 min ton təşkil etmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 44,6 faiz artmışdır. Yüklərin 48,6 faizini neft yükləri təşkil etmişdir.

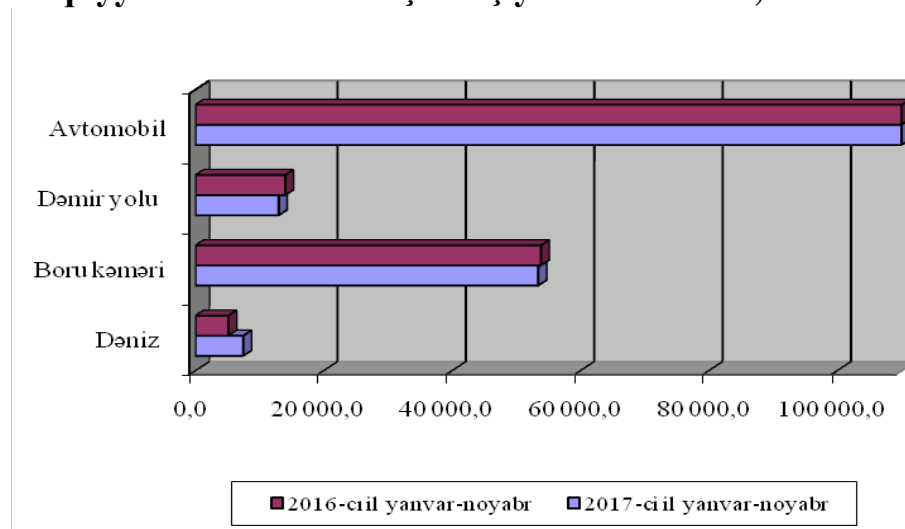
Dəniz limanları tərəfindən 9591,7 min ton həcmində yükləmə-boşaltma işləri həyata keçirilmiş və yüklərin 9096,8 min tonunu və ya 94,8 faizini tranzit yüklər təşkil etmişdir.

2017-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə limanlarda qalan yüklərin həcmi 217,3 min ton olmuşdur.

Dövr ərzində bu nəqliyyat növü ilə daşınmış sərnişinlərin sayı 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 12,6 faiz azalaraq 15,9 min nəfər olmuşdur.

Qrafik 14

Nəqliyyat sektorunda daşınmış yüklərin həcmi, min ton

Nəqliyyat sektorunda daşımaların həcmində xüsusi çəkisi ən böyük olan **avtomobil nəqliyyatı** ilə 132,1 milyon ton yük, 1574,3 milyon sərnişin daşınmış və əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə müvafiq olaraq 2,1 faiz və 1,8 faiz artım qeydə alınmışdır. Sərnişinlərin 96,0 faizi avtobus, 4,0 faizi isə minik taksilərinin xidmətlərindən istifadə etmişdir. Yüklərin dövriyyəsi 2,0 faiz, sərnişin dövriyyəsi isə 1,9 faiz artmışdır.

Metro nəqliyyatının xidmətlərindən istifadə etmiş sərnişinlərin sayı 5,3 faiz artaraq 207,6 milyon nəfər olmuşdur.

Hava nəqliyyatı ilə 2183,0 min və ya 18,9 faiz çox sərnişin daşınmış, daşımaların 99,9 faizi dövlət, 0,1 faizi isə özəl müəssisələrə məxsus nəqliyyat vasitələri ilə həyata keçirilmişdir. Bu nəqliyyat növü ilə yüklərin daşıma 7,3 faiz artaraq 153,0 min tona çatmışdır.

Magistral neft kəmərləri ilə 39127,1 min ton neft nəql edilmişdir. Nəqlətmənin 78,9 faizi Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft ixrac kəməri ilə həyata keçirilmiş və cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində bu kəmərlə vasitəsilə 30862,1 min ton neft ötürülmüşdür. Dövr ərzində BTC kəməri ilə 5877,2 min ton tranzit nefti də nəql edilmişdir.

Magistral qaz kəmərləri ilə 19857,2 milyon kub-metr qaz nəql edilmiş və əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 5,1 faiz artım müşahidə olunmuşdur. Qazın nəqlinin 33,4 faizi Bakı-Tbilisi-Ərzurum Cənubi Qafqaz boru kəməri vasitəsilə həyata keçirilmiş və 6626,4 milyon kub-metr qaz ötürülmüşdür.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında **Avropa-Qafqaz-Asiya** nəqliyyat dəhlizinin Azərbaycan hissəsində daşınmış yüklərin həcmi 43201,5 min ton, yüklərin dövriyyəsi isə 9291,5 milyon ton-km olmuşdur. Yüklərin 26556,6 min tonu və ya 61,5 faizi avtomobil nəqliyyatı, 10690,6 min tonu və ya 24,7 faizi dəmir yolu nəqliyyatı, 5954,3 min tonu və ya 13,8 faizi dəniz nəqliyyatı ilə daşınmışdır.

Dəhliz vasitəsilə daşınmış yüklərin 18,9 faizini və ya 8180,5 min tonunu tranzit yüklər təşkil etmişdir.

İnformasiya və rabitə

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində **informasiya və rabitə müəssisələri** 1552,9 milyon manatlıq xidmət göstərmişdir ki, onun da 72,6 faizi əhali tərəfindən istehlak olunmuşdur. 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə informasiya və rabitə xidmətlərinin dəyəri real ifadədə 5,9 faiz artmış, bu sahədə əldə edilmiş gəlirin 81,1 faizi qeyri-dövlət sektorunun payına düşmüşdür.

Xidmətlərdən əldə edilən gəlirin 50,2 faizi və ya 779,7 milyon manatı mobil telefon rabitəsi sahəsində formalaşmışdır.

İstehlak bazarı

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların tələbatlarının ödənilməsi məqsədi ilə satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri 39,6 milyard manat olmaqla 2016-cı ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,1 faiz artmışdır.

Qeyri-dövlət sektorunun təsərrüfat subyektləri tərəfindən satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin dəyəri əvvəlki ilin yanvar-noyabr aylarının səviyyəsini real ifadədə 2,3 faiz üstələyərək 38,0 milyard manata bərabər olmuş, onun 51,0 faizi fərdi sahibkarların fəaliyyəti sayəsində formalaşmışdır.

Cədvəl 30

İstehlak bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak bazarında satılmış məhsulların və göstərilmiş xidmətlərin ümumi dəyəri	39 599,6	102,1
o cümlədən: dövlət mülkiyyəti üzrə	1 601,3	97,6
qeyri-dövlət mülkiyyəti üzrə	37 998,3	102,3
ondan: fərdi sahibkarlar	19 360,7	101,4

Hesabat dövründə bir istehlakçı orta hesabla ayda 370,0 manatlıq və ya 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 47,5 manat çox əmtəə almış və ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Məhsul bazarı

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsi 2016-cı ilin eyni dövrünə nisbətən müqayisəli qiymətlərlə 2,3 faiz artaraq 30,9 milyard manat olmuşdur.

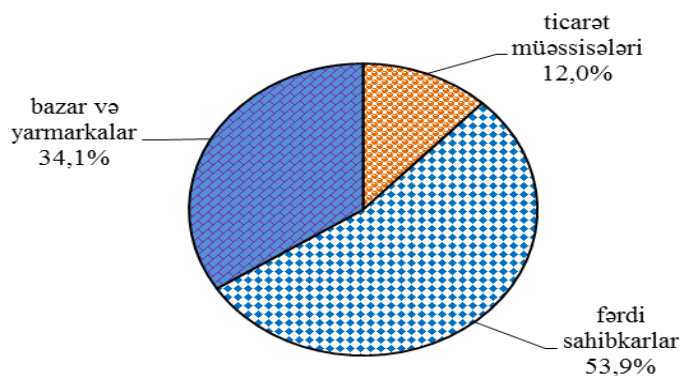
İstehlak məhsullarının 99,9 faizi qeyri-dövlət təsərrüfat subyektləri, o cümlədən 11,9 faizi ticarət müəssisələri tərəfindən satılmışdır.

Cədvəl 31

Məhsul bazarı üzrə əsas göstəricilər

	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 862,8	102,3
o cümlədən: müəssisələr üzrə	3 703,3	109,7
fərdi sahibkarlar üzrə	16 636,9	101,3
bazar və yarmarkalar üzrə	10 522,6	101,5

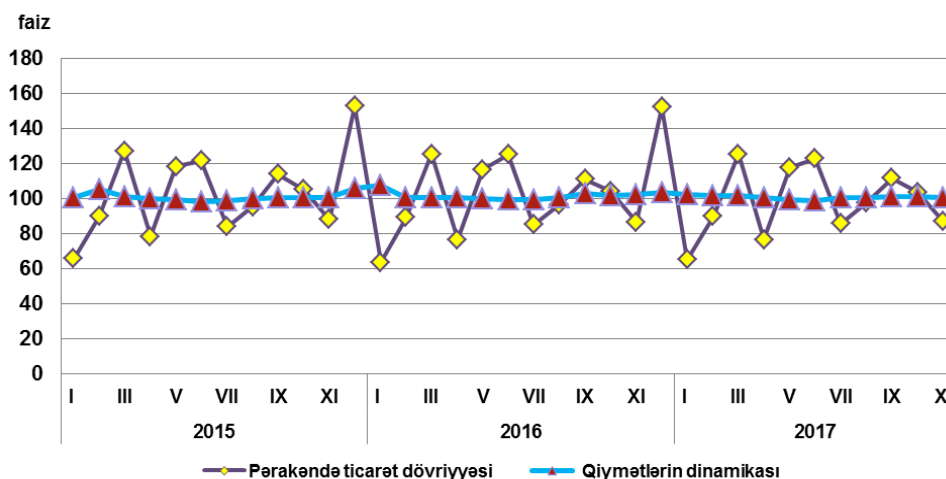
Qrafik 15

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin strukturu

Hesabat dövründə pərakəndə ticarət şəbəkəsindən bir istehlakçı orta hesabla ayda 288,3 manatlıq və ya 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 39,8 manat çox əmtəə almışdır.

Qrafik 16

**Pərakəndə ticarət şəbəkəsində
istehlak məhsullarının satışı və qiymət
indeksinin dinamikası** (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Cədvəl 32

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin dinamikası

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və bütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
2016-cı il			
Yanvar	104,3	104,1	105,2
Yanvar-fevral	104,2	105,5	103,0
Yanvar-mart	103,4	104,8	101,9
Yanvar-aprel	102,7	103,6	101,4
Yanvar-may	101,9	102,5	100,7
Yanvar-iyun	101,9	102,4	100,7

REAL SEKTOR

...ardı

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	o cümlədən:	
		ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları üzrə	qeyri-ərzaq məhsulları üzrə
Yanvar-iyul	102,0	102,8	100,6
Yanvar-avqust	102,2	103,2	100,8
Yanvar-sentyabr	102,3	103,1	100,9
Yanvar-oktyabr	102,1	103,0	100,8
Yanvar-noyabr	101,7	102,6	100,7
Yanvar-dekabr	101,5	102,1	100,8
2017-ci il			
Yanvar	101,3	100,8	101,7
Yanvar-fevral	101,4	100,5	102,3
Yanvar-mart	101,6	100,7	102,6
Yanvar-aprel	101,7	100,6	102,7
Yanvar-may	101,9	100,8	102,9
Yanvar-iyun	101,8	101,0	102,5
Yanvar-iyul	101,8	101,2	102,4
Yanvar-avqust	102,0	101,2	102,8
Yanvar-sentyabr	102,1	101,4	102,9
Yanvar-oktyabr	102,1	101,5	102,8
Yanvar-noyabr	102,3	101,9	102,7

2017-ci ilin on bir ayında pərakəndə ticarət şəbəkəsində satılmış ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının dəyəri 2016-cı ilin eyni dövrünün səviyyəsini real ifadədə 1,9 faiz üstələyərək 15623,8 milyon manata çatmışdır. Ticarət dövriyyəsi 15239,0 milyon manat təşkil edən qeyri-ərzaq məhsullarının satışı isə 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları ilə müqayisədə 2,7 faiz çox olmuşdur.

Cədvəl 33

Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin makrostrukturı

	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları, milyon manatla	Ümumi yekunda xüsusi çəkisi, faizlə	2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 862,8	100,0	102,3
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	15 623,8	50,6	101,9
qeyri-ərzaq məhsulları	15 239,0	49,4	102,7

Hesabat dövründə bir istehlakçı pərakəndə ticarət şəbəkəsindən orta hesabla ayda 145,9 manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları, 142,4 manatlıq qeyri-ərzaq məhsulları almışdır.

Cədvəl 34

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsullar üzrə strukturı

	Satışdan gəlir, milyon manatla	2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Pərakəndə ticarət dövriyyəsi	30 862,8	102,3
o cümlədən: ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları	15 623,8	101,9
toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabılar	5 667,2	103,1
elektrik malları və mebellər	1 930,8	02,1
kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsulları	228,2	101,5
əczaçılıq və tibbi mallar	423,2	101,4
avtomobil yanacağı	1 651,0	99,8
digər qeyri-ərzaq məhsulları	5 338,6	103,6

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında istehlakçıların pərakəndə ticarət şəbəkələrində xərclədiyi vəsaitin 46,0 faizi ərzaq məhsullarının, 4,6 faizi içkilər və tütün məmulatlarının, 18,4 faizi toxuculuq məhsulları, geyim və ayaqqabıların, 6,3 faizi elektrik malları və mebellərin, 5,3 faizi avtomobil yanacağı, 1,4 faizi əczaçılıq və tibbi malların, 0,7 faizi kompüterlər, telekommunikasiya avadanlıqları və çap məhsullarının, 17,3 faizi isə digər qeyri-ərzaq məhsullarının alınmasına sərf olunmuşdur.

İctimai iaşə xidmətləri

2017-cı ilin yanvar-noyabr ayları ərzində ictimai iaşə dövriyyəsi 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 3,2 faiz artaraq 1204,3 milyon manat olmuşdur.

Cədvəl 35

İctimai iaşə dövriyyəsi

	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları, min manat	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Cəmi	1 204 329,6	103,2
o cümlədən:		
dövlət	13 980,0	92,1
qeyri-dövlət	1 190 349,6	103,3
ondan:		
fiziki şəxslər	681 682,0	103,2

Özəl sektorda ictimai iaşə dövriyyəsinin 42,7 faizi hüquqi şəxs statuslu müəssisələrin, 57,3 faizi isə bu sahədə sahibkarlıq fəaliyyəti ilə məşğul olan fərdi sahibkarların payına düşür. Hüquqi şəxs statuslu müəssisələrdə dövriyyə 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 3,5 faiz artaraq 508,7 milyon manat olmuşdur.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər

2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları ərzində əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin dəyəri 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə real ifadədə 1,0 faiz artaraq 7532,5 milyon manat olmuşdur. Hüquqi şəxslər tərəfindən əhaliyə 5490,4 milyon manatlıq xidmət göstərilmişdir ki, bu da xidmətlərin ümumi dəyərinin 72,9 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 36

Ödənişli xidmətlərin göstərilməsi

	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında, milyon manat	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Ödənişli xidmətlərin ümumi dəyəri - cəmi	7 532,5	101,0
dövlət	1 573,2	99,7
qeyri-dövlət	5 959,3	101,3
ondan: fiziki şəxslər	2 042,1	101,7

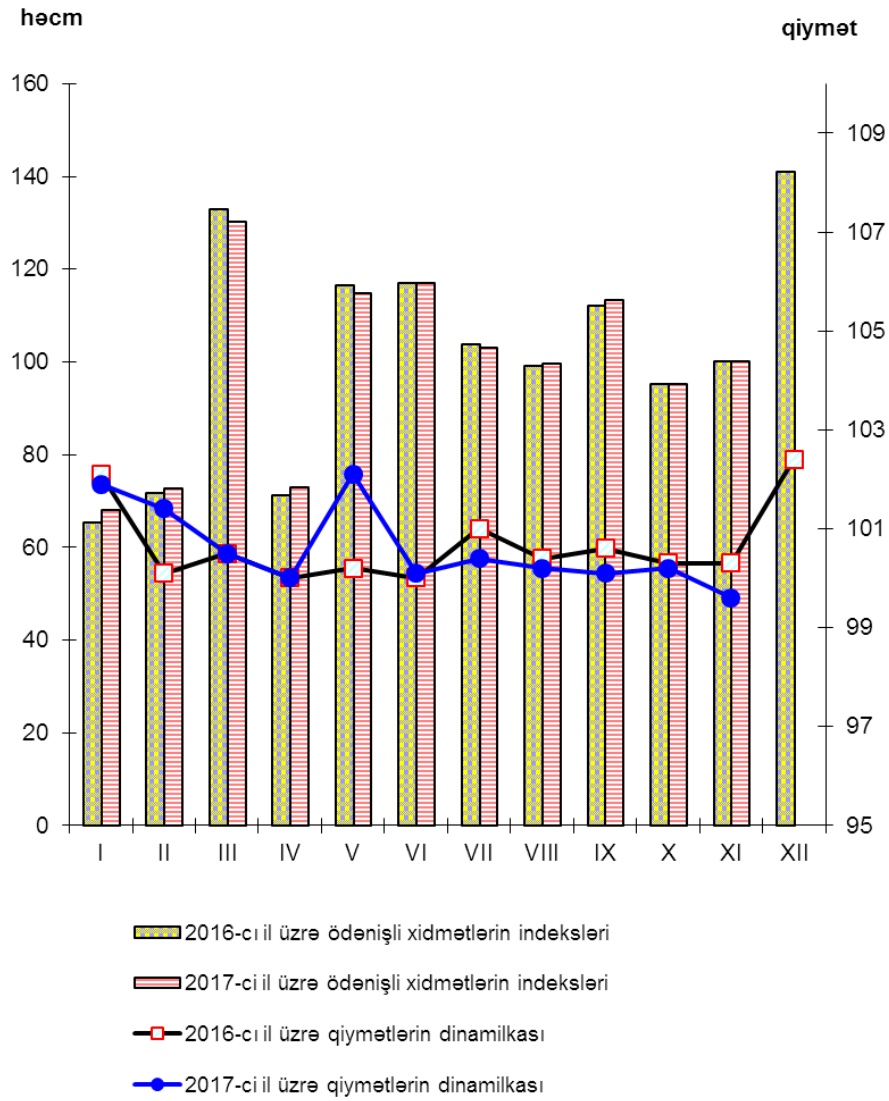
Cari ilin yanvar-noyabr ayları ərzində hər bir ölkə sakini orta hesabla 774,1 manatlıq və ya ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə nominal ifadədə 67,8 manat çox müxtəlif ödənişli xidmətlərdən istifadə etmişdir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin indeksləri

	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, müqayisəli qiymətlərlə, faizlə		
	Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər	o cümlədən:	
		hüquqi şəxslər üzrə	fiziki şəxslər üzrə
2016-cı il			
Yanvar	103,6	103,1	105,1
Yanvar-fevral	102,3	101,8	103,8
Yanvar-mart	102,4	102,2	102,9
Yanvar-aprel	101,7	101,6	102,1
Yanvar-may	101,4	101,2	101,9
Yanvar-iyun	101,2	100,9	102,1
Yanvar-iyul	101,1	100,7	102,1
Yanvar-avqust	100,9	100,6	101,8
Yanvar-sentyabr	100,6	100,3	101,5
Yanvar-oktyabr	100,3	99,8	101,4
Yanvar-noyabr	99,9	99,7	100,5
Yanvar-dekabr	98,9	98,6	99,7
2017-ci il			
Yanvar	97,3	96,2	100,5
Yanvar-fevral	97,4	96,3	100,7
Yanvar-mart	98,6	97,7	101,1
Yanvar-aprel	99,7	98,9	101,8
Yanvar-may	100,1	99,4	102,1
Yanvar-iyun	100,4	99,9	101,8
Yanvar-iyul	100,5	100,0	101,7
Yanvar-avqust	100,6	100,3	101,6
Yanvar-sentyabr	100,8	100,6	101,6
Yanvar-oktyabr	101,0	100,7	101,6
Yanvar-noyabr	101,0	100,8	101,7

Qrafik 17

**Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə
qiymət və fiziki həcm indeksləri**
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

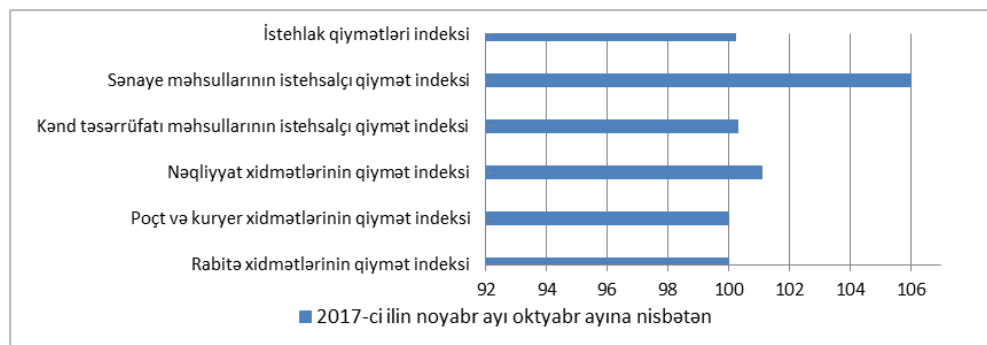
Qiymət indeksləri

Cədvəl 38

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
İstehlak qiymətləri indeksi	100,2	113,4
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	106,0	139,2
Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi	100,3	112,0
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi	101,1	107,6
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,9

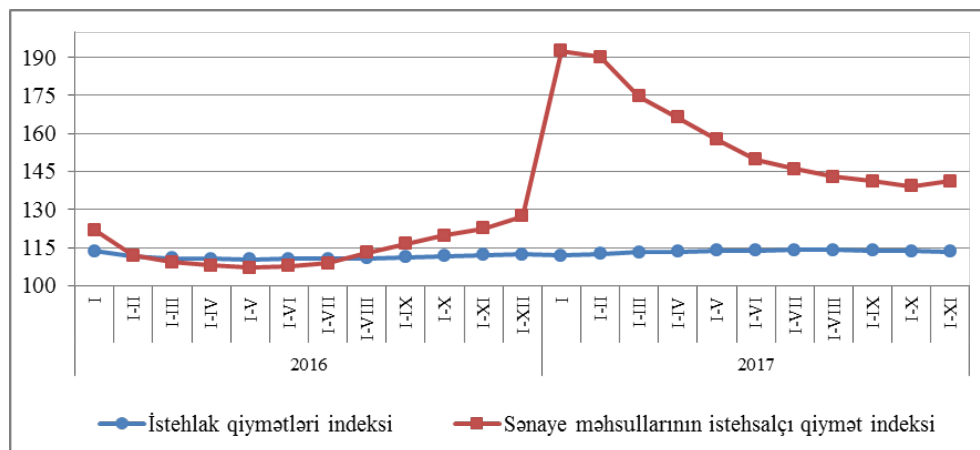
Qrafik 18

İstehlak və istehsalçı qiymət indeksləri, faizlə

Qrafik 19

**İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymət indeksi və
sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksi**
(əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

İstehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri

2017-ci ilin noyabr ayında istehlak məhsullarının və xidmətlərin qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,2 faiz, 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 13,4 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 39

İstehlak qiymətləri indeksinin dəyişməsi

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2016-cı il				
Yanvar	105,8	113,6	108,7	118,3
Fevral	100,4	111,7	100,6	114,8
Mart	100,4	110,8	100,3	113,1
I rüb	109,4	110,8	112,8	113,1
Aprel	100,2	110,5	100,1	112,2
May	99,9	110,4	99,3	111,9
İyun	99,5	110,5	98,7	111,9

REAL SEKTOR

...ardı

	Cəmi məhsullar və xidmətlər		Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatı	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
II rüb	100,4	110,2	99,6	110,8
İyul	99,7	110,6	98,4	112,0
Avqust	100,5	110,8	100,6	112,2
Sentyabr	102,3	111,2	104,0	112,7
III rüb	100,5	112,6	99,1	114,3
Oktyabr	101,3	111,6	102,3	113,4
Noyabr	101,7	112,1	102,6	114,1
Dekabr	103,0	112,4	104,1	114,7
IV rüb	105,2	116,1	108,4	120,7
2017-ci il				
Yanvar	102,3	111,9	102,8	114,5
Fevral	101,6	112,5	102,5	115,6
Mart	101,6	113,2	103,1	117,0
I rüb	106,6	113,2	109,4	117,0
Aprel	100,2	113,5	100,4	117,8
May	100,2	113,8	98,7	118,2
İyun	99,0	113,9	97,5	118,1
II rüb	101,6	114,6	101,5	119,2
İyul	100,1	114,0	99,0	118,2
Avqust	100,2	114,0	100,3	118,2
Sentyabr	100,7	113,9	101,4	117,9
III rüb	99,8	113,9	97,5	117,3
Oktyabr	101,1	113,7	102,3	117,6
Noyabr	100,2	113,4	100,3	117,1

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2016-cı il				
Yanvar	105,6	117,2	102,1	104,6
Fevral	100,6	115,7	100,1	104,0
Mart	100,5	115,2	100,5	104,0
I rüb	111,0	115,2	103,7	104,0
Aprel	100,5	115,2	100,0	104,2

REAL SEKTOR

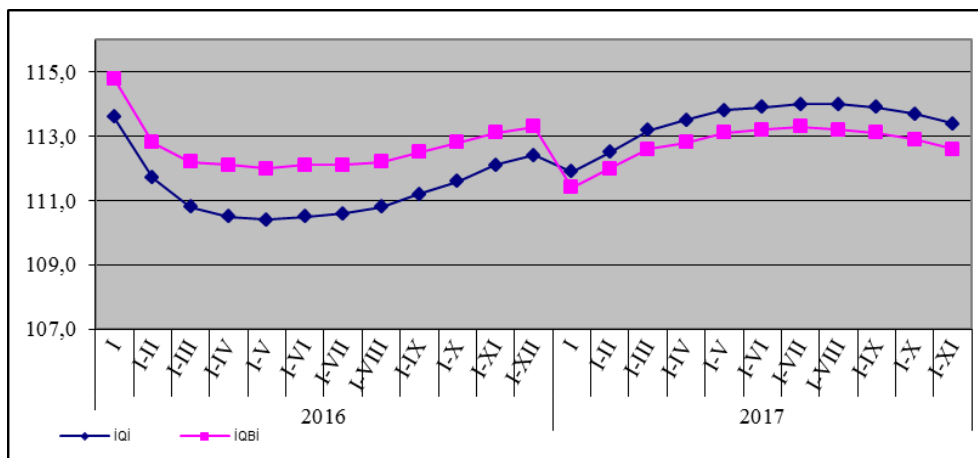
...ardı

	Qeyri-ərzaq məhsulları		Xidmətlər	
	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	əvvəlki aya nisbətən, faizlə	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
May	100,3	115,3	100,2	104,4
İyun	100,3	115,4	100,0	104,5
II rüb	101,4	115,6	100,5	105,0
İyul	100,2	115,5	101,0	104,7
Avqust	100,5	115,6	100,4	104,9
Sentyabr	101,6	115,9	100,6	105,2
III rüb	101,4	117,0	101,6	106,6
Oktyabr	101,1	116,3	100,2	105,4
Noyabr	101,9	116,8	100,3	105,6
Dekabr	102,2	116,7	102,4	105,8
IV rüb	104,4	119,1	101,8	107,7
2017-ci il				
Yanvar	102,0	112,3	101,9	108,0
Fevral	100,9	112,5	101,0	108,4
Mart	100,6	112,6	100,5	108,6
I rüb	104,9	112,6	104,5	108,6
Aprəl	100,2	112,5	100,0	108,7
May	100,2	112,5	102,1	109,1
İyun	100,1	112,4	100,1	109,4
II rüb	101,1	112,2	102,1	110,3
İyul	101,6	112,6	100,4	109,6
Avqust	100,1	112,6	100,2	109,6
Sentyabr	100,4	112,5	100,1	109,6
III rüb	101,9	112,8	101,3	110,0
Oktyabr	100,3	112,4	100,2	109,6
Noyabr	100,3	112,1	100,0	109,6

Qiymətləri dövlət tərəfindən tənzimlənən məhsullar və xidmətlər, həmçinin mövsümi xarakter daşıyan kənd təsərrüfatı məhsulları nəzərə alınmadan hesablanan və bazis inflyasiyası kimi qəbul edilmiş istehlak qiymətlərinin bazis indeksi 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında 2016-cı ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 112,6 faiz təşkil etmişdir.

Qrafik 20

İstehlak qiymətləri indeksi və istehlak qiymətlərinin bazis indeksinin dəyişməsi (əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə)

2017-ci ilin noyabr ayında ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,3 faiz, 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 17,1 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 40

Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatlarının qiymət indeksləri

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Çörək məmulatları və yarmalar	99,6	109,0	117,4
Ət məhsulları	99,3	126,0	106,2
Balıq məhsulları	100,6	111,2	113,3
Süd məhsulları, pendir və yumurta	101,0	110,7	111,3
Yağ və piylər	101,0	117,4	125,7
Meyvələr	100,2	119,0	111,8
Tərəvəzlər	102,7	121,6	105,5

REAL SEKTOR

...ardı

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Qənd, cəm, bal, şokolad və konfetlər	98,9	112,3	120,2
Digər kateqoriyalara aid edilməyən ərzaq məhsulları	100,0	111,6	122,8
Qəhvə, çay, kakao	100,3	114,6	129,3
Mineral sular, sərinləşdirici içkilər və şirələr	100,0	106,2	124,7
Araq, brendi (konyak)	100,0	103,8	115,0
Tütün məmulatları	99,4	95,9	155,2

2017-ci ilin noyabr ayında qeyri-ərzaq məhsullarının qiymətləri oktyabr ayına nisbətən 0,3 faiz, 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən isə 12,1 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 41

Qeyri-ərzaq məhsullarının qiymət indeksləri

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Parçalar	100,3	121,9	117,3
Geyim	100,5	116,4	113,5
Ayaqqabı	100,4	117,5	111,3
İnşaat materialları	100,1	110,0	116,8
Mebel və ev əşyaları	100,3	108,4	111,3
Xalça və digər döşəmə örtükləri	101,6	118,7	123,6
Məişət cihazları	100,3	109,5	128,2
Kiçik elektrik cihazları	100,0	111,5	129,2
Şüşə məmulatları, yemək qabları və əşyaları	100,0	117,2	121,7

REAL SEKTOR

...ardı

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Evə qulluq etmək üçün lazım olan məhsullar (mebellərə qulluq etmək, unitaz və vannaların təmizlənməsi, qabların yuyulması üçün vasitələr və s.)	100,0	112,0	128,0
Dərmanlar	100,0	110,0	137,2
Müalicə ləvazimatları və cihazları	100,0	112,3	115,2
Minik avtomobilləri	100,0	107,7	110,4
Velosipedlər	100,3	113,8	120,3
Minik avtomobilləri üçün ehtiyat hissələri	100,1	112,5	130,7
Yanacaq məhsulları (benzin və dizel yanacağı)	100,0	107,5	100,0
Telefon aparatları	99,7	108,3	118,2
Foto-kino avadanlıqları və optik cihazlar	99,5	108,5	120,2
Məlumatın işlənməsi üçün avadanlıqlar (kalkulyator, fərdi kompüter, noutbuk, planşet)	99,9	107,6	123,8
Oyuncaqlar	100,3	115,4	115,0
Açıq havada idman, turizmlə məşğul olmaq və istirahət etmək üçün əşyalar	100,0	113,8	111,3
Kitablar	100,1	106,6	103,8
Qəzetlər və dövri nəşrlər	100,0	102,2	104,6
Dəftərxana və şəkil çəkmək üçün ləvazimat	100,2	114,1	125,5
Şəxsi gigiyena əşyaları və elektrik cihazları (saç qurutmaq üçün fenlər)	100,2	115,9	123,3
Zərgərlik məmulatları	100,1	112,5	129,0
Sair şəxsi istifadə əşyaları	100,2	113,3	113,1

2017-ci ilin noyabr ayında əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymətləri oktyabr ayına nisbətən sabit qalmış, 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında isə əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 9,6 faiz bahalaşmışdır.

Cədvəl 42

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlərin qiymət indeksləri

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Paltarların təmizlənməsi, təmiri və kirayəsi	100,2	109,0	105,7
Ayaqqabıların təmiri	100,2	106,6	104,5
İcarəçi tərəfindən ödənilmiş icarə haqqı	100,6	114,0	106,5
Soyuq su təchizatı	100,0	105,8	111,4
Zibilin daşınması	100,0	100,0	100,0
Kanalizasiya xidməti	100,0	127,9	195,5
Elektrik enerjisi təchizatı	100,0	123,9	107,6
Təbii qaz təchizatı	100,0	120,9	100,0
Mərkəzi isitmə xidməti	100,0	100,0	100,0
Mebel, ev əşyaları və döşəmə örtüklərinin təmiri	100,0	110,6	105,3
Məişət cihazlarının təmiri	100,3	109,2	104,1
Ev və məişət xidmətləri	100,5	112,7	105,3
Tibbi xidmətlər	100,0	106,9	101,7
Stomatoloji xidmətlər	100,2	108,8	108,4
Xəstəxana xidmətləri	100,0	108,2	100,9
Avtomobillərin təmiri	100,0	110,6	105,8
Nəqliyyat vasitələri ilə bağlı digər xidmətlər	100,1	100,8	100,5
Dəmir yolu ilə sənişindəşımə xidməti	101,6	107,2	120,9
Avtomobil nəqliyyatı ilə sənişindəşımə xidməti	100,1	100,7	101,7
Hava nəqliyyatı ilə sənişindəşımə xidməti	102,9	115,8	109,3
Dəniz nəqliyyatı ilə sənişindəşımə xidməti	100,0	109,6	154,9
Poçt xidmətləri	100,0	100,0	100,0

...ardı

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə	Məlumat üçün: 2016-cı ilin yanvar-noyabr ayları 2015-ci ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Telefon rabitəsi xidmətləri	100,0	100,0	100,0
Kompleks istirahətin təşkili üzrə xidmətlər	97,9	110,0	111,0
Ödənişli ali təhsil haqqı	100,0	105,0	106,6
Restoran və kafelər tərəfindən yeməklə təmin edilmə xidmətləri	100,1	111,7	109,3
Mehmanxana xidməti	99,6	104,3	102,5
Bərbərxana və kosmetik xidmətlər	100,3	109,0	104,4
Nəqliyyat vasitələrinin sığortası haqqı	100,0	100,0	100,0

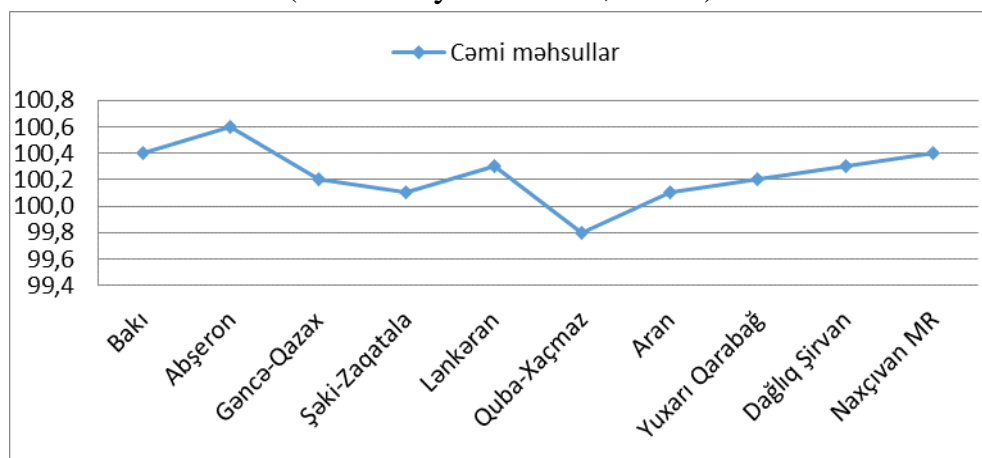
Cədvəl 43

**Ölkənin iqtisadi rayonları üzrə 2017-ci ilin noyabr ayında
istehlak qiymətləri indeksləri (əvvəlki aya nisbətən, faizlə)**

	Cəmi məhsullar və xidmətlər üzrə	Ərzaq məhsulları, içkilər, tütün	Qeyri-ərzaq məhsulları	Xidmətlər
Bakı şəhəri	100,4	100,8	100,4	99,8
Abşeron	100,6	100,5	100,1	101,1
Gəncə-Qazax	100,2	100,4	100,2	100,0
Şəki-Zaqatala	100,1	100,2	100,2	100,0
Lənkəran	100,3	100,4	100,2	100,1
Quba-Xaçmaz	99,8	99,4	100,4	100,0
Aran	100,1	100,0	100,3	100,0
Yuxarı Qarabağ	100,2	100,3	100,4	100,0
Dağlıq Şirvan	100,3	100,3	100,3	100,2
Naxçıvan Muxtar Respublikası	100,4	101,0	100,0	100,0

Qrafik 21

İqtisadi rayonlar üzrə istehlak qiymətləri indeksləri
(əvvəlki aya nisbətən, faizlə)

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2017-ci ilin noyabr ayında oktyabr ayına nisbətən kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri, o cümlədən bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının istehsalçı qiymətləri 0,3 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində balıq və sair balıqçılıq məhsulları və həmçinin, meşə təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri üzrə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 44

Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Kənd təsərrüfatı məhsulları – cəmi	100,3	112,0
o cümlədən:		
bitkiçilik məhsulları	100,3	110,6
heyvandarlıq məhsulları	100,3	113,5
Meşə təsərrüfatı məhsulları	100,0	106,9
Balıq və sair balıqçılıq məhsulları	100,0	101,5

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri. 2017-ci ilin noyabr ayında sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 6,0 faiz, o cümlədən mədənçıxarma sənayesi üzrə 7,7 faiz, emal sənayesi üzrə 0,9 faiz, elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı üzrə 0,2 faiz bahalaşmış, su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı sahəsi üzrə isə dəyişiklik baş verməmişdir.

Cədvəl 45

Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymət indeksləri

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar- noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	106,0	139,2
Mədənçıxarma sənayesi	107,7	139,0
Emal sənayesi	100,9	131,7
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı	100,2	156,9
Su təchizatı; tullantıların təmizlənməsi və emalı	100,0	102,7

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksləri. 2017-ci ilin noyabr ayında nəqliyyat xidmətlərinin qiymətləri əvvəlki ayla müqayisədə 1,1 faiz, o cümlədən yükdaşıma xidmətlərinin qiymətləri 0,9 faiz, sənişindəşıma xidmətlərinin qiymətləri isə 2,2 faiz bahalaşmışdır.

Ay ərzində poçt və kuryer xidmətlərinin və rabitə xidmətlərinin qiymətlərində əvvəlki ayla müqayisədə dəyişiklik müşahidə olunmamışdır.

Cədvəl 46

Nəqliyyat, poçt və rabitə qiymətləri indeksi

	2017-ci ilin noyabr ayı 2017-ci ilin oktyabr ayına nisbətən, faizlə	2017-ci ilin yanvar-noyabr ayları 2016-cı ilin yanvar-noyabr aylarına nisbətən, faizlə
Nəqliyyat xidmətlərinin qiymət indeksi – cəmi	101,1	107,6
o cümlədən:		
Yükdaşıma nəqliyyatı xidməti	100,9	108,4
Sənişindəşıma nəqliyyatı xidməti	102,2	106,3
Poçt və kuryer xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	100,3
Rabitə xidmətlərinin qiymət indeksi	100,0	99,9

Kredit qoyuluşları

Mərkəzi Bankın təqdim etdiyi məlumatlara görə, 2017-ci il noyabrın 1-nə ölkədə fəaliyyət göstərən bank və digər kredit təşkilatlarının kredit portfeli milli valyuta ekvivalentində 12152,2 milyon manat təşkil etmişdir. Ümumi kredit portfelinin 9869,0 milyon manatı və ya 81,2 faizi uzunmüddətli kreditlərin payına düşmüşdür.

Kreditlərin 96,5 faizi banklar, 3,5 faizi isə bank olmayan kredit təşkilatları və kredit ittifaqları tərəfindən verilmişdir.

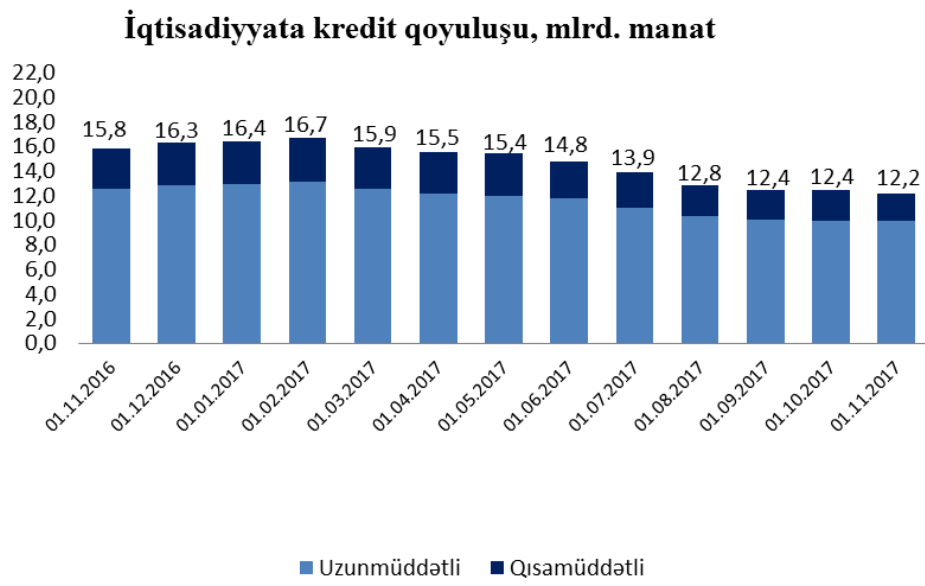
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlərin məbləği 1889,6 milyon manata çatmış və ümumi kredit portfelinin 15,5 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 47

İqtisadiyyata kredit qoyuluşu

	2017-ci il noyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Kredit qoyuluşları – cəmi	12152,2	76,8
<i>o cümlədən:</i>		
qısamüddətli	2283,2	68,7
uzunmüddətli	9869,0	79,0
Ödəmə vaxtı keçmiş kreditlər	1889,6	137,4
Kreditlərin ümumi həcmində vaxtı keçmiş kreditlərin xüsusi çəkisi, %-lə	15,5	-

Qrafik 22

Məşğulluq və işsizlik

2017-ci il dekabrın 1-i vəziyyətinə ilkin məlumatlara əsasən iqtisadi fəal əhalinin sayı 5073,2 min nəfər olmuş, onlardan 4821,8 min nəfərini məşğul əhali təşkil etmişdir.

Cari il noyabrın 1-i vəziyyətinə müddə ilə işləyənlərin sayı 1517,8 min nəfər, o cümlədən iqtisadiyyatın dövlət sektorunda 878,1 min nəfər, qeyri-dövlət sektorunda isə 639,7 min nəfər təşkil etmişdir. İqtisadiyyatın neft sektorunda 34,2 min nəfər, qeyri-neft sektorunda isə 1483,6 min nəfər çalışmışdır.

Müəssisə və təşkilatlarda müddə ilə çalışan işçilərin 22,7 faizi məhsul istehsalı sahələrində, o cümlədən 6,9 faizi emal sənayesində, 6,6 faizi tikintidə, 3,2 faizi kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq sahələrində, 2,2 faizi mədənçıxarma sənayesində, 2,1 faizi su təchizatı, tullantıların təmizlənməsi və emalı, 1,7 faizi elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizatı sahələrində məşğul olmuşdur.

Xidmət sahəsində işləyənlərin 21,8 faizi təhsil, 19,2 faizi ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri, 8,6 faizi əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi, 7,1 faizi dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat, 4,7 faizi nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, 3,6 faizi istirahət, əyləncə və incəsənət, 3,4 faizi peşə, elmi və texniki fəaliyyət, 1,8 faizi inzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi, 1,6 faizi informasiya və rabitə, 1,6 faizi maliyyə və sığorta fəaliyyəti, 1,5 faizi turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə, 1,3 faizi daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar və 1,1 faizi digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi sahələrində çalışmışlar.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş iş saatlarının miqdarı 152,7 saat təşkil etmişdir.

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında iqtisadi fəaliyyət
növləri üzrə bir işçiyə düşən orta aylıq işlənmiş
iş saatlarının miqdarı**

İqtisadi fəaliyyət növləri	İş saatlarının miqdarı
Kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı və balıqçılıq	151,7
Mədənçıxarma sənayesi	153,2
Emal sənayesi	151,1
Elektrik enerjisi, qaz və buxar istehsalı, bölüşdürülməsi və təchizəti	150,5
Su təchizəti, tullantıların təmizlənməsi və emalı	157,2
Tikinti	154,8
Ticarət; nəqliyyat vasitələrinin təmiri	160,7
Nəqliyyat və anbar təsərrüfatı	147,7
Turistlərin yerləşdirilməsi və ictimai iaşə	156,0
İnformasiya və rabitə	154,8
Maliyyə və sığorta fəaliyyəti	154,9
Daşınmaz əmlakla əlaqədar əməliyyatlar	153,7
Peşə, elmi və texniki fəaliyyət	153,7
İnzibati və yardımçı xidmətlərin göstərilməsi	151,7
Dövlət idarəetməsi və müdafiə; sosial təminat	155,1
Təhsil	146,3
Əhaliyə səhiyyə və sosial xidmətlərin göstərilməsi	149,8
İstirahət, əyləncə və incəsənət sahəsində fəaliyyət	153,0
Digər sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi	149,7

2017-ci il dekabr ayının 1-i vəziyyətinə məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən ölkə üzrə rəsmi işsiz statusu verilmiş şəxslərin sayı 36,9 min nəfər olmuş, onların 36,8 faizini qadınlar təşkil etmişdir. İşsizlik müavinətinin orta məbləği 288,5 manat olmuşdur.

Məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu verilmiş şəxslərin və işsizlik müavinəti alanların sayı
(1 dekabr 2017-ci il vəziyyətinə)

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	onlardan işsizlik müavinəti alanlar
Ölkə üzrə – cəmi	36 929	5 297*
Bakı şəhəri – cəmi	17 889	2 525
Abşeron iqtisadi rayonu – cəmi	1 891	363
o cümlədən:		
Xızı rayonu	125	23
Abşeron rayonu	607	117
Sumqayıt şəhəri	1 159	223
Gəncə-Qazax iqtisadi rayonu – cəmi	2 633	525
o cümlədən:		
Gəncə şəhəri	839	146
Qazax rayonu	533	130
Ağstafa rayonu	184	26
Tovuz rayonu	219	37
Şəmkir rayonu	365	53
Gədəbəy rayonu	156	7
Daşkəsən rayonu	7	1
Samux rayonu	56	20
Göygöl rayonu	92	29
Goranboy rayonu	134	67
Naftalan şəhəri	48	9
Şəki-Zaqatala iqtisadi rayonu – cəmi	1 151	221
o cümlədən:		
Balakən rayonu	267	59
Zaqatala rayonu	152	32
Qax rayonu	131	42
Şəki şəhəri	338	35
Oğuz rayonu	96	29
Qəbələ rayonu	167	24
Lənkəran iqtisadi rayonu – cəmi	1 118	165
o cümlədən:		
Astara rayonu	100	2
Lənkəran şəhəri	346	87
Lerik rayonu	54	10
Yardımlı rayonu	66	7

REAL SEKTOR

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	... ardı... onlardan işsizlik müavinəti alanlar
Masallı rayonu	184	27
Cəlilabad rayonu	368	32
Quba-Xaçmaz iqtisadi rayonu – cəmi	1 341	170
o cümlədən:		
Qusar rayonu	265	16
Xaçmaz rayonu	158	38
Quba rayonu	513	58
Şabran rayonu	214	15
Siyəzən rayonu	191	43
Aran iqtisadi rayonu – cəmi	7 382	916
o cümlədən:		
Göyçay rayonu	624	59
Beyləqan rayonu	176	55
Ağcabədi rayonu	343	36
Bərdə rayonu	1 399	58
Neftçala rayonu	376	36
Biləsuvar rayonu	216	35
Salyan rayonu	121	18
Yevlax şəhəri	189	29
Mingəçevir şəhəri	1 467	127
Ağdaş rayonu	68	20
Ucar rayonu	55	13
Zərdab rayonu	58	14
Kürdəmir rayonu	474	35
İmişli rayonu	207	49
Saatlı rayonu	103	68
Sabirabad rayonu	395	29
Hacıqabul rayonu	606	126
Şirvan şəhəri	505	109
Yuxarı Qarabağ iqtisadi rayonu – cəmi	1 525	188
o cümlədən:		
Cəbrayıl rayonu	348	73
Füzuli rayonu	16	6
Ağdam rayonu	737	34
Tərtər rayonu	291	35
Xocalı rayonu	31	6
Şuşa rayonu	54	13
Xocavənd rayonu	48	21
Xankəndi şəhəri	-	-

REAL SEKTOR

	İşsiz statusu olan şəxslər, nəfər	...sonu onlardan işsizlik müavinəti alanlar
Kəlbəcər-Laçın iqtisadi rayonu – cəmi	1 374	161
o cümlədən:		
Kəlbəcər rayonu	890	35
Laçın rayonu	131	55
Qubadlı rayonu	265	59
Zəngilan rayonu	88	12
Dağlıq Şirvan iqtisadi rayonu – cəmi	625	63
o cümlədən:		
Qobustan rayonu	63	21
İsmayilli rayonu	267	12
Ağsu rayonu	139	11
Şamaxı rayonu	156	19
Naxçıvan Muxtar Respublikası – cəmi	-	-

* “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa əsasən işsiz statusu olan şəxslərdən bir qismi işsizlik müavinəti almışlar.

Dövlət büdcəsi

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 12,0 faiz artaraq 13557,1 milyon manata, xərcləri isə 13,5 faiz artaraq 14150,2 milyon manata çatmışdır. Büdcənin icrasında yaranmış 593,1 milyon manatlıq kəsir ümumi daxili məhsulun 1,1 faizini təşkil etmişdir.

Cədvəl 50

Dövlət büdcəsinin gəlirləri

	İcra, milyon manat		2017-ci ilin yanvar – oktyabrı 2016-cı ilin yanvar - oktyabrına nisbətən, faizlə
	2017-ci ilin yanvar - oktyabr ayları	2016-cı ilin yanvar - oktyabr ayları	
Gəlirlər – cəmi	13557,1	12103,8	112,0
o cümlədən:			
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	867,3	960,8	90,3
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	2072,3	1700,0	121,9
Torpaq vergisi	40,3	40,5	99,5
Əmlak vergisi	144,2	140,6	102,6
Əlavə dəyər vergisi	3043,0	2793,5	108,9
Sadələşdirilmiş vergi	319,5	251,9	126,8
Aksiz	506,8	510,9	99,2
Yol vergisi	116,3	109,7	106,0
Mədən vergisi	93,7	90,7	103,3
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	736,4	592,9	124,2
Digər daxilolmalar	5617,3	4912,3	114,4

Daxilolmaların 22,4 faizi əlavə dəyər vergisi, 15,3 faizi hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi, 6,4 faizi fiziki şəxslərin gəlir vergisi, 3,7 faizi aksizlər, 10,8 faizi vergilərin digər növləri, 41,4 faizi isə vergi olmayan gəlirlər hesabına təmin edilmişdir.

Dövlət büdcəsinin xərcləri

	İcra, milyon manat		2017-ci ilin yanvar – oktyabrı 2016-cı ilin yanvar - oktyabrına nisbətən, faizlə
	2017-ci ilin yanvar- oktyabr ayları	2016-cı ilin yanvar- oktyabr ayları	
Xərclər – cəmi	14150,2	12468,2	113,5
o cümlədən:			
Ümumi dövlət xidmətləri	2057,0	2131,5	96,5
ondan:			
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	198,4	237,2	83,6
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	916,1	874,9	104,7
Təhsil	1286,1	1287,6	99,9
Səhiyyə	555,4	523,6	106,1
Sosial müdafiə və sosial təminat	2174,2	1832,3	118,7
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	189,6	595,3	31,8
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	3830,6	2933,6	130,6
o cümlədən:			
mənzil və kommunal təsərrüfatı	228,8	249,4	91,7
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	451,0	422,2	106,8
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	2351,5	1982,2	118,6
nəqliyyat və rabitə	58,3	64,2	90,8
yanacaq və enerji	2,8	2,7	103,7
iqtisadi fəaliyyət	738,2	212,9	3,5 dəfə
Digər xərclər	3141,2	2289,4	137,2
Kəsir	593,1	364,4	-

Büdcə vəsaitlərinin 27,1 faizi iqtisadiyyatın inkişafı və tənzimlənməsinin, 15,4 faizi sosial müdafiə və sosial təminat, 14,5 faizi ümumi dövlət xidmətləri, 13,0 faizi təhsil və səhiyyə sahələrinin, 30,0 faizi isə digər sahələrin maliyyələşdirilməsinə xərclənmişdir.

Cədvəl 52

Büdcə gəlirlərinin strukturu, faizlə

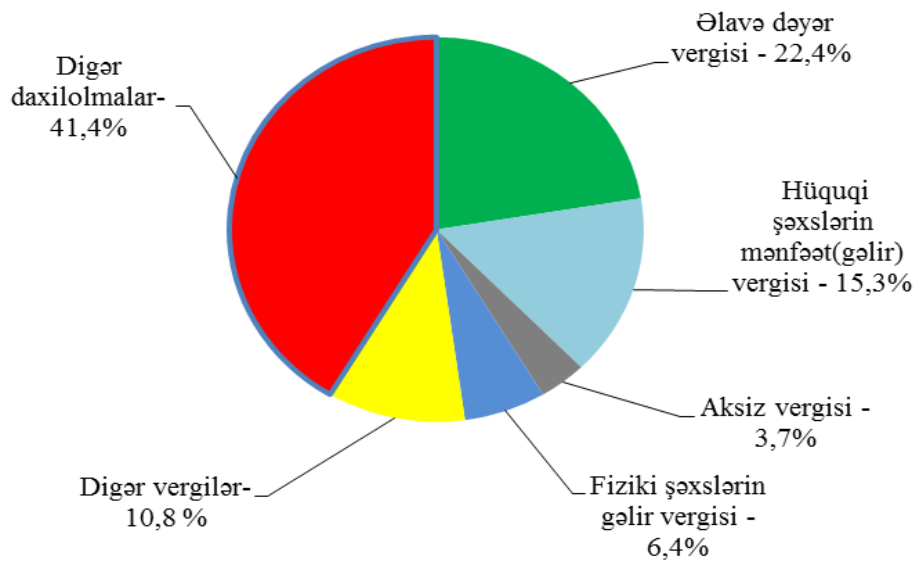
	Cəmi	ÜDM-də
Gəlirlər – cəmi	100,0	24,0
o cümlədən:		
Fiziki şəxslərin gəlir vergisi	6,4	1,5
Hüquqi şəxslərin mənfəət (gəlir) vergisi	15,3	3,7
Torpaq vergisi	0,3	0,1
Əmlak vergisi	1,1	0,2
Əlavə dəyər vergisi	22,4	5,4
Sadələşdirilmiş vergi	2,4	0,6
Aksiz	3,7	0,9
Yol vergisi	0,9	0,2
Mədən vergisi	0,7	0,2
Xarici iqtisadi fəaliyyətlə bağlı vergilər	5,4	1,3
Digər daxilolmalar	41,4	9,9

Büdcə xərclərinin strukturu, faizlə

	Cəmi	ÜDM-də
Xərclər – cəmi	100,0	25,1
o cümlədən:		
Ümumi dövlət xidmətləri	14,5	3,6
ondan:		
beynəlxalq təşkilatlara üzvlük haqqı	1,4	0,4
Məhkəmə hakimiyyəti, hüquq - mühafizə və prokurorluq orqanları	6,5	1,6
Təhsil	9,1	2,3
Səhiyyə	3,9	1,0
Sosial müdafiə və sosial təminat	15,4	3,9
Mədəniyyət, incəsənət, informasiya, bədən tərbiyəsi və digər kateqoriyalara aid edilməyən sahədə fəaliyyət	1,3	0,3
İqtisadiyyatın maliyyələşdirilməsi	27,1	6,8
o cümlədən:		
mənzil və kommunal təsərrüfatı	1,6	0,4
kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq, ovçuluq və ətraf mühitin mühafizəsi	3,2	0,8
sənaye, tikinti və faydalı qazıntılar	16,6	4,2
nəqliyyat və rabitə	0,4	0,1
yanacaq və enerji	0,02	0,01
iqtisadi fəaliyyət	5,3	1,3
Digər xərclər	22,2	5,6
Kəsir	-	1,1

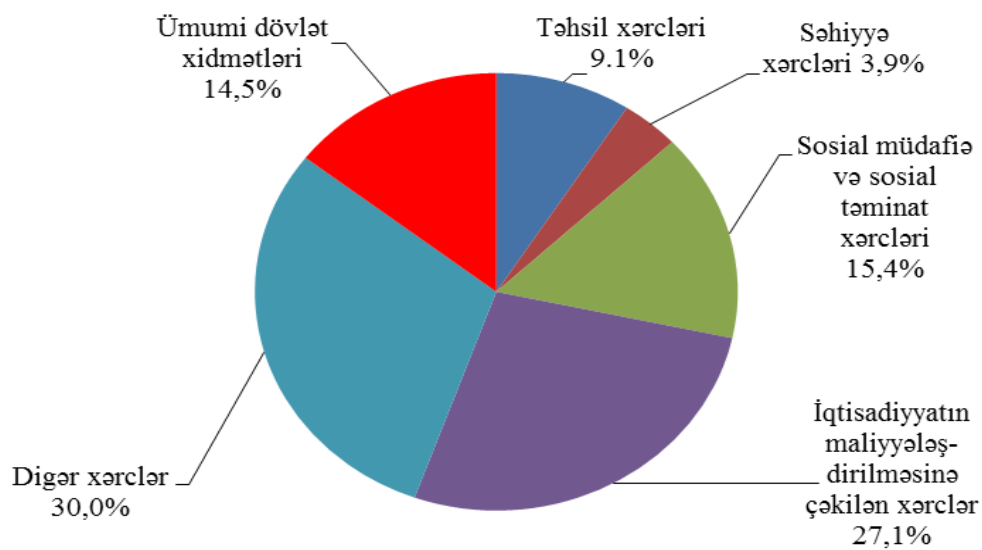
Qrafik 23

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə
gəlirlərinin strukturu**

Qrafik 24

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında büdcə xərclərinin
strukturu**

Maliyyə Nazirliyinin təqdim etdiyi operativ məlumatlara əsasən 2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında dövlət büdcəsinin gəlirləri 14749,3 milyon manat, xərcləri 15463,1 milyon manat təşkil etmiş, büdcənin icrasında 713,8 milyon manatlıq və ya ümumi daxili məhsulun 1,1 faizi qədər kəsir yaranmışdır.

Xarici ticarət

Dövlət Gömrük Komitəsindən daxil olmuş məlumatlara əsasən 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycan Respublikasının hüquqi və fiziki şəxsləri dünyanın 187 ölkəsindəki tərəfdaşları ilə ticarət əməliyyatları həyata keçirmiş, 113 ölkəyə məhsul ixrac olunmuş, 180 ölkədən idxal olunmuşdur.

Bu dövr ərzində xarici ölkələrlə 16012,6 milyon ABŞ dolları məbləğində, o cümlədən 9054,2 milyon dollarlıq ixrac, 6958,4 milyon dollarlıq idxal əməliyyatları aparılmış, nəticədə 2095,8 milyon dollarlıq müsbət ticarət saldosu yaranmışdır. 2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən məhsul mübadiləsinin dəyəri faktiki qiymətlərlə 11,8 faiz artmış, müqayisəli qiymətlərlə isə 12,2 faiz azalmışdır. Ticarət dövriyyəsinin 2569,4 milyon dolları, yaxud 16,0 faizi MDB üzvü dövlətlərin, 13443,2 milyon dolları və ya 84,0 faizi digər ölkələrin payına düşmüşdür. Dövriyyənin 5665,4 milyon dollarlıq hissəsi və ya 35,4 faizi Avropa İttifaqı ölkələri ilə ticarət əlaqələrinin nəticəsində yaranmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında əvvəlki ilin eyni dövrü ilə müqayisədə ölkədən ixrac olunmuş məhsulların dəyəri faktiki qiymətlərlə 23,0 faiz artmış, müqayisəli qiymətlərlə 6,8 faiz azalmışdır. MDB üzvü dövlətlərə ixrac olunmuş məhsulların dəyəri real ifadədə 22,7 faiz artaraq 715,3 milyon dollar təşkil etmiş, digər ölkələrə 9,0 faiz az məhsul göndərilmişdir. İxracın ümumi dəyərinin 46,4 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 7,9 faizi MDB üzvü dövlətlərin, 45,7 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəyə idxal olunmuş məhsulların dəyəri müqayisəli qiymətlərlə 18,0 faiz azalmış, MDB üzvü dövlətlərdən 1,2 faiz, digər ölkələrdən 22,9 faiz az məhsul idxal olunmuşdur. İdxalın ümumi dəyərinin 21,1 faizi Avropa İttifaqı ölkələrinin, 26,6 faizi MDB üzvü dövlətlərin, 52,3 faizi isə digər ölkələrin hesabına formalaşmışdır.

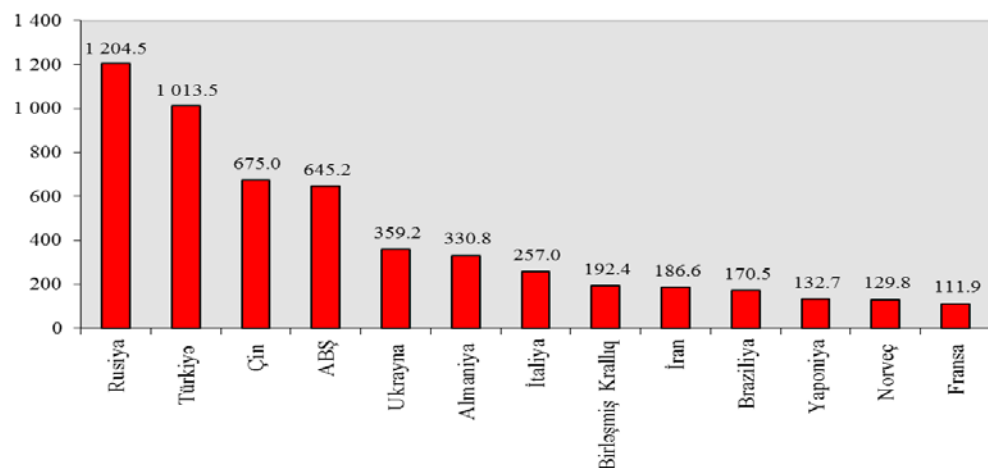
Xarici ticarət dövriyyəsinin 83,4 faizi İtaliya, Türkiyə, Rusiya, Çin, ABŞ, Almaniya, Ukrayna, Çexiya, İsrail, Gürcüstan,

Kanada, Portuqaliya, Hindistan, Tayvan (Çinin əyaləti), İndoneziya, Rumıniya, Fransa, İspaniya, İran və Birləşmiş Krallıqla aparılmış ticarət əməliyyatlarının payına düşmüşdür.

Ölkəmizə idxal olunmuş məhsulların ümumi dəyərinin 17,3 faizi Rusiyanın, 14,6 faizi Türkiyənin, 9,7 faizi Çinin, 9,3 faizi ABŞ-ın, 5,2 faizi Ukraynanın, 4,8 faizi Almaniyanın, 3,7 faizi İtaliyanın, 2,8 faizi Birləşmiş Krallığın, 2,7 faizi İranın, 2,4 faizi Braziliyanın, hər biri 1,9 faiz olmaqla Yaponiya və Norveçin, 1,6 faizi Fransanın, 1,4 faizi Belarusun, 1,3 faizi Qazaxıstanın, hər biri 1,1 faiz olmaqla Türkmənistan və Hindistanın, 17,2 faizi isə digər ölkələrin payına düşmüşdür.

Qrafik 25

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında idxalda daha çox paya malik olan ölkələr üzrə idxalın dəyəri (milyon ABŞ dolları ilə)

İdxalda maşın, mexanizm, elektrik aparatları, avadanlıqlar və onların hissələri, ərzaq məhsulları, nəqliyyat vasitələri və onların hissələri, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, oduncaq və ondan hazırlanan məmulatlar, əczaçılıq məhsulları, tütün və tütün məmulatları, mebel və onun hissələrinin dəyəri üstünlük təşkil etmişdir.

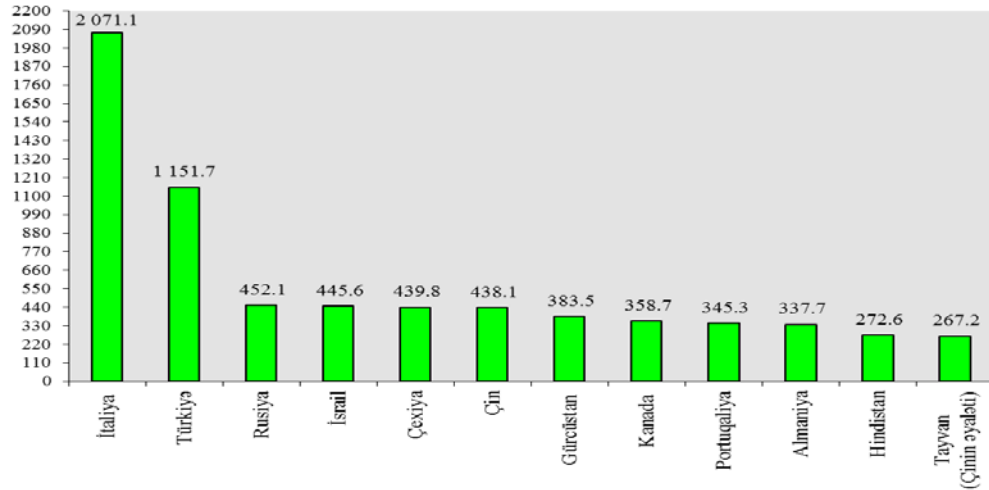
İdxalın 62,6 faizini avtomobil, 21,3 faizini dəmir yolu, 10,3 faizini hava, 4,9 faizini dəniz nəqliyyatı ilə gətirilmiş, 0,9 faizini isə boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

2016-cı ilin yanvar-oktyabr ayları ilə müqayisədə 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında təzə meyvə idxalı 2,6 faiz, çay – 7,6 faiz, quş əti və onun əlavə məhsulları – 3,9 faiz, mal əti – 88,9 faiz, polad prokatı – 11,7 faiz, minik avtomobilləri – 88,0 faiz, hesablama maşınları, blok və qurğuları – 51,1 faiz, rezin şinlər – 34,6 faiz, qara metallardan çubuqlar – 13,7 faiz, mebel – 2,1 dəfə, mineral gübrələr – 48,4 faiz, qara metallardan küncüklər – 29,0 faiz, məişət kondisionerləri – 23,5 faiz, paltaryuyan maşınlar – 72,7 faiz, yük avtomobilləri – 89,7 faiz, avtobuslar – 97,3 faiz artmış, buğda idxalı isə 25,6 faiz, xam şəkər və şəkər – 5,3 faiz, bitki yağları – 7,7 faiz, kərə yağı, digər süd yağları və pastaları – 0,4 faiz, kartof – 6,2 faiz, təzə tərəvəz – 43,6 faiz, qara metallardan borular – 52,1 faiz, polietilen – 12,8 faiz, sement və sement klinkerləri – 93,0 faiz, məişət soyuducuları – 17,0 faiz azalmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəyə 7098 ədəd minik avtomobili, 795 ədəd yük avtomobili, 148 ədəd avtobus idxal olunmuşdur.

İxracın 22,9 faizini İtaliyaya, 12,7 faizini Türkiyəyə, 5,0 faizini Rusiyaya, hər biri 4,9 faiz olmaqla İsrail və Çexiyaya, 4,8 faizini Çinə, 4,2 faizini Gürcüstana, 4,0 faizini Kanadaya, 3,8 faizini Portuqaliyaya, 3,7 faizini Almaniyaya, hər biri 3,0 faiz olmaqla Hindistan və Tayvana (Çinin əyaləti), 2,5 faizini İndoneziyaya, 2,1 faizini Rumıniyaya, hər biri 2,0 faiz olmaqla Tunis və İspaniyaya, 1,9 faizini Ukraynaya, hər biri 1,5 faiz olmaqla Avstriya və Fransaya, 1,4 faizini Yunanıstana, 1,3 faizini İsveçrəyə, qalan 6,9 faizini isə digər ölkələrə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracda daha çox
paya malik olan ölkələr üzrə ixracın dəyəri**
(milyon ABŞ dolları ilə)

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixracın 84,0 faizini boru kəməri və elektrik ötürücü xətləri ilə nəql edilmiş, 7,5 faizini avtomobil, 5,6 faizini dəmir yolu, 2,0 faizini hava, 0,9 faizini dəniz nəqliyyatı ilə göndərilmiş məhsulların dəyəri təşkil etmişdir.

İxracın strukturunda xam neft, təbii qaz, meyvə-tərəvəz, neft məhsulları, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlar, plastik kütlə və ondan hazırlanan məmulatlar, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar, kimya sənayesi məhsulları, şəkər, pambıq lifi və ipliyi, alkoqollu içkilər, bitki yağları üstünlük təşkil etmişdir.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə mühüm məhsul növlərindən təzə meyvə ixracı 26,4 faiz, təzə tərəvəz – 87,1 faiz, kartof – 50,7 faiz, tütün – 2,1 dəfə, bitki yağları – 13,0 faiz, çay – 58,0 faiz, meyvə və tərəvəz şirələri – 53,5 faiz, təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu – 76,7 faiz, meyvə və tərəvəz konservləri – 4,0 faiz, qara metallardan borular – 0,3 faiz, pambıq lifi – 6,5 dəfə, bentonit gili – 3,4 dəfə artmış, şəkər ixracı isə 41,0 faiz, marqarin, qida

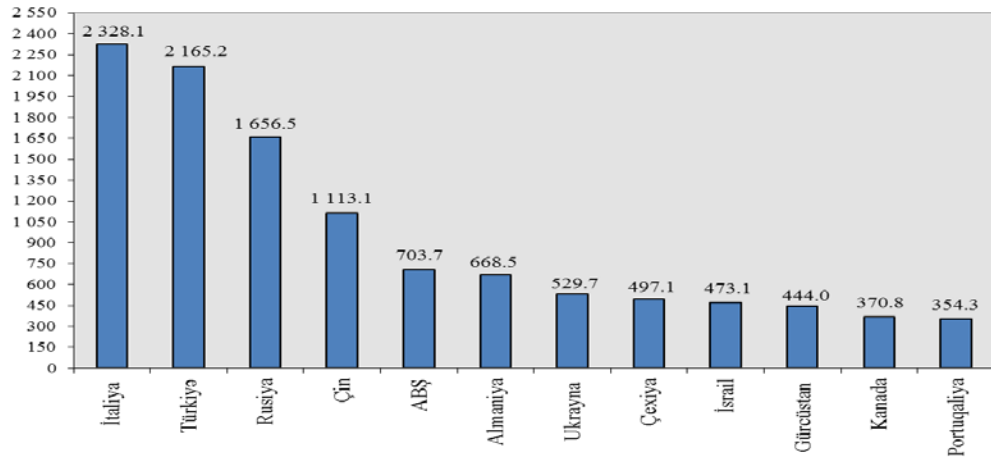
üçün yararlı digər qarışıqlar – 10,6 faiz, polietilen – 13,2 faiz, emal olunmamış alüminium – 28,6 faiz, qara metallardan yarımfabrikatlar – 37,3 faiz, pambıq ipliği – 29,1 faiz azalmışdır.

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında qeyri-neft məhsullarının ixracı 2016-cı ilin eyni dövrü ilə müqayisədə faktiki qiymətlərlə 25,1 faiz, real ifadədə isə 22,8 faiz artaraq 1218,7 milyon dollara bərabər olmuş və ixracın ümumi dəyərinin 13,5 faizini təşkil etmişdir.

İxrac olunduğu zaman gömrük orqanlarında qeydiyyatı aparılan, lakin gömrük rəsmiləşdirilməsi tam başa çatdırılmayan xam neft və təbii qazın həcmi nəzərə alınmaqla, 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkədən 27208,0 min ton xam neft, 7062,8 milyon kub metr təbii qaz göndərilmişdir. Faktiki ölkə sərhədini keçən xam neft və təbii qazın statistik qiymətləndirilmiş dəyəri nəzərə alınmaqla 2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsi 19459,0 milyon ABŞ dollarına bərabər olmuş və əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən faktiki qiymətlərlə 9,4 faiz artmış, müqayisəli qiymətlərlə 12,0 faiz azalmışdır. Ölkədən ixrac olunmuş məhsulların statistik qiymətləndirilmiş dəyəri 12500,6 milyon dollar təşkil edərək əvvəlki ilin eyni dövrünün səviyyəsindən faktiki qiymətlərlə 15,5 faiz çox, real ifadədə isə 8,1 faiz az olmuşdur.

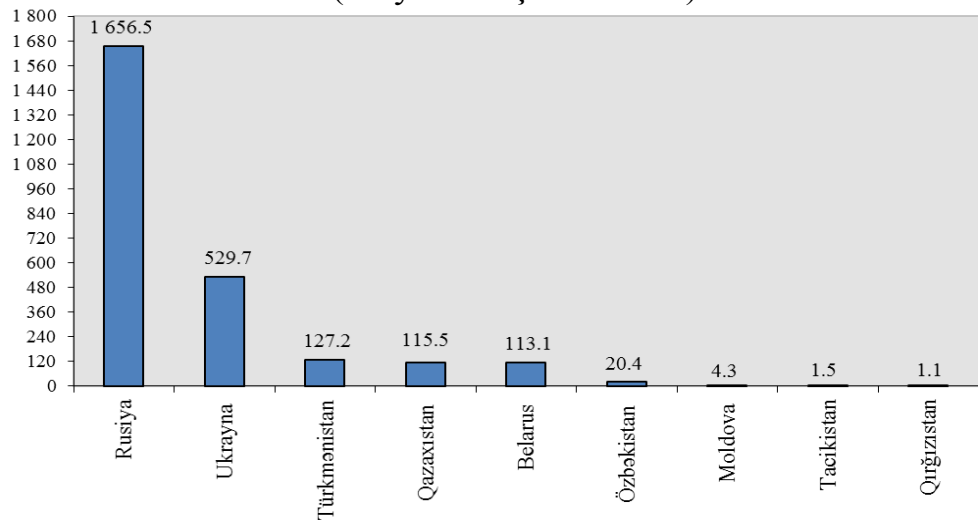
Qrafik 27

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında xarici ticarət dövriyyəsində daha çox paya malik olan ölkələr üzrə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

Qrafik 28

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB üzvü dövlətləri ilə ticarət dövriyyəsi
(milyon ABŞ dolları ilə)

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkəmizə 32,4 milyon dollarlıq humanitar və texniki yardım şəklində müxtəlif məhsullar daxil olmuşdur.

Əhalinin gəlirləri

2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında ölkə əhalisinin nominal gəlirləri əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 8,2 faiz artaraq 43389,9 milyon manata çatmışdır. Əhalinin hər nəfərinə düşən gəlirlər orta hesabla 4459,1 manat təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində gəlirlərin 84,8 faizi son istehlak xərclərinə, 8,5 faizi vergilər, sosial sığorta və könüllü üzvlük haqlarının, 1,8 faizi kreditlər üzrə faizlərin ödənilməsinə sərf edilmiş, 4,9 faizi isə yığma yönəldilmişdir.

Bütün icbari və könüllü ödənişlər edildikdən sonra əhalinin sərəncamında 39692,4 milyon manatlıq vəsait qalmışdır.

Cədvəl 54

Əhalinin gəlirlərinin əsas göstəriciləri

	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə
Əhalinin gəlirləri, milyon manat	43389,9	108,2
hər nəfərə, manat	4459,1	107,2
Sərəncamda qalan gəlirlər, milyon manat	39692,4	108,4
hər nəfərə, manat	4079,1	107,3

Əmək haqqı

2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkə iqtisadiyyatında muzdla çalışan işçilərin orta aylıq nominal əmək haqqı 2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən 6,4 faiz artaraq 525,4 manat təşkil etmişdir. Əmək haqqı neft sektorunda 3084,4 manat, qeyri-neft sektorunda 465,2 manat təşkil etmişdir. Dövlət müəssisələrində çalışan işçilərin əmək haqları 392,0 manat, özəl müəssisələrdə isə 711,5 manat olmuşdur.

Mədəncixarma sənayesində, maliyyə və sığorta fəaliyyəti, peşə, elmi və texniki fəaliyyət, informasiya və rabitə, eləcə də tikinti sahələrində orta aylıq nominal əmək haqqı ölkə üzrə orta göstəricidən yüksək olmuşdur.

Əhalinin əmanətləri və manatın məzənnəsi

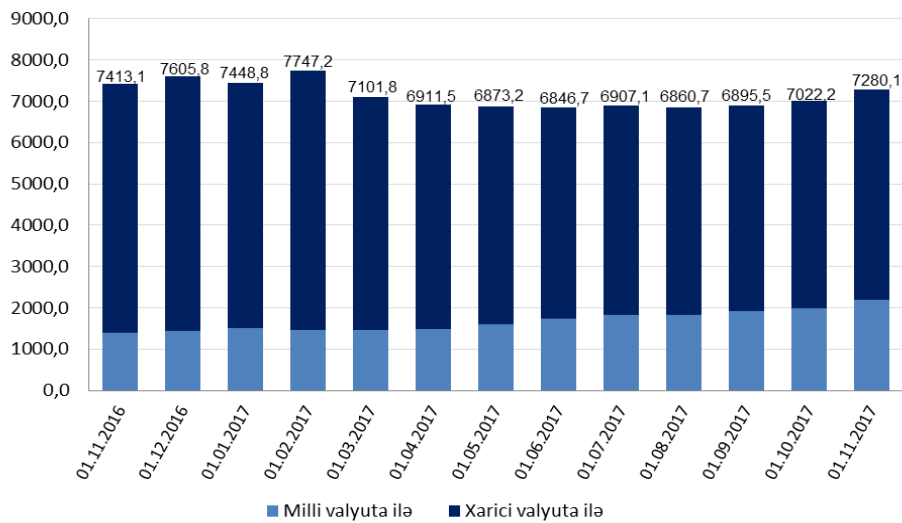
Mərkəzi Bankın məlumatına görə 2017-ci il noyabrın 1-nə əhalinin banklardakı əmanətlərinin milli valyuta ekvivalentində məbləği 7280,1 milyon manat təşkil etmişdir. Əmanətlərin 69,9 faizi xarici, 30,1 faizi isə milli valyutada qoyulmuşdur. Milli valyutada olan əmanətlər əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən 56,7 faiz artmış, xarici valyutada əmanətlər isə 15,4 faiz azalmışdır.

Cədvəl 55

Əhalinin əmanətləri

	2017-ci il noyabrın 1-i vəziyyətinə, milyon manat	Əvvəlki ilin eyni dövrünə nisbətən, faizlə
Əhalinin əmanətləri – cəmi	7280,1	98,2
o cümlədən:		
milli valyutada	2189,5	156,7
xarici valyutada	5090,6	84,6

Qrafik 29

Əhalinin əmanətləri, mlyn. manat

Noyabr ayında milli valyutanın 1 ABŞ dollarına nisbətə orta məzənnəsi 1,70 (ilin əvvəlindən 1,72) manata, 1 Avroya-2,00 manata (1,94), 100 Rus rubluna 2,89 manata (2,96) bərabər olmuşdur.

Qiymətli kağızlar bazarı

Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatası tərəfindən təqdim olunmuş məlumatlara görə 2017-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında ölkədə 6463,1 milyon manatlıq qiymətli kağız buraxılışı qeydiyyatda alınmışdır. Qiymətli kağızlar bazarının ümumi emissiyasının 34,8 faizini səhmlər, 50,1 faizini Mərkəzi Bankın notları, 10,8 faizini dövlət istiqrazları, 4,3 faizini isə korporativ istiqrazlar təşkil etmişdir.

Bu dövr ərzində 1012,7 milyon manatlıq səhmlər, Mərkəzi Bankın 2512,7 milyon manatlıq notları, 472,7 milyon manatlıq dövlət istiqrazları və 312,3 milyon manatlıq korporativ istiqrazları Bakı Fond Birjasında keçirilmiş hərraclarda yerləşdirilmişdir.

2017-ci ilin doqquz ayında nominal dəyəri 1036,5 milyon manat olan korporativ istiqrazlar, 91,7 milyon manatlıq səhmlər və 33,7 milyon manatlıq dövlət istiqrazları tədaviyə alınmışdır.

Cədvəl 56

Qiymətli kağızların emissiyası

	2017-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında, milyon manat	2016-cı ilin yanvar- sentyabr aylarında, milyon manat
Qiymətli kağızlar bazarının ümumi həcmi	6463,1	12641,1
Səhmlər	2252,6	3631,5
Mərkəzi Bankın notları	3235,0	-
Dövlət istiqrazları	700,0	1000,0
Korporativ istiqrazlar	275,5	8009,6
Veksellər (sayı, ədəd)	210	10
İpoteka kağızları (sayı, ədəd)	1128	606

Demoqrafik vəziyyət

Ölkə əhalisinin sayı ilin əvvəlindən 73360 nəfər və ya 0,7 faiz artaraq 2017-ci il noyabr ayının 1-i vəziyyətinə 9883341 nəfərə çatmışdır. Əhalinin 53,0 faizi şəhər, 47,0 faizi kənd sakinləridir, 49,9 faizini kişilər, 50,1 faizini isə qadınlar təşkil edir. Əhalinin bir kvadrat kilometrə düşən sıxlığı 114 nəfər olmuşdur. Hazırda hər 1000 kişiye 1006 qadın düşür.

Cədvəl 57

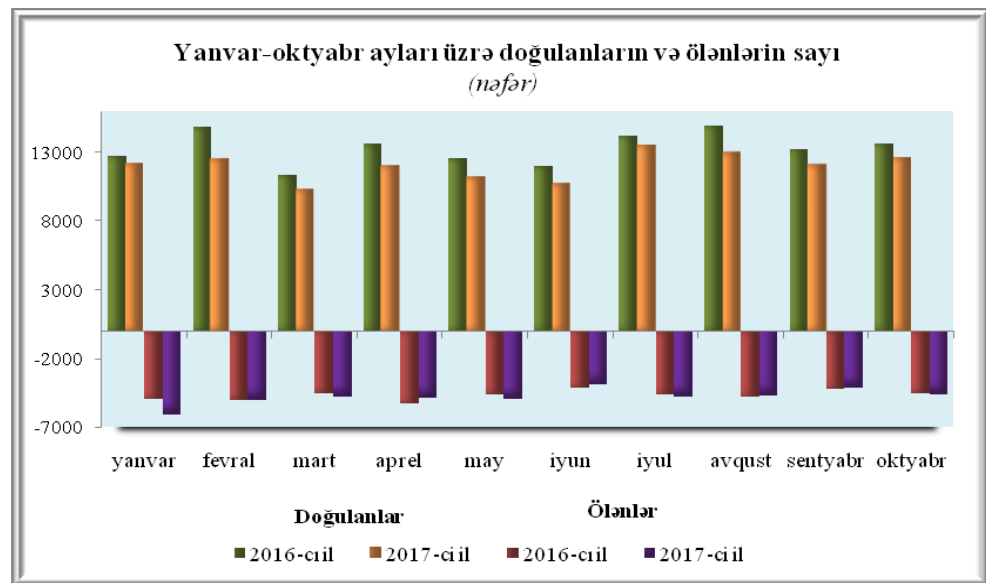
Əhalinin təbii hərəkətinin əsas göstəriciləri

	Yanvar - oktyabr					
	Nəfər			Əhalinin hər 1000 nəfərinə ¹⁾		
	2017	2016	artım (+) azalma (-)	2017	2016	2017-ci il 2016-cı ilə nisbətən, faizlə
Təbii artım	72340	86750	-14410	8,9	10,7	83,2
doğulanlar	120035	133277	-13242	14,8	16,5	89,7
ölənlər	47695	46527	+1168	5,9	5,8	101,7
Nikahlar	52061	56150	-4089	6,4	7,0	91,4
Boşanmalar	12191	10724	+1467	1,5	1,3	115,4

¹⁾ Əmsallar il üçün hesablanmışdır

Bu ilin 10 ayı ərzində Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 120035 doğulan körpə qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə bu göstərici 14,8 təşkil etmişdir. Doğulan körpələrin 53,1 faizi oğlan, 46,9 faizi isə qız uşaqlarından ibarət olmuşdur. Körpələrdən 2134-ü əkiz, 42-si üçəm doğulanlardır.

Qrafik 30

Cari ilin yanvar-oktyabr aylarında ölkədə 47695 ölüm halı qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə ölüm səviyyəsi 5,9 təşkil etmişdir.

2017-ci ilin 10 ayı ərzində qeydiyyat şöbələri tərəfindən 52061 nikah və 12191 boşanma halları qeydə alınmış və əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 6,4, boşanmaların sayı isə 1,5 olmuşdur.

Cari ilin yanvar-oktyabr ayları ərzində Daxili İşlər Nazirliyi və Dövlət Miqrasiya Xidmətinin müvafiq qurumları tərəfindən daimi yaşamaq üçün 2599 nəfər Azərbaycana gələn, 1579 nəfər isə Azərbaycandan gedən qeydə alınaraq, miqrasiya saldosu müsbət 1020 nəfər təşkil etmişdir.

**Azərbaycan Respublikası
Dövlət Statistika Komitəsinin
sədri**

Tahir Budaqov

Əsas iqtisadi göstəricilərin dinamikası

	Sənaye məhsulu	Sənaye məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi	İstehlak qiymətləri indeksi	Pərakəndə ticarət dövriyyəsi (bütün kanallar üzrə)
--	----------------	--	-----------------------------	--

2016-cı il
2015-ci ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	96,9	122,0	113,6	104,3
yanvar-fevral	99,9	111,9	111,7	104,2
yanvar-mart	99,4	109,8	110,8	103,4
yanvar-aprel	98,9	108,0	110,5	102,7
yanvar-may	99,7	107,0	110,4	101,9
yanvar-iyun	100,6	107,8	110,5	101,9
yanvar-iyul	100,9	108,9	110,6	102,0
yanvar-avqust	101,0	112,9	110,8	102,2
yanvar-sentyabr	100,2	116,4	111,2	102,3
yanvar-oktyabr	99,8	119,7	111,6	102,1
yanvar-noyabr	99,4	122,6	112,1	101,7

2017-ci il
2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə

yanvar	101,0	192,7	111,9	101,3
yanvar-fevral	96,3	190,1	112,5	101,4
yanvar-mart	93,2	174,6	113,2	101,6
yanvar-aprel	94,0	166,3	113,5	101,7
yanvar-may	94,5	157,7	113,8	101,9
yanvar-iyun	94,5	149,7	113,9	101,8
yanvar-iyul	94,6	146,0	114,0	101,8
yanvar-avqust	94,0	142,9	114,0	102,0
yanvar-sentyabr	94,7	141,1	113,9	102,1
yanvar-oktyabr	95,4	139,2	113,7	102,1
yanvar-noyabr	96,2	139,2	113,4	102,3

**2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında
tikintinin əsas göstəriciləri
(bütün maliyyə mənbələri hesabına)**

	2017-ci ilin yanvar-noyabr aylarında	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən (müqayisəli qiymətlərlə), faizlə
İstifadəyə verilmişdir: Yaşayış evləri, ümumi sahə, min kvadrat metr	1 536,0	101,1
Ümumi təhsil müəssisələri, şagird yeri	3 960	82,6
Məktəbəqədər təhsil müəssisələri, yer	724	33,7
Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər, milyon manat	13 688,4	97,2
ondan məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisinə	10 538,2	89,5
xidmət sahələri üzrə obyektlərin tikintisinə	2 336,4	109,2
yaşayış evlərinin tikintisinə	813,8	143,5
Ümumi vəsaitdən tikinti-quraşdırma işlərində istifadə edilmişdir - cəmi	10 050,4	98,3

Əsas növ kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalı, min ton
(yanvar-noyabr ayları)

	2017-ci il	2016-cı il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən	
			%	+, -
Dənli və dənli paxlalı bitkilər (qarğıdalısız)	2 691,5	2 840,4	94,8	-148,9
Dən üçün qarğıdalı	226,3	219,7	103,0	6,6
Dənli və dənli paxlalı bitkilər – cəmi	2 917,8	3 060,1	95,3	-142,3
Pambıq	194,5	78,2	2,5 dəfə	116,3
Dən üçün günəbaxan	30,0	17,1	1,8 dəfə	12,9
Şəkər çuğunduru (emal üçün)	408,2	283,5	144,0	124,7
Tütün, ton	5 070	3 594	141,1	1 476
Kartof	889,4	880,2	101,1	9,2
Tərəvəz	1 370,5	1 235,4	110,9	135,1
Bostan məhsulları	437,5	464,5	94,2	-27,0
Meyvə və giləmeyvə	923,7	876,2	105,4	47,5
Üzüm	145,8	134,4	108,4	11,4
Yaşıl çay yarpağı, ton	772,2	1 002,1	77,1	-229,9

Əsas heyvandarlıq məhsullarının dinamikası

	2017-ci il	2016-cı il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
<u>Ət istehsalı (diri çəkiddə), min ton</u>			
Yanvar	38,1	36,8	103,4
Yanvar-fevral	75,6	73,4	103,1
Yanvar-mart	115,4	111,8	103,2
Yanvar-aprel	155,5	151,0	103,0
Yanvar-may	189,0	183,6	102,9
Yanvar-iyun	237,8	231,1	102,9
Yanvar-iyul	272,5	263,6	103,4
Yanvar-avqust	312,6	305,3	102,4
Yanvar-sentyabr	353,1	341,3	103,4
Yanvar-oktyabr	405,2	391,8	103,4
Yanvar-noyabr	450,1	435,6	103,4
<u>Süd istehsalı, min ton</u>			
Yanvar	150,2	147,3	102,0
Yanvar-fevral	296,5	290,1	102,2
Yanvar-mart	450,5	440,9	102,2
Yanvar-aprel	630,7	622,4	101,3
Yanvar-may	817,8	813,8	100,5
Yanvar-iyun	1 003,5	995,6	100,8
Yanvar-iyul	1 184,8	1 168,8	101,4
Yanvar-avqust	1 348,5	1 331,7	101,3
Yanvar-sentyabr	1 523,3	1 505,6	101,2
Yanvar-oktyabr	1 682,8	1 673,2	100,6
Yanvar-noyabr	1 847,1	1 833,0	100,8
<u>Yumurta istehsalı, milyon ədəd</u>			
Yanvar	145,4	141,3	102,9
Yanvar-fevral	278,8	270,9	102,9
Yanvar-mart	425,8	407,0	104,6
Yanvar-aprel	578,1	542,8	106,5
Yanvar-may	739,8	694,6	106,5
Yanvar-iyun	879,4	824,4	106,7
Yanvar-iyul	1 015,3	947,8	107,1
Yanvar-avqust	1 154,4	1 072,8	107,6

	2017-ci il	2016-cı il	Əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar-sentyabr	1 303,2	1 214,0	107,3
Yanvar-oktyabr	1 446,6	1 345,6	107,5
Yanvar-noyabr	1 564,9	1 470,6	106,4
<u>Yun istehsalı, min ton</u>			
Yanvar-mart	-	-	-
Yanvar-aprel	1,7	2,9	59,1
Yanvar-may	12,0	12,9	93,5
Yanvar-iyun	14,7	15,3	96,4
Yanvar-iyul	14,9	15,5	96,7
Yanvar-avqust	15,4	15,9	96,5
Yanvar-sentyabr	15,7	16,4	95,6
Yanvar-oktyabr	15,8	16,5	96,0
Yanvar-noyabr	15,9	16,5	96,2

Mal-qaranın sayı
(ayın 1-i vəziyyətinə, min başla)

	İribuynuzlu mal-qara	o cümlədən inək və camışlar	Qoyun və keçilər
2012			
Yanvar	2 647,9	1 272,0	8 474,3
Aprel	2 663,3	1 273,7	8 689,7
İyul	2 668,9	1 277,4	8 645,0
Oktyabr	2 664,8	1 278,3	8 591,6
2013			
Yanvar	2 678,2	1 289,2	8 569,4
Aprel	2 688,4	1 290,6	8 761,0
İyul	2 696,8	1 292,7	8 740,9
Oktyabr	2 695,4	1 295,8	8 680,8
2014			
Yanvar	2 703,3	1 301,6	8 630,5
Aprel	2 718,9	1 304,9	8 852,8
İyul	2 724,1	1 306,0	8 841,2
Oktyabr	2 721,4	1 305,4	8 767,5
2015			
Yanvar	2 697,5	1 299,2	8 645,4
Aprel	2 701,9	1 298,4	8 784,4
İyul	2 708,2	1 301,3	8 807,4
Oktyabr	2 703,9	1 301,4	8 743,4
2016			
Yanvar	2 708,3	1 303,0	8 677,1
Aprel	2 719,6	1 302,6	8 828,0
İyul	2 724,9	1 303,6	8 823,2
Oktyabr	2 720,8	1 303,8	8 740,7
2017			
Yanvar	2 698,5	1 299,0	8 614,8
Aprel	2 706,8	1 300,8	8 785,5
İyul	2 707,7	1 299,9	8 767,1
Oktyabr	2 702,6	1 298,7	8 667,3

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması, min ton

	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2016-cı ilin müvafiq dövründə	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	206 184,0	202 573,4	101,8
o cümlədən:			
Dəmir yolu	13 005,7	14 001,5	92,9
Dəniz	7 466,1	5 163,6	144,6
Hava	153,0	142,6	107,3
Boru kəməri	53 424,2	53 848,5	99,2
neft kəməri	39 127,1	40 250,7	97,2
qaz kəməri	14 297,1	13 597,8	105,1
Avtomobil	132 135,0	129 417,2	102,1

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi, milyon ton-km

	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2016-cı ilin müvafiq dövründə	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	83 777,1	82 641,9	101,4
o cümlədən:			
Dəmir yolu	4 177,4	4 668,2	89,5
Dəniz	3 964,4	2 675,0	148,2
Hava	649,5	614,2	105,7
Boru kəməri	60 127,8	60 117,8	100,0
neft kəməri	55 418,9	55 523,5	99,8
qaz kəməri	4 708,9	4 594,3	102,5
Avtomobil	14 858,0	14 566,7	102,0

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması, min sərnişin

	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2016-cı ilin müvafiq dövründə	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	1 786 256,5	1 746 560,4	102,3
o cümlədən:			
Dəmir yolu	2 209,8	1 766,4	125,1
Dəniz	15,9	18,2	87,4
Hava	2 183,0	1 835,9	118,9
Metro	207 560,9	197 205,9	105,3
Avtomobil	1 574 286,9	1 545 734,0	101,8
avtobus	1 511 660,1	1 484 931,3	101,8
taksi	62 626,8	60 802,7	103,0

**Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi,
milyon sərnişin-km**

	2017-ci ilin yanvar- noyabr aylarında	2016-cı ilin müvafiq dövründə	2016-cı ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Cəmi	30 143,8	28 029,7	107,5
o cümlədən:			
Dəmir yolu	427,6	409,5	104,4
Dəniz	7,0	8,5	82,4
Hava	4 968,4	3 397,1	146,3
Metro	2 290,23	2 175,97	105,3
Avtomobil	22 450,6	22 038,6	101,9
avtobus	21 139,3	20 765,5	101,8
taksi	1 311,3	1 273,1	103,0

Pərakəndə ticarət dövriyyəsi və indeksləri

	2017		2016	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	2575,7	101,3	2243,2	104,3
Fevral	2350,3	101,7	2015,0	103,8
Mart	3000,1	101,8	2535,2	102,4
I rüb	7926,1	101,6	6793,4	103,4
Aprel	2299,6	101,8	1945,1	100,2
May	2692,6	102,8	2260,7	98,8
İyun	3264,6	101,4	2805,2	101,6
II rüb	8256,8	101,1	7011,0	100,4
Yanvar-iyun	16182,9	101,8	13804,4	101,9
İyul	2804,4	102,0	2365,1	103,1
Avqust	2735,7	103,1	2294,2	104,4
Sentyabr	3077,8	103,3	2622,0	101,7
III rüb	8617,9	102,5	7281,3	103,0
Yanvar-sentyabr	24800,8	102,1	21085,7	102,3
Oktyabr	3233,1	102,7	2785,1	101,1
Noyabr	2828,9	103,7	2458,9	99,0
Dekabr			3860,6	99,0
IV rüb			9104,6	99,3
İllik			30190,3	101,5

**Pərakəndə ticarət dövriyyəsinin məhsul qrupları üzrə
dövriyyəsi və indeksləri**

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manatla	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
2016				
Yanvar	1124,8	104,1	1118,4	105,2
Fevral	1025,2	106,7	989,8	100,5
Mart	1279,9	104,1	1255,3	100,1
I rüb	3429,9	104,8	3363,5	101,9
Aprel	934,7	99,2	1010,4	99,9
May	1114,8	98,5	1145,9	98,1
İyun	1311,2	101,8	1494,0	100,4
II rüb	3360,7	100,1	3650,3	99,6
Yanvar- iyun	6790,6	102,4	7013,8	100,7
İyul	1207,2	105,4	1157,9	99,9
Avqust	1186,3	106,1	1107,9	102,1
Sentyabr	1319,5	101,6	1302,5	101,5
III rüb	3713,0	104,4	3568,3	101,2
Yanvar – sentyabr	10503,6	103,1	10582,1	100,9
Oktyabr	1377,9	102,0	1407,2	100,3
Noyabr	1216,9	98,5	1242,0	99,5
Dekabr	1979,0	97,0	1881,6	101,2
IV rüb	4573,8	98,8	4530,8	100,1
Yanvar dekabr	15077,4	102,1	15112,9	100,8
2017				
Yanvar	1298,2	100,8	1277,5	101,7
Fevral	1200,6	100,4	1149,7	103,1
Mart	1540,5	100,4	1459,6	103,2
I rüb	4039,3	100,7	3886,8	102,6
Aprel	1131,6	100,7	1168,0	102,9
May	1358,1	101,9	1334,5	103,7
İyun	1571,1	101,6	1693,5	101,2
II rüb	4060,8	101,4	4196,0	102,5
Yanvar- iyun	8100,1	101,0	8082,8	102,5
İyul	1462,2	102,1	1342,2	102,0
Avqust	1420,7	101,3	1315,0	104,9

	Ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmulatları		Qeyri-ərzaq məhsulları	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Sentyabr	1573,1	103,4	1504,7	103,3
III rüb	4456,0	102,3	4161,9	103,4
Yanvar – sentyabr	12556,1	101,4	12244,7	102,9
Oktyabr	1628,7	102,5	1604,4	102,9
Noyabr	1439,0	104,9	1389,9	102,6

İctimai iaşə dövriyyəsinin dinamikası

	2016-cı il		2017-ci il	
	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	min manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	81 181,7	105,1	88 695,6	100,3
Fevral	78 014,8	102,9	88 766,8	103,4
Mart	89 189,4	106,0	102 270,9	103,7
I rüb	248 385,9	104,7	279 733,3	100,6
Aprel	75 905,2	99,7	86 638,2	102,1
May	92 265,6	102,9	105 914,2	102,3
İyun	113 208,5	103,1	129 853,0	102,5
II rüb	281 379,3	102,1	322 405,4	102,3
Yanvar-iyun	529 765,2	103,3	602 138,7	102,1
İyul	97 890,7	101,1	116 113,7	105,3
Avqust	92 059,9	100,9	108 780,2	105,0
Sentyabr	101 275,2	95,9	118 189,6	104,3
III rüb	291 225,8	99,1	343 083,5	104,9
Yanvar-sentyabr	820 991,0	101,8	945 222,2	103,2
Oktyabr	111 019,5	99,0	128 024,4	102,9
Noyabr	113 023,4	92,9	131 083,0	104,1
Dekabr	170 343,7	96,8		
IV rüb	394 386,6	96,2		
İllik	1 215 377,6	100,1		

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər (aylar üzrə)

	2016-cı il		2017-ci il	
	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə	milyon manat	əvvəlki ilin müvafiq dövrünə nisbətən, faizlə
Yanvar	666,9	103,6	700,6	97,3
Fevral	479,0	100,3	514,9	99,2
Mart	638,7	102,6	700,4	101,0
I rüb	1 784,6	102,4	1 915,9	98,6
Aprel	454,2	99,2	509,9	103,1
May	529,3	100,1	597,7	101,8
İyun	619,3	100,5	698,8	101,7
II rüb	1 602,8	100,0	1 806,4	102,2
Yanvar-iyun	3 387,4	101,2	3 722,3	100,4
İyul	649,3	100,0	722,4	100,9
Avqust	645,9	99,4	719,4	101,1
Sentyabr	728,2	98,9	815,3	102,1
III rüb	2 023,4	99,4	2 257,1	101,4
Yanvar-sentyabr	5 410,8	100,6	5 979,4	100,8
Oktyabr	695,6	97,2	778,1	102,1
Noyabr	698,7	96,6	775,0	101,6
Dekabr	1 004,7	91,8		
IV rüb	2 399,0	94,7		
İllik	7 809,9	98,9		

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında Azərbaycanın
tərəfdaş ölkələrlə xarici ticarət göstəriciləri**

min ABŞ dolları

Ölkələrin adı	Dövriyyə	İdxal	İxrac
Cəmi	16012583,0	6958381,2	9054201,8
o cümlədən:			
İtaliya	2328095,8	257016,3	2071079,5
Türkiyə	2165223,8	1013499,9	1151723,9
Rusiya Federasiyası	1656547,9	1204472,2	452075,7
Çin	1113107,3	675032,9	438074,4
Amerika Birləşmiş Ştatları	703714,4	645194,4	58520,0
Almaniya	668455,3	330798,9	337656,4
Ukrayna	529696,4	359155,9	170540,5
Çexiya	497062,3	57267,6	439794,7
İsrail	473072,6	27487,4	445585,2
Gürcüstan	444043,1	60524,3	383518,8
Kanada	370806,3	12083,2	358723,1
Portuqaliya	354313,7	9022,2	345291,5
Hindistan	350479,1	77875,4	272603,7
Tayvan (Çinin əyaləti)	282853,2	15612,9	267240,3
İndoneziya	269669,8	39583,9	230085,9
Rumıniya	248793,6	57281,5	191512,1
Fransa	247733,2	111888,5	135844,7
İspaniya	227817,6	48207,9	179609,7
İran İslam Respublikası	200902,8	186630,6	14272,2
Birləşmiş Krallıq	200377,1	192360,5	8016,6
Tunis	184358,7	2207,8	182150,9
Avstriya	178291,3	41104,3	137187,0
Braziliya	170527,5	170464,2	63,3
İsveçrə	163955,4	48757,8	115197,6
Yaponiya	135585,8	132749,4	2836,4
Digər ölkələr	1847099,0	1182101,3	664997,7
Cəmi	16012583,0	6958381,2	9054201,8

Azərbaycanın xarici ticarət saldosu

milyon ABŞ dolları

Dövr	2017-ci il			2016-cı il		
	Xarici ticarət saldosu	o cümlədən:			Xarici ticarət saldosu	
		MDB üzvü dövlətləri	digər ölkələr		MDB üzvü dövlətləri	
Yanvar	361,5	-52,4	Yanvar	361,5	-52,4	Yanvar
Fevral	384,0	-121,7	Fevral	384,0	-121,7	Fevral
Mart	337,5	-75,9	Mart	337,5	-75,9	Mart
I rüb	1083,0	-250,0	I rüb	1083,0	-250,0	I rüb
Aprel	298,8	-139,1	Aprel	298,8	-139,1	Aprel
May	250,8	-94,7	May	250,8	-94,7	May
İyun	224,8	-34,9	İyun	224,8	-34,9	İyun
II rüb	774,4	-268,7	II rüb	774,4	-268,7	II rüb
I y/illik	1857,4	-518,7	I y/illik	1857,4	-518,7	I y/illik
İyul	-72,8	-129,0	İyul	-72,8	-129,0	İyul
Avqust	138,3	-126,7	Avqust	138,3	-126,7	Avqust
Sentyabr	43,1	-204,2	Sentyabr	43,1	-204,2	Sentyabr
III rüb	108,6	-459,9	III rüb	108,6	-459,9	III rüb
9 aylıq	1966,0	-978,6	9 aylıq	1966,0	-978,6	9 aylıq
Oktyabr	129,8	-160,2	Oktyabr	129,8	-160,2	Oktyabr
Noyabr			Noyabr			Noyabr
Dekabr			Dekabr			Dekabr
IV rüb			IV rüb			IV rüb
İllik			İllik			İllik

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında ixrac olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında		2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
Təzə tərəvəz, min ton	202,1	158326,8	187,1	164,6
Təzə meyvə, min ton	147,6	190510,4	126,4	120,2
Kartof, ton	57570,0	25810,7	150,7	163,6
Çay, ton	1451,5	8297,5	158,0	168,0
Bitki yağları, ton	8424,0	8687,2	113,0	111,7
Marqarın, qida üçün yararlı digər qarışıqlar, ton	1857,3	1830,0	89,4	88,2
Şəkər, ton	56257,8	36459,5	59,0	67,5
Meyvə və tərəvəz konservləri, ton	4903,4	4141,9	104,0	109,3
Meyvə və tərəvəz şirələri, ton	6875,6	7561,3	153,5	162,2
Təbii üzüm şərabları və üzüm suslosu, min dkl	280,2	4517,9	176,7	150,5
Tütün, ton	3458,9	10704,5	2,1 d.	166,3
Bentonit gili, min ton	136,2	8225,0	3,4 d.	2,7 d.
Xam neft, min ton	16977,2	6539344,4	99,7	127,0
Xam neft, min ton (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	27208,0	9848996,8	91,8	116,1
Reaktiv mühərriklər üçün və digər məqsədlər üçün kerosin, min ton	156,0	68937,3	80,8	111,2
Ağır destilyatlar və ya digər məqsədlər üçün qazoyllar, min ton	484,6	185673,6	49,2	77,7
Maye qaz, ton	63766,8	13916,5	168,1	196,4
Təbii qaz, mlyn. kub metr	5649,0	1001705,2	93,2	110,4
Təbii qaz, mlyn. kub metr (ARDNŞ və ABƏŞ-in məlumatlarına əsasən)	7062,8	1138456,0	111,0	108,9
Neft koksu, min ton	203,2	12221,7	148,3	147,9
Polietilen, ton	59460,1	59554,9	86,8	92,9
Pambıq lifi, ton	18505,4	27166,6	6,5 d.	8,5 d.
Pambıq ipliyi, ton	5971,8	13496,9	70,9	84,8
Qara metallardan yarımfabrikatlar, ton	74726,8	22807,2	62,7	88,3
Qara metallardan borular, ton	46635,2	31692,9	100,3	88,9
Emal olunmamış alüminium, ton	26999,6	42367,6	71,4	99,7

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında idxal olunan
mühüm növ məhsullar**

Malların adı	2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında		2016-cı ilin yanvar-oktyabr aylarına nisbətən, faizlə	
	miqdarı	məbləği (min dollar)	miqdarı	məbləği
İribuynuzlu heyvan əti, ton	7551,0	21293,8	188,9	2,0 d.
Quş əti və onun əlavə məhsulları, ton	22771,1	27022,5	103,9	149,0
Kərə yağı, digər süd yağları və pastaları, ton	11888,6	55246,6	99,6	136,1
Kartof, min ton	132,8	27664,0	93,8	106,4
Təzə tərəvəz, ton	23644,7	12428,4	56,4	77,6
Təzə meyvə, ton	57824,4	51517,8	102,6	104,0
Çay, ton	10864,4	43534,4	107,6	124,2
Buğda, min ton	943,4	170112,7	74,4	72,6
Bitki yağları, min ton	101,9	93410,3	92,3	93,4
Xam şəkər və şəkər, min ton	328,4	150911,5	94,7	105,1
Sement və sement klinkerləri, ton	25275,4	5517,9	7,0	33,0
Mineral gübrələr, min ton	145,4	41642,6	148,4	135,1
Polietilen, ton	25559,5	29886,4	87,2	88,3
Rezin şinlər, min ədəd	1530,1	51507,0	134,6	139,8
Polad prokatı, min ton	252,5	157202,5	111,7	116,6
Qara metallardan çubuqlar, ton	96909,3	49303,5	113,7	132,4
Qara metallardan künclüklər, ton	29846,6	22310,4	129,0	130,8
Qara metallardan borular, min ton	100,5	186691,0	47,9	46,1
Məişət kondisionerləri, ədəd	94109	22092,1	123,5	119,4
Məişət soyuducuları, ədəd	16894	4319,4	83,0	79,1
Paltaryuyan maşınlar, min ədəd	121,6	20387,1	172,7	157,1
Hesablama maşınları, blok və qurğuları, min ədəd	283,5	55895,3	151,1	168,8
Minik avtomobilləri, ədəd	7098	X	188,0	X
Avtobuslar, ədəd	148	9688,5	197,3	2,0 d.
Yük avtomobilləri, ədəd	795	11696,4	189,7	144,7
Oturacaq, ofis, mətbəx, yataq və digər mebellər, min ədəd	1067,2	48803,8	2,1 d.	74,8

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
Ümumi Daxili Məhsul	99,3	106,0 ¹⁾	102,0	104,3 ¹⁾	103,9	102,8 ¹⁾	101,6 ^{2)*}	106,8 ²⁾	102,1 ³⁾
Sənaye məhsulunun ümumi həcmi	95,4	112,4	106,3	107,5	113,7	102,4 ²⁾	101,6	121,3	99,8
Sənaye məhsulu istehsalçılarının qiymət indeksi	139,2	103,9	109,6	115,5	100,9	103,5	107,5	110,3	128,6
Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər	97,0	105,7	101,8	106,5	105,2	102,4 ²⁾	104,2 ²⁾	104,6	122,5 ¹⁾⁴⁾
Ümumi istifadədə olan dəmir yolu ilə yük daşınması	91,9	98,4	114,0	115,7	109,1 ⁵⁾	137,7	103,0	81,2	98,7
Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,1	106,1	102,8	106,3	104,3		100,8	106,0	108,2
o cümlədən satış müəssisələrinin pərakəndə əmtəə dövriyyəsi	102,5	107,5	103,4	109,5	108,8	96,3 ⁶⁾	101,5	120,1	108,1
İstehlak qiymətlərinin indeksi	113,7	100,7	106,3	107,5	103,0	106,4	103,9	107,5	114,6
Əhalinin gəlirləri (faktiki qiymətlərlə)	108,2 ⁷⁾		107,0 ²⁾				103,1*		
Əhalinin mal alınması və xidmətlərə xərcləri (faktiki qiymətlərlə)	116,0 ⁷⁾						105,8*		
Sərəncamda qalan real gəlirlər	95,2 ⁷⁾		100,4 ²⁾				98,7*		
İqtisadiyyatda işləyənlərin orta aylıq əmək haqqı	107,2 ²⁾	102,6*	110,9	104,6*	106,4 ²⁾	111,9 ²⁾	107,0*	123,0 ²⁾	137,2 ²⁾
İşçi qüvvəsinin müayinəsi əsasında işsizlərin ümumi sayı				99,1*			94,1*		
Məşğulluq xidməti orqanlarından rəsmi qeydiyyatdan keçmiş işsizlərin sayı (dövrün sonuna)	109,5	90,1	69,4	180,6	111,9	82,8	84,9	94,2 ²⁾	89,2

...ardı

**2017-ci ilin yanvar-oktyabr aylarında MDB ölkələri üzrə əsas sosial-iqtisadi göstəricilər
(ötən ilin müvafiq dövrünə nisbətən faizlə, daimi qiymətlərlə)**

	Azərbaycan	Ermənistan	Belarus	Qazaxıstan	Qırğızıstan	Moldova	Rusiya	Tacikistan	Ukrayna
İxrac (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	91,2 ⁸⁾	119,4	120,9 ²⁾	131,4 ²⁾	115,8 ²⁾	115,3 ²⁾	125,7 ⁹⁾	134,8	121,1 ²⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərinə	125,1	138,1	122,7	130,4	128,1	111,8	123,9	141,5	117,1
MDB üzvü olmayan dövlətlərə	88,8	114,0	118,0	131,6	106,8	116,2	126,0	131,6	121,9
İdxal (faktiki qiymətlərlə) - cəmi	82,4 ⁸⁾	124,0	122,8 ²⁾	117,2 ²⁾	107,3 ²⁾	118,8 ²⁾	124,7 ⁹⁾	89,3	127,3 ²⁾
o cümlədən									
MDB dövlətlərindən	97,4	117,4	123,6	126,4	110,9	116,7	125,5	98,5	131,9
MDB üzvü olmayan dövlətlərdən	78,0	127,4	121,5	110,2	104,5	119,5	124,6	78,3	126,1

¹⁾ 2017-ci ilin yanvar-iyunu 2016-cı ilin yanvar-iyununa nisbətən.

²⁾ 2017-ci ilin yanvar-sentyabrı 2016-cı ilin yanvar-sentyabrına nisbətən.

³⁾ 2017-ci ilin III rübü 2016-cı ilin III rübünə nisbətən.

⁴⁾ Qeyri-maddi aktivlərə yönəldilən investisiyalar daxil olmaqla.

⁵⁾ Yüklənmiş yüklər.

⁶⁾ 2017-ci ilin yanvar-sentyabrı 2016-cı ilin yanvar-sentyabrına nisbətən. Ticarət müəssisələrinin avtomobil və motosikllər nəzərə alınmadan əmtəə satışından əldə olunan gəlirləri.

⁷⁾ Milli hesablar sisteminin metodologiyasına əsasən.

⁸⁾ 2017-ci ilin yanvar- sentyabrı 2016-cı ilin yanvar- sentyabrına nisbətən. Müqayisəli qiymətlərlə verilir.

⁹⁾ 2017-ci ilin yanvar- sentyabrı 2016-cı ilin yanvar- sentyabrına nisbətən. Rusiya Bankının tədiyə balansının məlumatlarına əsasən.

* Qiymətləndirmə.

Qeyd: Ukrayna üzrə məlumatlar Ukraynanın Dövlət statistika xidmətinin rəsmi saytından götürülmüşdür.

1 iyul 2016-cı ildən Belarusda milli valyutanın 10 min dəfə denominasiyası keçirilmişdir.

Ümumi daxili məhsul (ÜDM) milli hesablar sisteminin ən mühüm göstəricilərindən biridir. ÜDM həm istehsal, həm də xidmətlər sahələrində rezident vahidlərin iqtisadi fəaliyyətinin son nəticəsini xarakterizə edir və bu vahidlərin son istehlak üçün məhsul və xidmətlər istehsalı üzrə yaratdığı əlavə dəyərle ölçülür.

ÜDM ölkədə məhsul və xidmətlər istehsalçıları arasında bölüşdürülən ilkin gəlirlərin, yəni muzzdlu işçilərə verilən əmək haqqının, istehsala və idxala görə xalis vergilərin, ümumi mənfəətin və ümumi qarışıq gəlirlərin məbləği, başqa sözlə desək gəlirlər üsulu ilə də müəyyənləşdirilə bilər.

Ümumi daxili məhsuldan istifadə edilməsi (xərclər üsulu) məhsul və xidmətlərin son istehlakını, əsas kapitalın ümumi yığımını, maddi dövriyyə vəsaitləri ehtiyatlarının dəyişməsinə, qiymətlilərin (sərvətlərin) xalis əldə edilməsini və məhsul və xidmətlərin ixrac və idxal saldosunu özündə birləşdirir.

Məhsula və idxala xalis vergilər - subsidiyalar çıxılmaqla məhsula və idxala vergilərdir.

Məhsula görə vergi və idxal (ixrac) vergiləri. Məhsula görə vergilər adətən məhsul və ya xidmət vahidinə görə, yəni rezidentlər tərəfindən istehsal edilən, satılan və ya idxal edilən məhsul və xidmətlərin miqdarına, yaxud dəyərinə mütənasib olaraq alınan vergilərdir. Onlara əsasən aşağıdakı vergilər aid edilir:

- əlavə dəyər vergisi (ƏDV);
- aksizlər, satışa görə vergilər və s;
- ayrı-ayrı xidmət növlərinə görə vergilər (nəqliyyat, rabitə xidmətlərinə görə vergilər, sığorta vergiləri, reklam, əyləncələrə, oyun və lotereyalara, idman tədbirlərinə görə vergilər və s);
- dövlətin gəlirini artırmaq məqsədilə müəyyən növ məhsul və xidmətlərin istehsalına və yerləşdirilməsinə qanunla inhisar hüququ verilən dövlət müəssisələrinin mənfəəti (fiskal inhisarçıların mənfəəti);
- idxal və ixrac vergiləri, gömrük rüsumları.

Sənaye məhsulunun (işlərin, xidmətlərin) dəyərində - əsas fəaliyyəti sənaye olan müəssisələr (hüquqi şəxslər) və onların ayrı-ayrı xüsusiləşdirilmiş bölmələri, hüquqi şəxs yaratmadan sənaye fəaliyyəti göstərən fərdi sahibkarlar tərəfindən, habelə ev təsərrüfatları tərəfindən satılmaq üçün istehsal olunmuş sənaye məhsulunun, sənaye xarakterli işlərin, xidmətlərin dəyəri daxil edilir. Bura sənaye müəssisəsinin və fərdi sahibkarın bütün bölmələri tərəfindən kənara satılmış, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə verilmiş, özünün əsas fondlarının (vəsaitlərinin) tərkibinə daxil edilmiş, eləcə də əmək haqqı kimi öz işçilərinə verilmiş məmulat və məhsulların dəyəri, həmçinin hesabat dövründə və ya əvvəllər istehsal olunmasından asılı olmayaraq hesabat dövründə kənara, özünün əsaslı tikintisinə və qeyri-sənaye bölmələrinə satılmış özünün istehsalı olan yarımfabrikatların dəyəri daxil edilir. Dəyəri hazır məhsulun istehsalçısı tərəfindən ödənilməyən xammal və materiallardan hazırlanan məmulat bu xammal və materialların dəyəri çıxılmaqla faktiki qüvvədə olan buraxılış qiymətləri ilə sənaye məhsulunun dəyərində daxil edilir. Sənaye müəssisələrində məhsulun dəyəri zavoddaxili dövriyyənin dəyəri nəzərə alınmadan zavod metodu ilə müəyyən edilir.

Sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi - sənaye fəaliyyəti nəticəsində istehsal edilmiş məhsul kütləsinin müqayisə edilən dövrə nisbətində dəyişməsinə xarakterizə edən nisbi göstəricidir. 2001-ci ildən tətbiq olunan metodologiyaya əsasən sənaye məhsulunun fiziki həcm indeksi məhsulun natura ifadəsində istehsalına əsaslanmaqla yanaşı, aqreqasiya zamanı çəki kimi dəyər ifadəsində “məhsul buraxılışı” göstəricisi deyil, beynəlxalq təcrübəyə uyğun olaraq “əlavə dəyər” göstəricisi əsasında hesablanır.

Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər – bütün növ əsas vəsaitlərin alınmasına, yaradılmasına və təkrar istehsalına yönəldilmiş xərclərin məcmusudur. Əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlər tikinti-quraşdırma işlərinə, quraşdırılması tələb olunan və ya tələb olunmayan, tikili və obyektlərin smetasına daxil olan və ya daxil olmayan maşın və avadanlıqların alınmasına və quraşdırılmasına, işçi və məhsuldar heyvanların

alınmasına, çoxillik əkmələrin və meşə zolaqlarının salınmasına, layihə-axtarış və sair işlərin yerinə yetirilməsinə sərf edilən xərclərin cəmindən ibarətdir. Əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlərin maliyyələşdirmə mənbələri müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaitləri (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcələr), əhalinin şəxsi vəsaitləri, bank kreditləri, büdcədən kənar fondların vəsaitləri və digər vəsaitlər ola bilər.

Tikinti-quraşdırma işlərinə sərf edilən vəsait – yeni tikilən, yenidən qurulan, genişləndirilən bütün növ bina və qurğuların layihə-smeta sənədlərində yerinə yetirilməsi nəzərdə tutulmuş tikinti işlərinə və tikintinin smetasına daxil olan və daxil olmayan avadanlıqların quraşdırılması işlərinə sərf edilmiş vəsaitlərin yekunundan ibarətdir.

Məhsul istehsalı obyektlərinin tikintisi – sənaye, kənd təsərrüfatı, meşə təsərrüfatı, balıqçılıq və tikinti fəaliyyət sahəsi obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Xidmət sahələri obyektlərinin tikintisi – ticarət, nəqliyyat və anbar təsərrüfatı, informasiya və rabitə, daşınmaz əmlak, təhsil, səhiyyə, istirahət, əyləncə və incəsənət və digər xidmət sahələri obyektlərinin inşasına yönəldilmiş vəsaitin həcmi daxildir.

Neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər – xam neftin, təbii qazın hasilatı, bu sahələrdə xidmətlərin göstərilməsi və neft məhsullarının istehsalı ilə məşğul olan müəssisələrin əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitləridir.

Qeyri-neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər dedikdə, neft sektoru üzrə əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər istisna olmaqla, ölkə iqtisadiyyatının bütün fəaliyyət sahələrində əsas kapitala yönəldilmiş vəsaitlər başa düşülür.

Xarici mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş xarici vəsaitlər – xarici sərmayədarlar tərəfindən yeni tikintiyə, yenidənqurma və genişləndirmə üzrə tikinti işlərinə, maşın və avadanlıqların əldə edilməsinə sərf edilən investisiyalar aiddir. Buraya həmçinin tikinti işlərində istifadə edilmiş xarici kreditlər, qrantlar və humanitar yardımlar hesabına istifadə edilmiş vəsaitlər də daxildir.

Daxili mənbələrdən əsas kapitalla yönəldilmiş daxili vəsaitlər – məşəyi xarici vəsaitlər olmayan, ölkədə fəaliyyət göstərən müəssisə və təşkilatların öz vəsaitləri, büdcə vəsaiti (dövlət büdcəsi və ya yerli büdcə), ölkə vətəndaşlarının şəxsi vəsaitləri və ölkə banklarının kreditləri hesabına əsas kapitalla yönəldilmiş vəsaitlərin məcmusudur.

Podrat müqavilələri ilə yerinə yetirilən tikinti işlərinin dəyərinə – tikinti müəssisələri ilə tikinti işlərinin həyata keçirilməsini maliyyələşdirən sifarişçi müəssisə və təşkilatlar arasında bağlanmış müqavilələr əsasında tikinti müəssisələrinin öz gücləri ilə yerinə yetirdikləri bütün növ tikinti işlərinin və xidmətlərin dəyəri aiddir. Bu işlərə tikinti-quraşdırma (yeni tikinti, yenidənqurma, genişləndirmə), əsaslı təmir, cari təmir və digər işlərin və xidmətlərin dəyəri daxildir.

İstifadəyə verilmiş yaşayış evlərinin ümumi sahəsi – ümumi sahəyə mənzildəki bütün otaqların sahəsi, mətbəxlərin, dəhlizlərin, sanitar qovşaqlarının, vanna və qarderobların, anbarların, eyvanların, lociyaların və digərlərin sahəsi daxildir.

Yaşayış evlərində mənzillər – daimi yaşayış üçün istifadə olunan, başqa yaşayış mənzilləri ilə daxili əlaqəsi olmayan və özünün pilləkən meydançasına, ümumi dəhlizə və ya bilavasitə küçəyə çıxış yolu olan sahədir. Mənzil bir neçə otaqdan ibarət ola bilər.

Kənd, meşə və balıqçılıq təsərrüfatının ümumi məhsulu dedikdə, bu sahədə (kənd, meşə və balıqçılıq) həm satış, həm də şəxsi istehlak məqsədilə istehsal edilmiş məhsul və xidmətlərin ümumi dəyəri nəzərdə tutulur. O, bitkiçilik və heyvandarlıqda, ovçuluq, meşəçilik və balıqçılıq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulların (xidmətlərin) dəyəri əsasında formalaşır.

Bitkiçilik və heyvandarlığın ümumi məhsuluna istehsal olunmuş bitkiçilik və heyvandarlıq məhsullarının dəyəri, bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinin dəyişməsi və göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş bitkiçilik məhsulunun dəyərinə kənd təsərrüfatı bitkiləri məhsullarının – dənli, texniki bitkilərin (yağlı bitkilərin toxumları, şəkər çuğunduru, tütün və s.), kartof, tərəvəz və bostan bitkilərinin, meyvə və

giləmeyvənin, digər bitkiçilik məhsullarının (yemlik kökümeyvəliklər, quru ot, küləş, senaj, silos, güllər və s.) dəyəri daxil edilir.

Bitkiçilikdə bitməmiş istehsalın dəyərinə torpağın becərilməsinə çəkilən xərclər (payız şumlaması, herik şumlanması, məhsulu gələcək dövrlərdə əldə olunacaq payızlıq taxılın əkinini üçün zəmin hazırlanması), yatırım xərcləri, bağların becərilmə və saxlanma xərcləri daxildir.

Heyvandarlıqda istehsal olunmuş məhsulların dəyəri kənd təsərrüfatı heyvanlarından alınmış məhsulların (süd, yumurta, yun, dəri və s.) dəyəri, kəsim üçün satılmış mal-qara və quşların dəyəri, arıçılıq və xəzli heyvandarlıq məhsullarının dəyərindən ibarətdir.

Göstərilmiş kənd təsərrüfatı xidmətlərinin dəyərinə tarlaçılıq, açıq torpaqda tərəvəzçilik və gülçülük sahəsində, qorunan torpaqlarda becərilmə üzrə, bağçılıq, üzümçülük sahəsində və digər çoxillik əkmələrə göstərilən xidmətlər, aqromeliorasiya xidmətləri, kənd təsərrüfatı bitkilərinin xəstəlik və ziyanvericilərdən qorunması, gübrələrin hazırlanması və gətirilməsi, heyvanların yetişdirilməsi, məhsul yığımından sonrakı kənd təsərrüfatı xidmətləri, çoxaldılma üçün toxumun emal və hazırlanması, tinglik xidmətlərinin dəyəri daxildir.

Ovçuluq təsərrüfatlarında istehsal olunmuş məhsulun dəyərinə vəhşi heyvanların və ov quşlarının ovlanmasından əldə olunmuş dəyər, ovçuluq təsərrüfatının aparılması (vəhşi heyvanların qorunması, onların sayının və yayılmasının uçotu, ovçuluq təsərrüfatlarının yaradılması və ovçuluq təsərrüfatlarında iqtisadi müşahidələrin aparılması və s.) xərcləri, vəhşi heyvanların və ov quşlarının yetişdirilməsi və ovlanması üçün göstərilən xidmətlərin dəyəri daxil edilir.

İstehsal olunmuş meşəçilik və ağac tədarükü məhsullarının dəyərinə meşəyə qulluq və əsas istifadə ilə bağlı doğranmanın gedişində alınmış oduncaq, meşə əkmələrinin rekonstruksiyası ilə əlaqədar kəsmələr və seçmə sanitariya kəsmələr, meşələrin becərilməsi, bərpası və salınması xərcləri, meşəçilik və ağac tədarükü ilə əlaqədar xidmətlərin dəyəri aid olunur.

Balıqçılıq və dəniz məhsullarının dəyərində ovlanmış balığın, dəniz məhsullarının (xərçəngkimilər, molyusklar, tısbağalar, suitilər, dəniz kirpisi, təbii mirvarilər, mərcanlar, yosunlar və s.) dəyəri, dəniz orqanizmlərinin və bitkilərinin yetişdirilməsinə, mühafizəsinə çəkilən xərclər, biotexniki tədbirlərin yerinə yetirilməsi (süni kürütökmə yerlərinin quraşdırılması balıq ehtiyatlarının artırılması, vətəgə əhəmiyyətli balıqların təkrar istehsalı), balıqçılıq və balıq ovlanması ilə bağlı göstərilən xidmətlərin dəyəri daxildir.

Mal-qaranın sayı haqqında məlumatlar kənd təsərrüfatı müəssisələri üzrə rəsmi statistik hesabat formaları, fərdi sahibkar, ailə kəndli və ev təsərrüfatları üzrə kənd ərazi icra dairələrinin (vahidlərinin) hesabatları və seçmə müayinə materiallarına əsasən hesablanması yolu ilə müəyyən olunur.

Nəqliyyat sektorunda yük daşınması - mülkiyyət və təşkilati-hüquqi formasından asılı olmayaraq əsas fəaliyyəti nəqliyyat işi olan hüquqi şəxslər-müəssisələr və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslər tərəfindən kommersiya məqsədilə daşınmış yüklərin həcmidir.

Nəqliyyat sektorunda yük dövriyyəsi - nəqliyyat müəssisələri və hüquqi şəxs yaratmadan avtomobil nəqliyyatı sahəsində fəaliyyət göstərən fiziki şəxslərin-fərdi sahibkarların nəqliyyat vasitələrinin daşdığı yükün həcmi daşınmış məsafə ilə əlaqədə ton-kilometrlərlə ifadə edir. Bu göstərici hər bir reys üzrə daşınmış yükün tonla miqdarının daşınma məsafəsinə-kilometrlərə vurulması hasillərinin cəmi kimi hesablanır.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin daşınması - ölkə ərazisində və beynəlxalq marşrutlarda bütün növlərdən olan qatarlar, gəmilər, avtobus, taksi, təyyarə və metro vasitəsi ilə daşınmış sərnişinlərin sayını əhatə edir. Sərnişin daşınmasının həcmi, gediş haqqını almaq üçün tətbiq edilən tarif dərəcəsiindən asılı olmayaraq, ölkə daxilində və beynəlxalq xətlərdə daşınmış sərnişinlərin hamısı (ödəniş etmədən getmək hüququ olan sərnişinləri də daxil etmək şərti ilə) daxildir.

Nəqliyyat sektorunda sərnişin dövriyyəsi – sərnişindəşma nəqliyyatının işinin həcmi məsafə ilə

xarakterizə edir və sənişin-kilometrlə ölçülür. Sənişin dövriyyəsi daşınmış sənişinlərin sayını onların daşınma məsafəsinə vurmaq yolu ilə hesablanır.

Rabitə xidmətlərinin dəyəri - rabitə müəssisəsinin əsas fəaliyyətindən əldə olunan gəlirlərdir və bu göstərici idarə, müəssisə və təşkilatlara, habelə əhaliyə göstərilmiş rabitə xidmətləri müqabilində rabitə müəssisəsinin əldə etdiyi pul vəsaitinin cəmini xarakterizə edir. Buraya poçt rabitəsi, feldyeger və xüsusi rabitə, sənədli elektrik rabitəsi, şəhərlərarası və beynəlxalq telefon rabitəsi, şəhər telefon rabitəsi, kənd telefon rabitəsi, radiorabitə, radio və televiziya yayımı və peyk rabitəsi, naqilli səs yayımı üzrə radiotezliklərin ayrılması, qeydiyyatı, istismarı və nəzarəti, naqilsiz radiorabitə üzrə, mobil telefon rabitəsi, internet xidmətləri, İSDN xidmətləri, ADSL və HDSL xidmətləri, DATA xidmətləri, simsiz yerli telefon rabitəsi xidmətləri və digər rabitə xidmətləri üzrə əldə olunmuş gəlirlər daxildir.

Pərakəndə əmtəə dövriyyəsi - əmtəələrin tədavi sferasından şəxsi istehlak sferasına hərəkətinin son mərhələsini, əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

İaşə əmtəə dövriyyəsi - iaşə şəbəkələri vasitəsi ilə kulinariya məhsulları, xörəklər, yarımfabrikatlar, həmçinin aşpazlıq emalından keçməmiş digər əmtəələrin əhaliyə satışını əks etdirir.

Əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər - əhalinin sifarişi ilə, onun şəxsi tələbatını ödəmək üçün göstərilən və haqqı əhali tərəfindən ödənilən xidmətlərin dəyərini əks etdirir.

İxrac - ölkədə istehsal olunmuş və ya başqa ölkələrdən gətirilmiş malların (təkrar ixrac) ölkə sərhədlərindən kənara göndərilməsidir. Ölkənin öz istehsalı sayılan mallara, həmçinin ölkəyə gətirilən və təkrar emal olunaraq əsas kəmiyyət və keyfiyyət göstəricilərini dəyişən xarici mənşəli mallar da daxil edilir.

İdxal - ölkədə istehlak etmək və ya təkrar ixrac edilmək üçün ölkə sərhədlərindən kənardan mal gətirilməsidir.

Xarici ticarət dövriyyəsi - idxal və ixracın dəyərinin cəmidir.

Xarici ticarət saldosu - ixrac və idxalın fərqi. Əgər ixrac idxaldan çoxdursa müsbət saldo, idxal ixracdan çoxdursa mənfi saldo alınır.

Orta aylıq nominal əmək haqqı – hesablanmış əmək haqqı fondunun (vergilər çıxılmamaqla) orta kəmiyyətlərin hesablanması üçün qəbul edilmiş işçilərin sayına (hamiləlik və doğuşa, uşağı doğum evindən birbaşa övladlığa götürməyə, həmçinin uşağa baxmağa görə məzuniyyətə çıxanlar, əmək haqqı saxlanılmamaqla təhsil müəssisələrində təhsil almaq üçün əlavə məzuniyyətdə olan işçilər və işəgötürənin təqsiri olmadan qrup halında ödənişsiz məzuniyyət verilmiş işçilər istisna olmaqla) bölünməsi ilə müəyyən edilir.

Büdcə - Azərbaycan Respublikasının müvafiq dövlət hakimiyyəti və özünüidarəetmə orqanları vasitəsilə dövlətə və bələdiyyələrə məxsus vəzifə və funksiyaları yerinə yetirmək üçün lazım olan pul vəsaitinin yığılması və istifadə olunması üçün əsas maliyyə sənədidir.

Büdcə gəlirləri - Azərbaycan Respublikasının, Naxçıvan Muxtar Respublikasının və yerli özünüidarəetmə orqanlarının müvafiq qanunvericilik aktları ilə müəyyən olunmuş qaydada dövlət büdcəsinə, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsinə və yerli büdcələrə daxil olan vergilər, rüsumlar, digər ödənişlər və daxilolmalardır.

Büdcə xərcləri - büdcə təsnifatına uyğun olaraq dövlət büdcəsindən, Naxçıvan Muxtar Respublikasının büdcəsindən və yerli büdcələrdən qanunvericiliklə nəzərdə tutulan tələbatı ödəmək üçün ayrılan vəsaitdir.

Büdcə kəsiri (defisit) - büdcə xərclərinin gəlirlərlə təmin olunmayan məbləğidir.

Büdcə artıqlığı (profisit) - büdcə gəlirlərinin büdcə xərclərindən artıq olan məbləğidir.

Maliyyə nəticələrinin (mənfəət (+) zərər (-) saldosu) – təşkilatın bütün təsərrüfat əməliyyatlarında, mühasibat uçotu əsasında aydınlaşdırılmış son maliyyə nəticələridir ki, məhsul (mal və xidmətlər) satışından əldə edilən mənfəəti (zərər), əks etdirərək, təşkilatın digər əmlakından, əsas vəsaitlərdən və satışdankənar əməliyyatlardan alınan gəlirlərin bu əməliyyatlara çəkilən xərci qədər azaldılan hissəsidir.

Pul aqreqatı M2 Milli valyuta hesabatlarında, cari hesabatlarda və qeyri-maliyyə təşkilatları və fiziki şəxs depozitlərinin tədavüldə (bankdan kənar) olan nağd pulların həcmi və qalıq vəsaitini özündə əks etdirir.

İqtisadi fəal əhali – bütün işləyənləri və işsizləri özündə əhatə edir. İqtisadi fəal əhali iqtisadiyyatda məşğul olanlardan, hərbi qulluqçulardan və işsizlərdən ibarətdir.

İqtisadi qeyri-fəal əhali – əmək qabiliyyətli yaşda məşğul olmayan və müəyyən dövr ərzində iş axtarmayan şəxslər aid edilir. Bunlar yuxarı sinif şagirdləri, əyani təhsil alan tələbələr, yaşa, staja görə və güzəştli şərtlərlə pensiya alanlar, mülkiyyətdən gəlir alanlar, ev təsərrüfatında məşğul olanlar, xəstəyə qulluq edənlər, işləməyə ehtiyacı olmayanlar və s. şəxslərdir.

Məşğulluq – qanunvericiliyə uyğun olaraq, iqtisadi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olan şəxslərdir. İşin daimi, müvəqqəti, mövsümi, təsadüfi və ya birdəfəlik olub-olmamağından asılı olmayaraq mizdlə işləyənlər və müstəqil işləyənlər iqtisadiyyatda məşğul olanlara aid edirlər. Dövlət müəssisə və təşkilatlarında, xüsusi və qarışıq mülkiyyətdə olan müəssisələrdə, ailə kəndli təsərrüfatlarında işləyənlər, habelə fərdi əmək fəaliyyəti ilə məşğul olanlar, gəlir əldə etmək üçün öz şəxsi təsərrüfatlarında çalışanlar və ayrı-ayrı şəxslərə xidmət edənlər məşğulların sayında nəzərə alınırlar.

İşsizlər – işi (pul və ya gəlir gətirən məşğuliyyəti) olmayan, iş axtarmaqla məşğul olan, yəni dövlət və ya kommersiya məşğulluq xidmətinə müraciət edən, mətbuatda elanlardan istifadə edən, birbaşa müəssisənin müdiriyyətinə və ya işəgötürənə müraciət edən, şəxsi əlaqələrdən istifadə edən və ya şəxsi işini təşkil etmək üçün təşəbbüs göstərən, müəyyən vaxt ərzində işə başlamağa hazır olan əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli şəxslərdir.

Dövlət məşğulluq xidməti orqanlarında rəsmi qeydə alınmış işsizlər - dövlət məşğulluq xidməti orqanları tərəfindən işsiz statusu alan şəxslərdir. “Məşğulluq haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq, işi və qazancı olmayan, işə başlamağa hazır olub, dövlət məşğulluq

xidməti orqanında işaxtaran kimi qeydiyyatata alınan, əmək qabiliyyətli yaşda olan əmək qabiliyyətli vətəndaşlardır.

İşsizliyin səviyyəsi – işsizlərin sayının iqtisadi fəal əhalinin sayında faizlə ölçülən xüsusi çəkisidir.

İstehlak qiymətləri indeksi (İQİ) – orta alıcılıq qabiliyyətli alıcının aldığı malların və istifadə etdiyi xidmətlərin qeydə alınmış məcmusunun dəyərinin ümumi dəyişməsinə səciyyələndirən nisbi göstəricidir. Bu göstərici müəyyən dövr ərzində istehlak edilən malların və xidmətlərin dəyişməz qaldığı şəraitdə əhalinin istehlak xərclərinin ümumi məbləğinin dəyişməsinə əks etdirir. İQİ-nin başlıca təyinatlı istehlak mallarının və xidmətlərin qiymət dinamikasının müəyyənləşdirilməsidir.

Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi (SQİ) – baza sənaye müəssisələri və təşkilatlarının təmsilçi mallarının qiymət qeydiyyatı əsasında hesablanır. Qeydiyyat üçün cari ayda istehsal olunan və yüklənən məhsulların faktiki qiymətləri (əlavə dəyər vergisi, aksizlər, məhsulun maya dəyərinə aid olmayan daşınma xərcləri və s. vergi ödəmələri nəzərə alınmadan) götürülür. Sənaye məhsulları istehsalçılarının qiymət indeksi həm məhsullar, həm də iqtisadi fəaliyyət növlərinə görə hesablanır.

Kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalçı qiymətləri indeksi (KTQİ) – kənd təsərrüfatı müəssisələri, fermer təsərrüfatları və ev təsərrüfatları tərəfindən müxtəlif kanallar üzrə realizə edilən kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətlərinin səviyyəsi və dinamikasını xarakterizə edir. Kənd təsərrüfatı məhsullarının qiymətləri üzərində müşahidə kənd təsərrüfatı müəssisələrinin seçmə şəbəkəsi üzrə həyata keçirilir.

Alınmış məlumatlar kənd təsərrüfatı məhsullarının realizə şərtlərinin dəyişməsinin təhlilində və kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalçılarının gəlirlərinin dəyişməsində qiymətin rolunun aydınlaşdırılmasında istifadə edilir.

Tikinti işlərinin qiymət indeksi - “Tikinti” iqtisadi fəaliyyət növünü xarakterizə edən qiymət statistikası sisteminin göstəricilərindən biri hesab olunur və “tərkib elementləri” metodu ilə hesablanır. Tikintidə qiymətlərin dinamikası üçün ən vacib, tipik tikinti məhsullarının - yerüstü

tikililər və yol qovşaqlarında istifadə olunan məhsulların müayinəsi aparılır.

İndeksin hesablanması üçün informasiya mənbəyi kimi tikinti təşkilatlarının seçmə şəbəkəsinin statistik müayinə məlumatları çıxış edir. Tikinti işlərinin hər bir növü üzrə hesabat və əvvəlki dövrün faktiki qiymətlərinin müqayisəsi yolu ilə fərdi indeksləri hesablanır. Daha yüksək səviyyələrdə qiymət indekslərinin aqreqasiyası zamanı seçilmiş tipik tikili növlərinin inşasında ilkin iş və elementlərin dəyər qiymətləndirilməsi ilə əsaslandırılmış çəki strukturundan istifadə olunur.

Tikintidə mövcud olan smeta-normativ bazasına əsaslanan tikinti elementləri bundan sonra respublika ərazisini təmsil edən tikililərin standart tipləri üzrə aqreqasiya olunur.

Nəqliyyat sektorunda yükdaşıma tariflərinin indeksləri - ayrı-ayrı nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin dəyişmə templərinin qiymətləndirilməsi üçün həmçinin, ümumi daxili məhsulun (ÜDM) artma (azalma) tempinin hesablanması üçün istifadə olunan deflyator indekslərin və digər makroiqtisadi göstəricilərin müəyyən edilməsi üçün nəzərdə tutulub. Onlar nəqliyyat təşkilatlarının müxtəlif nəqliyyat növləri vasitəsilə yükdaşımalardan əldə etdikləri gəlirlərdəki qiymət (tarif) amilinin xarakterizə edilməsi üçün istifadə edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri makro səviyyədə proqnozların verilməsi və müxtəlif iqtisadi hesablamaların yerinə yetirilməsi zamanı tətbiq edilir. Yükdaşıma tarifləri indeksləri müxtəlif əlamətlərə; yükün növünə, göndərmənin ölçüsünə, çatdırma vaxtına, daşınma məsafəsinə, daşınma ərazisinə, hərəkət edən tərkibin növünə, yükqaldırma səviyyəsinə və s. görə daşınan yüklərin strukturundakı dəyişmələri nəzərə almadan hesabat dövrü üzrə onların dəyişmələrini müəyyən etməyə imkan verir.

Bütün nəqliyyat növlərinin yükdaşıma tariflərinin məcmu indeksi dəmir yolu, boru kəməri, dəniz, daxili sular, avtomobil və hava nəqliyyatı növlərinin yükdaşıma tariflərinin indeksləri əsasında müəyyən edilir.

İxrac əməliyyatlarının qiymət indeksi respublikada istehsal olunan və digər ölkələrə ixrac olunan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, çatdırılma və gəminin göyertəsinə yükləmə xərclərini əks etdirən FOB qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

İdxal əməliyyatlarının qiymət indeksi respublikanın ehtiyacları üçün dünya ölkələrindən alınan malların qiymətlərindəki dəyişiklikləri xarakterizə edir. Gömrük rüsumları nəzərə alınmadan özündə malın dəyərini, idxalatçı ölkənin sərhədlərinə kimi sığorta və yükdaşıma xərclərini əks etdirən CIF qiymətləri onu şərtləndirən əsas amildir.

Əhali haqqında məlumatların əldə edilməsi üçün ilk mənbə əhalinin siyahıyaalınmalarıdır.

Əhalinin sayının cari hesablanması əhalinin son siyahıyaalınmasının yekunları əsasında aparılır və hər il bu ərazidə doğulanların və daimi yaşamaq üçün gələnlərin sayı əhalinin sayına əlavə edilir, ölənlərin və bu ərazidən köçənlərin sayı isə əhalinin sayından çıxılır. Növbəti siyahıyaalınmanın yekunlarına əsasən əvvəlki siyahıyaalınmadan sonrakı dövrdə əhalinin sayı və tərkibi üzrə müvafiq dəqiqləşdirmələr aparılır.

Əhali yaşayış yerlərinə görə şəhər və kənd əhalisinə bölünür. Şəhər yerlərinə şəhərlər və qəsəbələr aid edilir, qalan bütün yaşayış məntəqələri isə kənd yerləri sayılır.

Təhlilin məqsədindən asılı olaraq müxtəlif yaş qruplarından istifadə olunur.

Yaş – həyatda tamam olmuş yaşların, bir yaşıdan kiçik uşaqlar üçün – ayların, 1 ayla qədər uşaqlar üçün isə – günlərin sayıdır. Yaş tərkibi haqqında məlumatlar siyahıyaalınmalar zamanı sorğu yolu ilə əldə edilir. Bu məlumatlar ayrı-ayrı yaşlar üzrə X yaşıdan $X+1$ yaşadək əhalinin sayının hərəkəti metoduna uyğun cari hesablamalar yolu ilə müəyyən edilir. Demografik hadisələrin cari qeydiyyatına dair məlumatlar hesablamalar zamanı nəzərə alınır.

Doğulanlar və ölənlər haqqında məlumatlar Ədliyyə Nazirliyinin Qeydiyyat şöbələri tərəfindən tərtib edilən doğum

və ölüm haqqında aktlarda olan məlumatların statistik cəhətdən hər ay təhlil edilməsi əsasında əldə edilir. Doğulanların sayına yalnız diri doğulanlar daxil edilir.

Əhalinin təbii artımı – təqvim ilində diri doğulanların sayı ilə ölənlərin sayının fərqi bərabərdir.

Doğumun ümumi əmsalı – uşaq doğumunun intensivliyini müəyyən edən göstəricidir, müəyyən bir müddətdə diri doğulanların sayının əhalinin orta illik sayına nisbəti ilə ölçülür. Əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Ölümün ümumi əmsalı – əhali arasında ölümün intensivliyini müəyyən edən göstəricidir. Təqvim ilində, müvafiq olaraq ölənlərin sayının əhalinin orta illik sayına nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Təbii artımın əmsalı – əhalinin təbii artımı nisbi göstəricilərlə də səciyyələndirilə bilər. Əhalinin təbii artımının əhalinin orta illik sayına bölünməsi ilə və ya doğumun və ölümün ümumi əmsallarının fərqi ilə əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Körpə ölümünün əmsalı – bir yaşa qədər uşaqların ölümünü səciyyələndirir. Bir yaşa qədər körpələrin ölüm səviyyəsi il ərzində kəskin dəyişdiyindən onun orta illik sayını hesablamaq çətindir. Ona görə də, ölüm əmsalı əvəzinə bir yaşa qədər körpələrin ölüm hallarının onların orta illik sayına nisbəti ilə deyil, diri doğulanların ümumi sayına nisbəti ilə həyatın ilk ilində ölüm ehtimalını hesablayırlar (keçmiş ənənəyə görə isə bu ehtimalı əmsal adlandırırlar).

Bu hesablamalar 0 yaşında ölüm əmsalına əsaslanır, 0 yaşda ölən uşaqların cəmi ona uyğun ölənlərin sayının diri doğulanların sayına nisbəti kimi tapılır:

$$m_0^t = \left[\frac{D_0^t}{B^t} + \frac{D_0^{t-1}}{B^{t-1}} \right] \times 1000,$$

burada m_0^t - t təqvim ilində körpə ölümü səviyyəsi, D_0^t və D_0^{t-1} - t təqvim ilində və ondan əvvəlki t-1 ilində uyğun olaraq diri doğulanlar arasında bir yaşa qədər ölən körpələrin sayı, B_0^t

və B_0^{t-1} - t təqvim ilində və ondan əvvəlki t-1 ilində uyğun olaraq diri doğulanların sayıdır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda əhalinin orta illik sayına bölünməsi yolu ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə, 1 yaşadək körpələr üçün isə 10 min nəfər diri doğulana görə hesablanır. Əhalinin yaş tərkibində müxtəlifliyin təsirini aradan qaldırmaq üçün ölümün standartlaşdırılmış əmsalları hesablanır.

Ölümün səbəbləri haqqında informasiya mənbəyi ölümə səbəb olmuş xəstəlik, bədbəxt hadisə, qətl, özünəqəsd, və digər xarici təsirlərlə əlaqədar olaraq həkim (və ya feldşer) tərəfindən tərtib olunan ölüm haqqında şəhadətnamələrdəki qeydlərdən ibarətdir.

Ölüm haqqında məlumatların səbəblər üzrə kodlaşdırılması və işlənməsi xəstəliklərin, zədələr və ölümün səbəblərinin X baxılış Beynəlxalq Təsnifatına uyğun aparılır.

Ölümün səbəblərinə görə ölüm əmsalları – göstərilən ölüm səbəblərindən il ərzində ölənlərin sayının bu yaşda əhalinin orta illik sayına bölünməsi yolu ilə təyin edilir. Ölümün ümumi və yaş əmsallarından fərqli olaraq, əhalinin 100 min nəfərinə, 1 yaşadək körpələr üçün isə 10 min nəfər diri doğulana görə hesablanır. Əhalinin yaş tərkibində müxtəlifliyin təsirini aradan qaldırmaq üçün ölümün standartlaşdırılmış əmsalları hesablanır.

Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu (0 yaş üçün) – doğulanların hər birinin orta hesabla yaşaya biləcəyi illərin sayını göstərir. Burada doğulanların bütün ömrü boyu ölümün səviyyəsinin hər yaş qrupu üzrə göstəricinin hesablandığı ildəki səviyyədə dəyişməz qalacağı şərti qəbul edilir. Doğulanda gözlənilən ömür uzunluğu həyat cədvəllərinin hesablanması nəticəsində alınır.

Nikah - kişi və qadının bir-birinə və uşaqlara qarşı hüquq və vəzifələrini müəyyənləşdirən münasibət formasıdır. Ər və

arvad arasında hüquqi münasibət, onların nikahlarının Ədliyyə Nazirliyinin Qeydiyyat şöbələrində qeyd etdirilməsidir.

Əhalinin təbii hərəkətinin cari statistikasını yalnız hüquqi cəhətdən qeyd olunmuş nikahları nəzərə alır. Əhalinin siyahıyaalınmasında isə rəsmi qeydə alınıb-alınmamasından asılı olmayaraq, faktiki nikahda olanlar hesaba alınır.

Nikahın ümumi əmsalı – qeydə alınmış nikahların sayının əhalinin orta illik sayına olan nisbətidir, əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Boşanma (nikahın pozulması) – birlikdə yaşayan ər-arvadın nikahlarının son hüquqi ləğvi tərəflərə təkrar nikaha daxil olmaq hüququ verir. Nikahın pozulma faktı Ədliyyə Nazirliyinin Qeydiyyat şöbələrində qeydiyyatda alındıqdan sonra pozulmuş hesab olunur.

Boşanmanın ümumi əmsalı – göstərilən dövr ərzində boşanma saylarının həmin dövr ərzində əhalinin orta illik sayına nisbətidir. Əhalinin hər 1000 nəfərinə hesablanır.

Əhalinin milli tərkibi – əhalinin siyahıyaalınmalar zamanı müəyyənləşdirilir. Sorğu olunan hər bir şəxs milliyyətini özü müəyyən edir.